

Rapportering fra krisesentrene 2010

sentio
research
norge

Innhold

FORORD	1
SAMMENDRAG	3
SUMMARY	7
1 INNLEDNING	11
1.1 Formål og historie	11
1.2 Begrepsavklaringer	11
1.2.1 Krisetelefonhenvendelser	11
1.2.2 Dagbrukere og dagsbesøk	11
1.2.3 Beboere og opphold	11
1.2.4 Personer med og uten innvandrerbakgrunn	11
1.2.5 Overgriper eller voldsutøver	12
1.2.6 Krisesenter eller krisesentertilbud	12
2 OM STATISTIKKEN	13
2.1 Registreringsskjemaene i 2010	13
2.2 Datainnsamling	13
2.3 Kontroll og revisjon	13
2.4 Frafallsproblem	14
2.5 Endelig populasjon	14
2.6 Sammenlignbarhet over tid	14
3 KRISESENTERLOVEN	15
3.1 Hvilke konsekvenser har loven for kommunens rolle og ansvar?	15
3.2 Et likeverdig tilbud til kvinner og menn	15
3.3 Tilbud til barn.....	16
3.4 Brukere med nedsatt funksjonsevne	16
4 BEBOERE PÅ KRISESENTERNE	17
4.1 Antall beboere på krisesentrene i 2010	17
4.2 Beboernes opprinnelse og språkforståelse	17
4.3 Beboernes alder og sivilstand	18
4.4 Antall overnattingsdøgn og lengde på opphold ved krisesentrene.....	19
4.5 Tilknytning til arbeidslivet	20
4.6 Beboere med funksjonsnedsettelse	21
4.7 Overgriperne	21
4.7.1 Hvem var overgriper(ne)?	21
4.7.2 Overgripernes kjønn og alder	22

4.7.3	Overgripernes opprinnelse	23
4.7.4	Overgripernes tilstand ved overgrepene.....	23
4.8	Barn på krisesentrene	25
4.8.1	Antall barn som var med på sentrene	25
4.8.2	Antall overnattingsdøgn for barn	25
4.8.3	Barnas alder	26
4.8.4	Bekymringsmelding til barnevern.....	26
4.9	Beboernes situasjon ved henvendelsen til krisesentrene	27
4.9.1	Mishandlingens varighet	27
4.9.2	Skader av mishandlingen	28
4.9.3	Anmeldelse av overgrepene	28
4.9.4	Voldsalarm	29
4.9.5	Graviditet	29
4.10	Kontakten med krisesentrene	30
4.10.1	Hvilke instanser setter beboerne i kontakt med krisesentrene?	30
4.11	Årsaker til henvendelsene.....	31
4.12	Bistand fra krisesentrene	33
4.13	Hvilke instanser henvises beboerne til?	34
4.14	Hvor dro beboerne etter krisesenteroppholdet?	35
4.15	Menn som bor på krisesentrene.....	36
5	DAGBRUKERE PÅ KRISESENTRENE.....	39
5.1	Krisesentrenes tilbud på dagtid.....	39
5.2	Henvisning til krisesenteret.....	39
5.3	Omfanget av dagbrukere	39
5.4	Noen menn blant dagbrukerne	40
5.5	Dagbrukernes opprinnelse	40
5.6	Dagbrukernes alder.....	41
5.7	Funksjonshemminger blant dagbrukere	41
5.8	Dagbrukernes sivilstand	42
5.9	Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet.....	42
5.10	Dagbrukere med barn	43
5.11	Dagbrukernes relasjon til overgriper	44
5.12	Årsak til dagsbesøk	45
5.13	Henvisning til hjelpeinstanser	46
5.14	Bistand fra krisesenteret.....	47
6	ORGANISERINGEN AV TILBUDENE TIL MENN OG KVINNER	49
6.1	Organisering av tilbudene til menn i 2011	50
6.2	Organisering av tilbudene til kvinner i 2011	50
6.3	Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne.....	50

6.4	Sentrenes fasiliteter	51
6.5	Tilbud til barn.....	51
6.6	Personell	52
6.7	Utdanningsnivå blant personell.....	53
6.8	Overnattingstilbud og belegg	54
REFERANSER		55
VEDLEGG		57
A. KONTROLL OG REVISJON AV DATAMATERIALET		
B. BEREGNING AV OVERNATTINGSDØGN		
C. PERSON VERSUS TILFELLE		
D. KOMMUNER SOM STØTTER KRISESENTRENE ØKONOMISK 2010		
E. TELEFONHENVENDELSER		
F. BEBOERE OG DAGBRUKERE PÅ KRISESENTRENE I 2010		
G. REGISTRERINGSSKJEMAENE I 2010		

Forord

Arbeidet med krisesenterstatistikken for 2010 er utført av Sentio Research Norge på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Sentio Research Norge har det faglige ansvaret for innholdet i rapporten.

En arbeidsgruppe under ledelse av Bufdir, bestående av representanter for Norsk krisesenterforbund NOK, Krisesentersekretariatet, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress NKVTS, Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon KS, Bærum kommune og Sentio, følger arbeidet med utvikling og produksjon av statistikken, og møtes to ganger årlig.

Rapporten omfatter individstatistikk om beboere og dagbrukere ved krisesentrene, samt statistikk om sentrenes organisering og tjenestetilbud. Kapittel tre gir en kort innføring i krisesenterloven (Lov om kommunale krisesentertilbud), mens kapittel fire omtaler beboerne på krisesentrene. Kapittel fem tar for seg statistikken som gjelder dagsbesøk. Der det er mulig foretas en sammenligning mellom beboerne og dagbrukerne. Kapittel seks omfatter en beskrivelse av krisesentertilbudene for kvinner og menn slik de er utformet ved overgangen til 2011, samt deres aktiviteter, ansatte og tilbud i 2010.

Rapporten gir så langt det er mulig det samme tallmaterialet som 2009-statistikken. For å kunne peke på utviklingstendenser blir det i fremstillingen lagt vekt på å se funnene i forhold til tidligere år.

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Sentio Research Norge oppgis som kilde.

Ranita Nersund og Hege Govasmark
Sentio Research Norge
Trondheim

Sammendrag

Et krisesentertilbud er et lavterskeltilbud til overgrepsofsatte kvinner, menn og barn. I 2010 var det til sammen 51 krisesentre.¹ Stortinget vedtok i juni 2009 Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova). Loven trådte i kraft 1. januar 2010. Loven innebærer at kommunene har en plikt til å sørge for et krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

I denne rapporten presenteres statistikk over personer som har overnattet på krisesentrene (beboere) og personer som har kommet på dagsbesøk (dagbrukere) i løpet av 2010. Det presenteres også statistikk som gjelder organisering, bemanning og aktivitetstilbud for krisesentertilbudene for kvinner, menn og barn.

BEBOERE

Opphold og individer

2075 personer overnattet på et krisesenter i 2010. Disse hadde til sammen 2527 opphold hvor de overnattet minst ett døgn på senteret. Det har vært en økning i antall beboere og opphold sammenlignet med de siste årene. I 2009 bodde 1878 personer på krisesentrene og det ble registrert 2368 opphold.

Gjennomsnittlig varighet på et opphold på krisesenteret var 29 døgn, omtrent tilsvarende som i 2009. Beboere med innvandrerbakgrunn hadde lengst botid, med 35 døgn i snitt. For beboere uten innvandrerbakgrunn varte et opphold i snitt 24 døgn. Gruppen av beboere som er utsatt for menneskehandel oppholdt seg i snitt 110 døgn på senteret, mot 27 døgn blant øvrige beboere.

Bakgrunnsinformasjon

De aller fleste oppholdene var av kvinner, men det har vært en økning i antall opphold av menn det siste året. I 2010 hadde 37 menn til sammen 40 opphold fordelt på ti krisesentre, mens det i 2009 kun var ni menn som bodde på krisesentrene. Til sammen overnattet mennene i 1424 døgn, med et snitt på 36 døgn per opphold.

40 prosent av beboerne var i alderen 18-29 år, og omtrent tre av fire krisesenterbeboere var under 40 år. Åtte prosent var over 50 år.

63 prosent av beboerne hadde innvandrerbakgrunn, og det har vært en jevn økning i denne andelen over flere år. Beboere med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn beboere uten innvandrerbakgrunn.

De aller fleste krisesenterbeboerne (67 prosent) i 2010 levde i et parforhold, et mønster som går igjen fra tidligere år.

Kvinner som bor på krisesentrene er i mindre grad yrkesaktive enn kvinner ellers i Norge. Omtrent en tredjedel arbeidet fulltid eller deltid, og en tredjedel mottok stønad/trygd/pensjon. Dobbelt så mange av beboerne uten innvandrerbakgrunn (48 prosent) som beboerne med innvandrerbakgrunn (24 prosent), mottok stønad/trygd/pensjon.

Syv prosent av beboerne i 2010 hadde en funksjonsnedsettelse.

Barn på krisesenteret

Som i 2009 hadde 51 prosent av beboerne med seg barn ved første opphold. I 2010 var det 1994 barn med på senteret, mens antallet i 2009 var 1734. Halvparten av barna var i alderen 0-5 år. Det var flere kvinner

¹ Dette inkluderer krisesentertilbud for kvinner, samt krisesenter for menn på Sunnmøre som ble opprettet i løpet av 2010. Øvrige tilbud til menn er ikke inkludert i dette antallet som "selvstendige krisesenter" (de var hovedsakelig i regi av senteret for kvinner), og de hadde heller ikke fått egne registreringsskjema. Se nærmere informasjon under kapittel seks.

med innvandrerbakgrunn som hadde med barn enn kvinner uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 56 mot 43 prosent.

Det ble sendt bekymringsmelding til barnevernet ved 21 prosent av førstegangsoppholdene for beboere med barn under 18 år. I 41 prosent av tilfellene var barnevernet allerede involvert.

Overgriperne

16 prosent hadde vært utsatt for overgrep fra to eller flere personer, mens øvrige rapporterte om en overgriper.

97 prosent hadde vært utsatt for en mannlig overgriper, mens ti prosent rapporterte om en kvinnelig overgriper. Overgriperne hadde generelt en eldre aldersprofil enn beboerne.

Så godt som alle beboerne var blitt utsatt for vold av personer de hadde en nær relasjon til. For 74 prosent var overgriperen samboer/ektefelle, mens 12 prosent rapporterte at overgriper var tidligere ektefelle/samboer.

Overgriper og den utsatte beboeren har som oftest samme etniske opprinnelse. Dette gjelder i størst grad for beboere uten innvandrerbakgrunn. 23 prosent av innvandrerbeboerne rapporterte om en overgriper uten innvandrerbakgrunn, mens 14 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn svarte at overgriper var innvandrer.

Overgrepssituasjon

10 prosent oppga at overgriper alltid var ruspåvirket når overgrepet fant sted, mens 29 prosent var utsatt for en overgriper som av og til var ruspåvirket. En ruspåvirket overgriper var mest vanlig blant beboerne uten innvandrerbakgrunn.

94 prosent har opplevd gjentatt mishandling/ overgrep, mens seks prosent var blitt utsatt for et enkelttilfelle.

Vold (enten fysisk og/eller psykisk) var de vanligste årsakene til at man tok kontakt med et krisesenter. 82 prosent oppsøkte krisesenteret på grunn av psykisk vold, mens 62 prosent svarte fysisk vold. 67 prosent oppga trusler som årsak. Seks prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn oppholdt seg på krisesenteret på grunn av menneskehandel.

Konsekvenser av overgrepet(ene)

Ved 68 prosent av oppholdene hadde beboerne fått psykiske skader av overgrepene, mens 37 prosent hadde fått fysiske skader.

Ved 32 prosent av oppholdene ble overgrepet anmeldt. 66 prosent av disse hadde selv anmeldt forholdet. Offentlig påtale ble tatt ut i 26 prosent av tilfellene, mens åtte prosent oppga at en annen instans hadde foretatt en anmeldelse.

Blant de som ikke anmeldte forholdet svarte 61 prosent ved første opphold at de ikke ønsket å anmelde. Fire prosent svarte at de ønsket å anmelde, men ikke turte.

Henvisning og bistand

25 prosent av beboerne i 2010 oppsøkte krisesenteret på eget initiativ. 22 prosent ble henvist av politiet og 14 prosent ble henvist til krisesenteret av en venn/bekjent.

Ved nesten alle opphold ble det gitt bistand i form av samtale (92 prosent). Støtte/praktisk hjelp ble gitt ved 65 prosent av oppholdene, mens beboerne fikk følge til hjelpeapparat ved 31 prosent av oppholdene. Ved ett av fem opphold ble det gitt barnepass.

Krisesentrene henviste beboerne oftest til advokat (41 prosent), NAV/sosialkontor (39 prosent) og politi (32 prosent). En del opphold endte også med henvisning til, lege/legevakt (22 prosent), barnevern (19 prosent), familievernkontor (10 prosent) og boligkontor (10 prosent).

Etter oppholdet

40 prosent av oppholdene endte med at beboerne dro til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig. Ved 19 prosent av oppholdene dro beboeren tilbake til overgriper, og ved 14 prosent av oppholdene til slektninger/venner.

DAGBRUKERE**Dagsbesøk og dagbrukere**

I 2010 kom 2278 personer på ett eller flere dagsbesøk til krisesentrene. I 2009 var dette antallet 2096. Det er rapportert om 8154 dagsbesøk i 2010, mot 7546 i 2009. Dette betyr at det har vært en økning både i antall dagbrukere og antall dagsbesøk i 2010.

35 prosent av dagbrukerne (med første dagsbesøk) hadde i 2010 aldri vært i kontakt med noe krisesenter tidligere, mens de fleste enten har vært dagbruker eller beboer ved samme eller et annet krisesenter. 51 prosent av *alle dagsbesøk* var av personer som har vært beboere tidligere.

De fleste dagbrukerne besøkte senteret på eget initiativ (56 prosent) eller ble henvist fra familie/venn/bekjent (18 prosent).

Bakgrunnsinformasjon

33 prosent av dagbrukerne var under 30 år, mens 11 prosent var over 50 år.

Det er fortsatt en mindre andel av dagbrukerne som har innvandrerbakgrunn (47 prosent) enn norsk bakgrunn (53 prosent). Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene, med tendens til en svak økning.

Seks prosent av dagbrukerne hadde en funksjonsnedsettelse.

53 prosent av dagbrukerne var aleneboende i 2009.

28 prosent var utarbeidende i fulltid og 16 prosent i deltid i 2010. 26 prosent av dagbrukerne mottok stønad/trygd/pensjon.

59 prosent av dagbrukerne i 2010 hadde hjemmeboende barn over eller under 18 år. Blant dagbrukere som hadde barn under 18 år ble det ved syv prosent av førstegangsbesøkene sendt bekymringsmelding til barnevernet, mens barnevernet allerede var involvert i 30 prosent av tilfellene. I 63 prosent av tilfellene ble det ikke sendt bekymringsmelding til barnevernet, og barnevernet var heller ikke involvert fra før.

Overgriper

52 prosent av dagbrukerne fortalte at overgriperen var ektefelle/samboer, mens 34 oppga tidligere ektefelle/samboer.

79 prosent av de dagsbesøkende oppga psykisk vold som årsaken til besøket på krisesenteret, mens 49 var der på grunn av fysisk vold. 58 prosent rapporterte at årsaken var trusler, mens 14 prosent besøkte krisesenteret på grunn av materiell vold.

Henvising og bistand

Dagbrukerne ble først og fremst henvist til advokat (27 prosent), politi (14 prosent) eller NAV/sosialkontor (12 prosent).

94 prosent av dagbrukerne fikk bistand fra krisesenteret i form av samtaler. Videre mottok 24 prosent støtte/praktisk hjelp og fem prosent fikk følge til hjelpeapparat. 16 prosent fikk tilbud om å bo på senteret.

SENTRENES ORGANISERING OG TJENESTETILBUD I 2010 OG 2011

Ansatte

Krisesentrene rapporterte i 2010 om 509 ansatte ved krisesentertilbudene for kvinner og 227 ansatte ved krisesentertilbudene for menn. Fordi de fleste tilbudene for menn er i regi av tilbudene til kvinner, vil det ofte være de samme personene som er oppgitt, og dermed er telt med under begge tilbudene. Det at tilbudene til menn som oftest er i regi av tilbudet til kvinner, gjør at det er mye overlapp også når det gjelder svar på spørsmål som omhandler øvrig kapasitet og tilrettelegging.

Det er en økning i antall ansatte ved krisesentertilbudene for kvinner og økningen skyldes flere heltidsstillinger. Det har vært en tendens i retning av økt antall fast ansatte, og nedgang i frivillige vakter ved krisesentrene i løpet av de siste årene.

Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne

Det har vært en økning i antall tilbud som er tilrettelagt for brukere med ulike funksjonsnedsettelse sammenlignet med 2009. 27 av krisesentertilbudene for kvinner og 14 av tilbudene til menn var tilrettelagt for brukere med nedsatt funksjonsevne.

Kapasitet

48 av de 50 krisesentertilbudene til kvinner og 21 av tilbudene til menn var bemannet hele døgnet i 2010. Dette gjaldt 46 krisesentre i 2009.

36 av krisesentertilbudene for kvinner var fulle en eller flere ganger i løpet av 2010, og det var fullt på seks av tilbudene til menn en eller flere ganger i løpet av året.

De 50 krisesentertilbudene for kvinner hadde til sammen 317 soverom for beboere. Dette utgjør et snitt på 6,34 soverom per senter. Antall faste sengeplasser for beboere var til sammen 815, i snitt 16 sengeplasser per senter.

De 22 krisesentertilbudene til menn hadde til sammen 64 soverom for beboere, med totalt 183 faste sengeplasser.

Tilbud til barn

35 av de 50 tilbudene til kvinner hadde egne ansatte som jobbet med barn, fire flere senter enn i 2009, og til sammen 67 ansatte. 16 av de 22 tilbudene til menn hadde egne ansatte som jobbet med barn, til sammen 31 ansatte.

31 av tilbudene til kvinner som hadde ansatte som primært jobbet med barn, oppga at det var et krav om relevant utdanning til denne typen stillinger. 14 av tilbudene til menn hadde samme krav.

43 av krisesentertilbudene for kvinner og 17 av krisesentertilbudene til menn hadde egne tilbud rettet mot barn i 2010. De vanligste tilbudene til barn var enesamtaler og fritidsaktiviteter for barn. Litt over halvparten av alle sentrene hadde tilbud om oppfølging av barn som tidligere hadde bodd ved senteret.

I løpet av de tre siste årene har det vært en økning i antall senter som har ulike tilbud til barn, spesielt når det gjelder enesamtaler med barn og oppfølging av barn med tidligere opphold. Dette kan tyde på at krisesenterloven har ført til økt fokus på barn som brukergruppe.

SUMMARY

Crisis centres provide a low-threshold service, offering accommodation, conversation and counselling for women and male victims of violence and their children on the basis of the principle of help for self-help. In 2010, there were a total of 51 crisis centres.² The Norwegian Parliament passed an act on municipal crisis centre services (Crisis Centre Act) in June 2009. The Act took effect on 1 January 2010 and requires municipalities to provide crisis centre services to men, women and children subjected to domestic violence or the threat of violence in close relationships.

This report presents statistics on persons who spent the night at crisis centres (residents) and persons who visited a centre during the daytime (day-clients) in 2010. Also presented are statistics related to organisation, staffing and activities offered as part of crisis centre services for women, men and children.

RESIDENTS

Overnight stays and individuals

A total of 2,075 individuals spent the night at a crisis centre in 2010, resulting in a total of 2,527 overnight stays of at least one night. There has been an increase in the number of residents and overnight stays compared to previous years. In 2009, a total of 1,878 persons stayed at a crisis centre and 2,368 overnight stays were registered.

The average stay at a crisis centre was 29 days, approximately the same as in 2009. Residents with an immigrant background had the longest stays, with an average of 35 days. The average stay for residents without an immigrant background was 24 days. Groups of residents who were victims of human trafficking spent an average of 110 days at a centre, compared with 27 days among other types of residents.

Background information

The majority of persons who spent the night were women, although there has been an increase in the number of overnight stays by men this past year. In 2010, 37 men made a total of 40 overnight stays divided among ten crisis centres, while there were only nine men who stayed at a crisis centre in 2009. In all, the men spent a total of 1,424 days at the centres, averaging 36 days per stay.

Forty percent of residents were between the ages of 18-29 and approximately three out of four crisis centre residents were under the age of 40. Eight percent were over the age of 50.

Sixty-three percent of residents had an immigrant background, a number that has been increasing gradually over several years. Residents with an immigrant background were generally younger than those without an immigrant background.

In 2010, the majority of crisis centre residents (67 percent) were in a relationship, a pattern continued from previous years.

Women staying at crisis centres are less likely to be employed than women in general in Norway. Around one-third held a full-time or part-time job and one-third were receiving aid/welfare/pension. Twice as many residents without an immigrant background (48 percent) as residents with an immigrant background (24 percent) were receiving aid/welfare/pension.

Seven percent of residents had an impairment or disability in 2010.

² This includes crisis centres that offer services to women, in addition to services for men in Sunnmøre that were established in the course of 2010. Other services offered to men are not included in this number as "independent crisis centres" (the services were primarily offered within the context of services for women), nor was a separate registration form used for them. For more information see Section 6.

Children at crisis centres

As in 2009, 51 percent of residents brought children with them on their first stay. In 2010, there were 1,994 children at centres, compared with 1,734 in 2009. Half of the children were between the ages of 0-5. There were higher numbers of women with an immigrant background who brought children than women without an immigrant background (56 and 43 percent, respectively).

A report of concern was sent to the child welfare authorities in 21 percent of the cases involving a first-time stay for residents with children under the age of 18. The child welfare authorities were already involved in 41 percent of cases.

Perpetrators

Sixteen percent were victims of assault by two or more persons, while the rest reported a single perpetrator.

Ninety-seven percent were victims of a male perpetrator, while ten percent reported a female perpetrator. In general, the perpetrators had an older age profile than the residents.

Nearly all residents were victims of domestic violence by persons with whom they had a close relationship. In 74 percent of cases, the perpetrator was a live-in partner/spouse, while 12 percent reported that the perpetrator was an ex-spouse/live-in partner.

The perpetrator and the victimised resident had the same ethnic background in most cases. This primarily applies to residents without an immigrant background. Twenty-three percent of immigrant residents reported a perpetrator without an immigrant background, while 14 percent of residents without an immigrant background stated that the perpetrator was an immigrant.

Abuse situation

Ten percent stated that the perpetrator was always intoxicated when the abuse took place, while 29 percent were victims of a perpetrator who was occasionally intoxicated. An intoxicated perpetrator was most common among residents without an immigrant background.

Ninety-four percent experienced repeated abuse/assaults, while six percent were victims of isolated incidents.

Domestic violence (either physical and/or psychological) was the most common reason to contact a crisis centre. Eighty-two percent turned to a crisis centre as victims of psychological abuse, while 62 percent were victims of physical abuse. Sixty-seven percent stated a threat of abuse as the reason. Six percent of residents with an immigrant background stayed at a crisis centre for reasons of human trafficking.

Consequences of abuse

In 68 percent of cases involving an overnight stay, the residents suffered psychological damage from the abuse, while 37 percent suffered physical damage.

In 32 percent of cases involving an overnight stay, the abuse was reported to the authorities. In 66 percent of these cases, the incident was reported by the victim. Twenty-six percent of the incidents were liable to public prosecution, while eight percent involved a different public entity.

Among those who did not report the incident, 61 percent stated that they did not wish to press charges during their first stay at the centre. Four percent stated that they wished to press charges, but were afraid to.

Referrals and assistance

25 percent of residents sought the help of a crisis centre on their own initiative in 2010. 22 percent were referred to the centre by the police and 14 percent were referred by a friend/acquaintance.

In virtually every instance, assistance was provided in the form of conversations/counselling (92 percent). Support/practical assistance was provided in 65 percent of cases, while residents were accompanied to a help agency in 31 percent of cases. Childcare services were provided in one in five cases.

In most cases, the crisis centres referred residents to a lawyer (41 percent), the Norwegian Labour and Welfare Organisation/welfare office (39 percent) or the police (32 percent). A number of cases also resulted in a referral to a physician/emergency medical service (22 percent), child welfare authorities (19 percent), child and family protection services (10 percent) or housing office (10 percent).

Post-stay

40 percent of cases ended with the resident returning to his or her own home (without the perpetrator) or to a new/different home. In 19 percent of cases, the resident went back to the perpetrator and, in 14 percent of cases, the resident went to family/friends.

DAY-CLIENTS

Daytime visits and day-clients

In 2010, 2,278 persons received daytime assistance at a crisis centre one or more times, compared with 2,096 in 2009. A total of 8,154 daytime visits were reported in 2010, compared with 7,546 in 2009. This means that there was an increase in both the number of day-clients and the number of daytime visits in 2010.

35 percent of day-clients in 2010 had never contacted a crisis centre before, while the majority had either been a day-client in the past or had spent the night at the same or a different crisis centre. 51 percent of all daytime visits involved persons who had spent the night in the past.

The majority of day-clients came to a centre on their own initiative (56 percent) or was referred by family/friend/acquaintance (18 percent).

Background information

33 percent of day-clients were under the age of 30, while 11 percent were over the age of 50.

There continues to be a lower percentage of day-clients with an immigrant background (47 percent) than Norwegian background (53 percent). This percentage has been relatively stable over the past three years, but shows a minor increase.

Six percent of day-clients were disabled in some way.

53 percent of day-clients lived alone in 2009.

28 percent were employed full-time outside the home and 16 percent part-time in 2010. 26 percent of day-clients received aid/welfare/pension.

59 percent of day-clients had children under the age of 18 living at home in 2010. Among those day-clients with children under the age of 18, reports of concern had been sent to child welfare authorities for seven percent of first-time visitors, while the child welfare authorities were already involved in 30 percent of cases. In 63 percent of cases, no report of concern had been sent to child welfare authorities, nor had these authorities been involved in the past.

Perpetrators

52 percent of day-clients stated that the perpetrator was a spouse/live-in partner, while 34 percent stated that the perpetrator was an ex-spouse/live-in partner.

79 percent of day-clients stated psychological abuse as the reason for turning to the crisis centre, while 49 percent stated physical abuse. 58 percent reported a threat as the reason, while 14 percent turned to the crisis centre due to property destruction.

Referrals and assistance

Day-clients were primarily referred to a lawyer (27 percent), the police (14 percent) or the Norwegian Labour and Welfare Organisation/welfare office (12 percent).

94 percent of day-clients received assistance from the crisis centre in the form of conversation/counselling. In addition, 24 percent received support/practical help and five percent were accompanied to a help agency. 16 percent were invited to stay overnight at the centre.

ORGANISATION OF AND SERVICES OFFERED BY CENTRES IN 2010 AND 2011

Employees

The crisis centres reported 509 employees providing services for women and 227 employees providing services for men in 2010. Since the majority of services for men are within the context of services offered to women, it is most likely that the same individuals are referred to and therefore included in both types of services. For the same reason, there is considerable overlap in the answers to questions concerning capacity and organisation.

There is an increase in the number of employees offering crisis centre services to women and this increase is a result of a higher number of full-time positions. Over the past few years, there has been a trend towards an increased number of permanent employees and a decrease in volunteers at crisis centres.

Services for persons with an impairment or disability

There has been an increase compared with 2009 in the number of services offered to residents with disability of some kind. 27 percent of services offered to women and 14 percent of services offered to men were adapted to residents with an impairment or disability.

Capacity

In 2010, 48 out of the 50 crisis centres offering services to women and 21 to men involved centres with 24-hour staffing, compared to 46 crisis centres in 2009.

36 of the crisis centres offering services to women were at full capacity one or more times over the course of 2010, while this number was six regarding services offered to men.

The 50 crisis centres offering services to women had a total of 317 bedrooms available to residents. This is an average of 6.34 bedrooms per centre. The number of permanent beds for residents totalled 815, with an average of 16 per centre.

The 22 crisis centres offering services to men had a total of 64 bedrooms for residents, with a total of 183 permanent beds.

Services offered to children

35 out of 50 crisis centres offering services to women had special staff for assisting children, four more than in 2009, with a total of 67 employees. 16 of the 22 centres offering services to men had special staff for assisting children, with a total of 31 employees.

31 of the crisis centres offering services to women that had employees who primarily worked with children stated that this type of position required a relevant educational background. 14 of the centres offering services to men had the same requirements.

43 of the crisis centres offering services to women and 17 offering services to men had special services for children in 2010, the most common of which were one-on-one conversations and leisure activities for children. Slightly more than one-half of the centres offered follow-up services for children who had previously stayed at the centre. Over the past three years, there has been an increase in the number of centres offering special services to children, particularly one-on-one conversations and following up on children with previous stays at the centre. This can be interpreted as an increased focus on children as a user group as a result of the Crisis Centre Act.

1 Innledning

1.1 Formål og historie

Formålet med arbeidet har vært å samle inn data og utarbeide en rapport knyttet til tilbudet som finnes på landets krisesentre, samt brukerne av disse sentrene.

Som følge av lovfestingen av en kommunal plikt til å ha et krisesentertilbud (krisesenterloven), har ikke Bufdir lenger ansvar for forvaltning av tilskuddsordningen for landets krisesentertilbud, og kan således ikke pålegge tilbudene en statistikkplikt som tidligere. Dette medfører at innrapporteringen er basert på frivillighet fra tilbudene/kommunenenes side, og at det også ligger en utfordring i å få innlemmet nye krisesentertilbud, bl.a. til menn, i den nasjonale statistikken. Dette innebærer at det kan eksistere nye krisesentertilbud i kommunene som ikke er med i denne statistikken.

Årets rapport er den tredje som er utarbeidet av Sentio Research Norge. Tidligere har SSB utarbeidet tre rapporter, mens Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress utarbeidet tilsvarende rapporter for årene 2003 og 2004 (Jonassen, 2004; Jonassen, 2005; Lien og Nørgaard, 2006; Kleven og Lien, 2007; Hirsh og Nørgaard 2008).

1.2 Begrepsavklaringer

1.2.1 Krisetelefonhenvendelser

Krisesentrene ble i sine registreringer bedt om å skille mellom telefonhenvendelser som gjelder krisesituasjoner og de som gjelder andre henvendelser. Med begrepet krisetelefoner forstås henvendelser der kontakten opprettes for første gang mellom en bruker og krisesenteret, eller kontakt fra privatpersoner eller offentlige instanser på vegne av brukeren. I tillegg ble krisesentrene bedt om å registrere hendelser der nye situasjoner er oppstått, selv om brukeren har vært i kontakt med krisesentret tidligere.

1.2.2 Dagbrukere og dagsbesøk

Personer som henvender seg til krisesentrene på dagtid omtales som dagbrukere. Dette kan både være personer som tidligere har bodd på sentret og personer som ikke har vært i kontakt med et krisesenter tidligere. Med dagsbesøk menes brukernes oppmøte på sentrene for å motta råd eller ulike former for oppfølging og/eller bistand fra krisesentret. I statistikken vil dagbrukere være opplysninger basert på det første dagsbesøket i rapporteringsåret (2010), mens dagsbesøk vil være alle dagsbesøkene som er registrert med et dagsbrukerskjema i løpet av året.

1.2.3 Beboere og opphold

Personer som overnatter på krisesentrene en eller flere netter omtales som beboere. I statistikken vil beboere være opplysninger basert på det første oppholdet på krisesenteret i rapporteringsåret (2010). Opphold vil være de gangene beboerne har vært på sentrene i løpet av året, registrert med et beboerskjema for hvert opphold.

1.2.4 Personer med og uten innvandrerbakgrunn

Med innvandrerbakgrunn menes at vedkommende enten er født i utlandet eller er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre (sistnevnte gruppe kalles også for etterkommere), jf SSBs definisjon av innvandrerbefolkningen.³ Det er spurt etter hvorvidt en eller begge av brukerens foreldre er født i utlandet. Der hvor det er krysset av for at begge foreldrene er født i utlandet, blir brukeren kodet til å ha innvandrerbakgrunn. Dette er samme fremgangsmåte som i 2008 og 2009, men litt annerledes

³ <http://www.ssb.no/innvandring/>

sammenlignet med 2007. Skjemaet var annerledes utformet i 2007, men i følge retningslinjene for utfylling er imidlertid definisjonen på innvandrerbakgrunn den samme.

Personer med innvandrerbakgrunn kan være norske statsborgere, og derfor brukes ikke begrepet "norsk" når vi skiller mellom de som har begge foreldre født i utlandet kontra de som har norskfødte foreldre. Den korrekte begrepsbruken i forbindelse med krisesenterbrukernes opprinnelse er henholdsvis "beboere/dagbrukere med innvandrerbakgrunn" og "beboere/dagbrukere uten innvandrerbakgrunn".

1.2.5 Overgriper eller voldsutøver

Begrepene overgriper eller voldsutøver brukes i omtalen av de personene som har medvirket til at personer søker hjelp på krisesentrene.

1.2.6 Krisesenter eller krisesentertilbud

Loven om kommunale krisesentertilbud trådte i kraft 1.januar 2010 og ligger til grunn for en begrepsendring fra *krisesenter* til *krisesentertilbud*. I kapittelet med samlestatistikken som omhandler krisesentertilbudene for både menn og kvinner slik de videreføres ved overgangen til 2011, samt deres aktivitet i 2010, vil vi derfor bruke begrepet "krisesentertilbud" i stedet for "krisesenter". På dagbrukerskjemaene og beboerskjemaene for 2010 ble begrepet "senter" eller "krisesenter" brukt. Disse begrepene blir derfor også brukt i kapitlene i rapporten for 2010 som omhandler dagbrukere og beboere.

2 Om statistikken

2.1 Registreringskjemaene i 2010

Statistikkføringen i 2010 er i all hovedsak lik 2009. Det er imidlertid gjort noen justeringer på både dagbrukerskjema og beboerskjema.⁴ Detaljert beskrivelse av disse endringene finnes i vedlegget til rapporten. En viktig endring som er verd å merke seg er at spørsmålet om dagbrukerne eller beboerne har godtatt registrering er blitt plassert etter spørsmålet om dato for ankomst og eventuelt utflytting. Årsaken til dette er et ønske om å få registrert antall overnattingsdøgn for alle opphold, også oppholdene der beboeren ikke godtar registrering av personlige opplysninger.

En annen sentral endring er at det i 2010 ble mulig å sette flere kryss på spørsmålene om overgriper. I 2009 var det kun mulig å sette ett kryss, og man ble bedt om å svare for hovedovergriper. Mange opplevde det som vanskelig å definere en hovedovergriper, og dette er bakgrunnen for at det ble åpnet for å sette flere kryss.

På dagbrukerskjemaene var det i 2009 kun nødvendig å fylle ut fullstendig skjema for personer som var førstegangs dagbrukere. Dette fordi dagbrukerstatistikken kun har basert seg på individer. I 2010 er det gjort en endring som innebærer at alle besøk skal registrere svar på spørsmål som omhandler landbakgrunn, språkforståelse og tolk, samt spørsmål som omhandler henvisning og bistand.

Når det gjelder statistikk om sentrenes organisering og tilbud, ble det i 2010 for første gang sendt ut to typer skjema, ett for tilbud til kvinner og ett for tilbud til menn.

2.2 Datainnsamling

I 2009 ble det for første gang benyttet en webløsning for registrering av aktiviteten på landets krisesentre, og tilsvarende løsning er benyttet i 2010. Hvert krisesenter har fått utdelt et brukernavn og passord for hver type skjema for å logge seg inn og registrere opplysninger. Sentrene fylte først ut et papirskjema, enten i kontakt med brukeren eller etter at et opphold/besøk hadde funnet sted. Etter at papirskjema var utfylt ble svarene registrert på web.

51 krisesentre deltok i rapporteringen i 2010, men ikke alle har levert alle typer skjema. 50 krisesentre har levert beboerskjema, mens 48 har levert dagbrukerskjema. Dette skyldes at ikke alle sentrene har hatt henholdsvis beboere eller dagbrukere.

Når det gjelder innrapportering om organisering, kapasitet og fasiliteter ved krisesentertilbudene (samleskjema) ble det skilt mellom krisesentertilbud for menn og kvinner. Alle tilbudene for kvinner leverte skjema. Vi fikk inn 34 skjema for tilbudene til menn, hvorav 22 hadde drift i 2010.⁵

2.3 Kontroll og revisjon

Revisjon og kontroll av data er viktig for å sikre kvaliteten. Det er imidlertid umulig å sikre at alle data er korrekte. Det må foretas en avveining av hvor mye som kan rettes. For mye revisjon kan medføre nye feil i datasettet. Når det gjelder krisesenterstatistikken er det i utgangspunktet lagt opp til liten revisjon av det innkomne datamaterialet, men enkelte åpenbare feil er korrigeret.

Mer informasjon om hvilke korrigeringer av datamaterialet som er gjort finnes i vedlegget til rapporten.

⁴ Skjemaene finnes i vedlegget til rapporten

⁵ Av de 22 tilbudene til menn var det kun krisesenter for menn på Sunnmøre som fikk egne dagbruker- og beboerskjema, og således er registrert som et "selvstendig" krisesenter i statistikken. Øvrige tilbud til menn (som hovedsakelig er i regi av tilbudene til kvinner) har ikke fått egne skjema, men kunne benytte dagbruker- og beboerskjema som ble sendt til tilbudet til kvinner. Ved overgangen til 2011 var det 34 som leverte skjema for tilbud til menn.

2.4 Frafallsproblem

Ved en overgang til registrering på web i 2009 ble det forsøkt å redusere frafallsproblemet. Dette er blant annet gjort ved at enkelte spørsmål er obligatorisk å besvare for å komme videre i skjemaet. På web er det også mindre mulighet for inkonsekvent utfylling. Det er brukt filter i skjema, slik at eksempelvis spørsmål om språk og tolk kun kommer opp til de som har krysset av for at begge foreldre er født i utlandet. Antall med ubesvart eller "vet ikke" på spørsmål om landbakgrunn er for eksempel blitt kraftig redusert etter innføring av web-registrering.

Brutt ned på bakgrunn er de som har ubesvart på landbakgrunn ikke med i resultatene. I totaltallene er derimot også de som ikke har svart på landbakgrunn, men som har svart på det andre spørsmålet i tabellen, inkludert. På denne måten er det forsøkt å minske problemet med frafall på dette spørsmålet, selv om frafallet i 2010 var veldig lavt.

2.5 Endelig populasjon

Basert på revisjon av de mottatte skjemaene blir antall personer, dagsbesøk og opphold som er med i rapporten presentert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Antall brukere og opphold/besøk på krisesentrene i 2010.

	Dagbrukerskjema	Beboerskjema
Antall besøk/opphold	8154	2527
Antall individer	2278	2075

Tabeller som presenteres i rapporten viser svarfordelingen for brukere (beboere/dagbrukere). Andelen ubesvart varierer mellom ulike spørsmål og antall respondenter som ligger til grunn for det enkelte spørsmål i tabellene (N) vil derfor variere mellom tabellene. Under hver tabell er det angitt hvor mange som mangler svar på det enkelte spørsmål. Der hvor tall kun er kommentert i teksten vil det fremgå av tekst eller fotnoter hva N er.

Ved 100 av oppholdene og 232 av dagbesøkene har brukeren ikke godtatt registrering og er følgelig ikke med i analysen av noen spørsmål i skjemaet. Disse er ikke inkludert i andelen "ubesvart", som viser til andelen som skulle ha besvart spørsmålet, men som ikke har gjort det.

Leseren vil også finne at prosentsummene i enkelte tabeller ikke alltid stemmer med summene av de ulike kategoriene. Dette skyldes at enkelte spørsmål tillater avkryssing for mer enn en kategori, noe som medfører at summene overstiger 100 prosent. Disse sumtallene blir ikke presentert i tabellene. På enkelte spørsmål er det mulig å skrive inn åpne svar, dette er ikke kodet i tabellene, men ligger i kategorien "annet".

2.6 Sammenlignbarhet over tid

Rapportering fra krisesentrene 2010 er den åttende i rekken som viser aktiviteten ved landets krisesentre, og gir dermed grunnlag for å trekke sammenligninger over flere år. Det har underveis blitt gjort endringer på skjemaene, men hovedtrekkene er beholdt. I rapporten for 2010 benyttes tabeller som viser resultatene for både 2008, 2009 og 2010, hvor disse er sammenlignbare.

3 Krisesenterloven

I dette kapitlet presenteres de mest elementene i krisesenterloven, samt kommunenes ansvar på de ulike områdene.⁶

3.1 Hvilke konsekvenser har loven for kommunens rolle og ansvar?

Stortinget vedtok i juni 2009 Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova). Loven trådte i kraft 1. januar 2010. Formålet med krisesenterloven er å sikre et godt og helhetlig hjelpetilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Loven pålegger kommunene å sørge for et krisesentertilbud til disse gruppene der de kan få rådgivning og et trygt midlertidig botilbud.

Tilbudet skal gi brukerne støtte, rettledning, hjelp til å ta kontakt med andre deler av tjenesteapparatet og skal omfatte:

- a) *Eit krisesenter eller eit tilsvarande gratis, heilårs, heildøgns, trygt og mellombels butilbod,*
- b) *Eit gratis dagtilbod*
- c) *Eit heilårs og heildøgns tilbod der personar nemnde i første ledd kan få råd og rettleiing per telefon*
- d) *Oppfølging i reetableringsfasen (jf. § 4 "Samordning av tenester" i krisesenterlova).*

Enkelt personer skal kunne henvende seg til krisesentertilbud uten avtale eller henvisning. Kommunen skal sørge for god kvalitet på tilbudet, blant annet ved at de ansatte har kompetanse til å ta vare på de særskilte behovene til brukerne. Botilbudet til kvinner og botilbudet til menn skal være fysisk atskilt.

Tidligere var det frivillig for kommunene om de skulle støtte et krisesenter eller ikke, mens kommunene nå har en plikt til å sørge for et krisesentertilbud. Kommunen kan drive krisesentertilbudet selv, etablere et interkommunalt samarbeid og/eller kjøpe tjenestene av andre. Kommunen kan velge å legge hele tilbudet på en og samme plass, eller drøfte andre løsninger med omliggende kommuner. Det er en forutsetning at kommunen organiserer krisesentertilbudet på en hensiktsmessig måte, basert på behovene til de voldsutsatte, tjenestetilbudet ellers i kommunen og størrelsen på kommunen.

Krisesentrene ble tidligere finansiert gjennom en 20-80-prosentfordeling mellom kommune og stat. 2010 var et overgangsår med spesielle tilskuddsordninger for å gi kommunene og de eksisterende krisesentrene en viss tid til omstilling og tilpasning som følge av loven. Fra 2011 er statens tilskudd integrert i rammetilskuddet til kommunene.

3.2 Et likeverdig tilbud til kvinner og menn

Tradisjonelt har krisesentrene vært opprettet som et "kvinnerom" der kvinner og barn er skjermet fra menn. Å skjerme kvinner fra vold utført av menn kan ses i et likestillingsperspektiv. Vold mot kvinner blir regnet som et forhold som skaper, holder ved like og viderefører diskriminering av kvinner. FNs kvinnekomite mener således at vold mot kvinner kommer inn under diskrimineringsforbudet i kvinnekonvensjonen. Samtidig må det tas hensyn til diskrimineringsforbudet i andre konvensjoner, for eksempel artikkel 14 i den europeiske menneskerettskonvensjonen om kjønn som eget diskrimineringsgrunnlag. Det følger også av loven at alle mennesker skal vernes mot vold, noe som gjør det vanskelig å lovfeste et tilbud til kvinner der menn med eventuelt tilsvarende behov blir ekskludert. Loven ønsker å ta vare på begge perspektivene ved at tilbudene skal rette seg mot det reelle behovet kvinner og menn har for et krisesentertilbud. For å synliggjøre dette er de to kjønnene spesifikt nevnt i lovteksten, og i tillegg nevnes barn som brukergruppe.

⁶ Informasjonen er hentet fra Ot. prp .nr. 96 "Om lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova)".

3.3 Tilbud til barn

Mødre har alltid hatt med seg barn på krisesentrene. Tidligere har ikke barn i samme grad blitt regnet som en egen brukergruppe, mens barn nå eksplisitt blir nevnt i lovteksten. Loven presiserer at kommunene skal sørge for å ta vare på barn på en god måte som er tilpasset deres særskilte behov, og skal også sørge for at barn får oppfylt de rettighetene de har krav på etter annet lovverk.

3.4 Brukere med nedsatt funksjonsevne

Nedsatt funksjonsevne omfatter både fysiske, psykiske og kognitive funksjoner og oppstår når det er et gap mellom individets forutsetninger og omgivelsene. Krisesentertilbudene skal så godt det lar seg gjøre legge til rette for brukere med nedsatt funksjonsevne. Dersom et krisesenter ikke blir vurdert som velegnet for å imøtekomme de behovene en bruker har, må kommunen finne andre løsninger som sikrer et likeverdig tilbud.

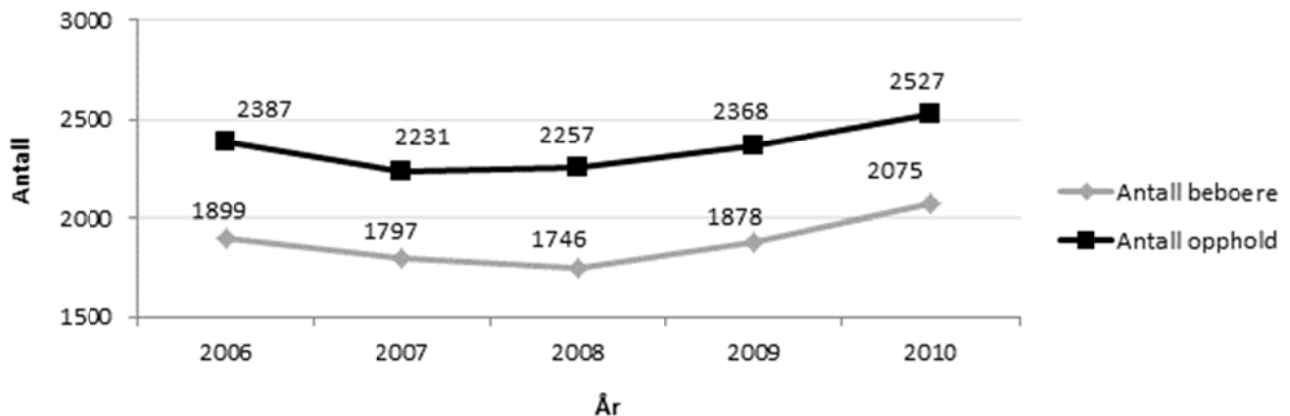
4 Beboere på krisesentrene

De aller fleste krisesenterbeboerne er kvinner, men i 2010 bodde også en del menn på sentrene. Totalt 37 menn har bodd på sentrene, noe som er en økning fra ni menn i 2009. Fordi andelen menn har økt, vil vi avslutningsvis i kapittelet gi en nærmere beskrivelse av hva som kjennetegner de mannlige beboerne. Øvrige fremstillinger i kapittelet er basert på hele populasjonen av krisesenterbeboere (både kvinner og menn), der hovedskillet går mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn. Siden antallet menn er så lavt, vil de ha minimal innvirkning på totalresultatene som i all hovedsak består av kvinnelige beboere.

4.1 Antall beboere på krisesentrene i 2010

Antall personer som bodde på krisesentrene, det vil si personer som hadde minst en overnatting, viser en økning fra 1878 i 2009 til 2075⁷ i 2010. Antall opphold var 2527 i 2010, en økning fra 2368 i 2009. Figuren nedenfor viser en svak nedgang i antall beboere og opphold fra 2006 til 2008. Fra 2008 til 2010 har imidlertid antallet økt jevnt.

Figur 1: Oversikt over antall personer og opphold i perioden 2006-2010.

23 prosent av beboerne (475) i 2010 hadde overnattet på dette eller annet krisesenter før 2010. Andelen er omtrent lik som i 2009.

I 2010 oppga 1122 personer (54 prosent) at de ikke har vært i kontakt med noe krisesenter tidligere. Det er altså relativt vanlig at man ikke er i kontakt med et krisesenter forut for første opphold i kalenderåret. Andelen har vært relativt stabil de siste årene.

Noen av beboerne hadde vært dagbrukere enten ved samme senter eller et annet senter før de kom for å overnatte. I 2010 gjaldt dette 275 personer (13 prosent), og andelen har vært relativt stabil de siste årene.

4.2 Beboernes opprinnelse og språkforståelse

Personer med innvandrerbakgrunn er overrepresentert som beboere på krisesentrene, og andelen var på 63 prosent i 2010. Det har vært en jevn økning de siste årene. I 2009 var andelen på 61 prosent, mens den var 59,5 prosent i 2008. Dersom man går lengre tilbake i tid finner man at andelen var 56 prosent i 2006 og 45 prosent i 2003. I antall var det 1295 beboere med innvandrerbakgrunn i 2010 mot 1124 i 2009, en økning på totalt 171 personer.

Andel beboere med innvandrerbakgrunn varierte fra 0 til 87 prosent mellom de enkelte sentrene. På 38 av krisesentrene hadde minst halvparten av beboerne innvandrerbakgrunn. Dette gjaldt 33 krisesenter i 2009.

⁷ På 100 av oppholdene er det ikke godtatt registrering og vi vet derfor ikke om de er førstegangsopphold. På 34 skjema er spørsmålet ubesvart.

På åtte sentre var innvandrerdelen 70 prosent eller mer, mens fem sentre hadde en innvandrerdelen under 30 prosent.

Blant beboerne med innvandrerbakgrunn var det 22 prosent som ikke snakket norsk, mens 34 prosent snakket litt norsk. De øvrige snakket godt norsk.⁸ Sammenlignet med 2009 er det tre prosentpoeng færre som ikke snakket norsk.

Tolk ble benyttet ved 22 prosent av førstegangsoppholdene⁹, mens ni prosent hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet. Andelen som benyttet tolk er tre prosentpoeng lavere i 2010 enn 2009, mens andelen som hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet, er nokså lik.

4.3 Beboernes alder og sivilstand

Aldersfordelingen blant beboere på krisesentrene har vært relativt stabil fra 2003 til 2010. Nytt i 2010 var at alderskategorien 18-29 år ble delt i to. Innad i denne kategorien ser vi at hovedvekten var i alderen 24-29 år.

I 2010 var rundt 40 prosent i alderen 18-29 år, og omtrent tre av fire krisesenterbeboere var under 40 år.

Beboere med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn beboere uten innvandrerbakgrunn. I denne gruppen var 48 prosent under 30 år, mens andelen var 31 prosent blant beboere uten innvandrerbakgrunn. Dette mønsteret har vært stabilt over tid.

Tabell 2: Beboernes alder ved første opphold etter opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	2	2	1	1	2	1	2	1	1
18-23 år	-	-	16	-	-	12	-	-	19
24-29 år	-	-	24	-	-	18	-	-	28
18-29 år	39	40	-	28	28	-	48	47	-
30-39 år	31	33	32	28	31	28	32	35	34
40-49 år	20	18	18	26	25	26	16	13	13
50-59 år	7	5	6	12	9	11	3	3	3
Over 60 år	2	2	2	5	5	4	0,6	1	0,9
Antall svar (N)	1716	1865	2061	647	709	751	944	1115	1286

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 30 ukjent alder og 138 ukjent opprinnelse. 13 personer manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 13 ukjent alder og 43 ukjent opprinnelse. To personer manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 14 ukjent alder og 26 ukjent opprinnelse. To personer manglet begge opplysningene.

De aller fleste krisesenterbeboerne i 2010 levde i et parforhold, enten i form av samboerskap eller som gift/registrert partner. Det er kun mindre forskjeller sammenlignet med 2009, men man kan legge merke til at fire prosentpoeng færre var gift/registrert partner i 2010.

Blant beboere uten innvandrerbakgrunn har det vært en jevn økning i andelen samboere, mens det har vært en jevn nedgang i andelen gifte/registrerte partnere. Blant beboere med innvandrerbakgrunn er andelen mer stabile.

Det var betraktelig flere som var gift/registrert partner blant beboerne med innvandrerbakgrunn. Motsatt var det en mye større andel av de uten innvandrerbakgrunn som levde i samboerskap.

⁸ Opplysninger om språkevne manglet for seks personer.

⁹ Opplysninger om tolk manglet for 25 personer.

Tabell 3: Beboernes sivilstand ved første opphold etter opprinnelse. 2008 – 2010. Prosent.

Sivilstand	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	20	21	21	18	23	21	21	20	20
Samboende	20	21	23	34	37	42	10	9	12
Gift/registrert partner	48	48	44	34	27	24	60	61	57
Separert	4	5	5	4	4	4	4	5	6
Skilt	3	3	4	3	3	4	3	3	4
Flyttet fra samboer	3	3	3	6	5	4	2	1	1
Enke/enkemann	0,5	0,8	0,5	0,9	1	0,7	0,2	0,4	0,4
Antall svar (N)	1720	1847	2047	651	701	747	946	1108	1276

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 26 ukjent sivilstand og 138 ukjent opprinnelse. 15 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 31 ukjent sivilstand og 43 ukjent opprinnelse. Fem beboere manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 28 ukjent sivilstand og 26 ukjent opprinnelse. To beboere manglet begge opplysningene.

4.4 Antall overnattingsdøgn og lengde på opphold ved krisesentrene

Krisesentrene er i utgangspunktet ment å være et tilbud for kvinner, menn og deres barn i en akuttsituasjon. Mange sentre har regler om hvor lenge beboerne kan oppholde seg der, for eksempel tre måneder. Visse brukergrupper benytter imidlertid overnattingstilbudet over en lengre periode, på grunn av særlige forhold knyttet til bakgrunn eller mishandling. Lengden på oppholdet kan også være avhengig av boligmarkedet lokalt eller boligtilbudet fra kommunene.

Tabell 4 viser antall overnattingsdøgn i 2008, 2009 og 2010 beregnet ut fra individstatistikken. Tabellen viser at det har vært en betydelig økning sammenlignet med 2009. Noe av forklaringen kan være at det i 2010 er beregnet overnattingsdøgn også ved tilfeller hvor beboeren ikke godtok registrering.

Tabell 4: Oversikt over totalt antall overnattingsdøgn

År	Antall overnattingsdøgn
2010	74133
2009	68403
2008	67831

Tabell 5: Gjennomsnittlig antall døgn og totalt antall døgn etter beboers opprinnelse. 2010.¹¹

	Totalt	innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Antall	74133	20482	52565
Snitt	29	24	35

Tabell 6: Overnattingsdøgn brutt ned på om menneskehandel er oppgitt som årsak til henvendelse¹²

	Totalt	Utsatt for menneskehandel	Ikke utsatt for menneskehandel
Antall	74133	9449	62863
Snitt	29	110	27

Totalt overnattet beboerne 74133 døgn gjennom 2010, ett snitt på 29 døgn per opphold. Snittlengden er omtrent lik som i 2009. I 2010 varte ti opphold hele året, mens 442 opphold kun varte i ett døgn. Vi finner store variasjoner i gjennomsnittlig varighet mellom senter, fra fire til 57 døgn.

Beboere med innvandrerbakgrunn bodde lengre på krisesentrene enn beboere uten innvandrerbakgrunn. I snitt varte deres opphold i 35 døgn, mens snittet var 24 døgn blant de uten innvandrerbakgrunn. Tabell 6 viser at beboere utsatt for menneskehandel¹⁰ er en gruppe som bor lengre på krisesenteret (110 døgn i snitt) enn øvrige beboere (27 døgn i snitt), noe som kan forklare noe av forskjellen vi finner mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn. Dersom vi ekskluderer de som

er utsatt for menneskehandel, finner vi imidlertid fremdeles at beboere med innvandrerbakgrunn i snitt bodde lengre enn beboere uten innvandrerbakgrunn, 30 mot 24 døgn. En forklaring på at personer med innvandrerbakgrunn bor lengre kan være at det er vanskeligere for dem å finne alternativ bolig.

¹⁰ Menneskehandel, organisert handel med mennesker, innad i et land eller over landegrensene, med den hensikt å utnytte dem f.eks. i tvungen prostitusjon eller for andre seksuelle formål, tvangsarbeid/slaveri, krigstjeneste eller organsalg. De som står bak handelen, oppnår kontroll gjennom utilbørlig atferd som bruk av vold, trusler og ved å utnytte ofrenes sårbare situasjon. ROSA-prosjektet ble opprettet i 2005 og drives av Krisesentersekretariatet. ROSA står for Reetablering, Oppholdssted, Sikkerhet og Assistanse. Prosjektet gir hjelp til kvinner utsatt for menneskehandel, blant annet tilbud om opphold på krisesenter. For mer informasjon, se prosjektets egen nettside: www.rosa-help.no.

¹¹ 136 opphold mangler opplysninger om bakgrunn og er ikke med i beregningen av antall døgn brutt ned på bakgrunn.

¹² Ved 86 opphold er menneskehandel oppgitt som årsak. 47 opphold hadde ubesvart på spørsmålet om årsak til henvendelse, og disse er ikke med i beregningen av antall døgn brutt ned på menneskehandel.

4.5 Tilknytning til arbeidslivet

Kvinner som kommer på krisesentrene¹³ er i mye mindre grad yrkesaktive enn kvinner generelt i Norge. 30 prosent av beboerne i 2010 var i lønnet arbeid (enten heltid eller deltid). Tall fra SSB viser at 67 prosent av alle kvinner i Norge i aldersgruppen 16-74 år var sysselsatte i 2010.¹⁴

Det var en høyere andel blant beboere uten innvandrerbakgrunn som var i fulltidsarbeid enn beboere med innvandrerbakgrunn, henholdsvis 19 mot 13 prosent. Det er relativt stabile tall over tid, men statistikken viser en svak nedgang i andelen som jobber fulltid.

En tredjedel av beboerne mottok stønad/trygd/pensjon ved første opphold i 2010. Det var stor forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn mottok 48 prosent stønad/trygd/pensjon, mens dette kun gjaldt 24 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn.

Totalt 18 prosent var hjemmearbeidende, og igjen var det stor forskjell etter bakgrunn. Mens seks prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn var hjemmearbeidende, gjaldt dette 25 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn.

På spørsmål om beboernes tilknytning til arbeidslivet var det mulig å krysse av for mer enn en av kategoriene, og følgelig overstiger summen av svarkategoriene 100 prosent.

Tabell 7: Beboernes tilknytning til arbeidslivet ved første opphold etter opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Beskjeftigelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Hjemmearbeidende	20	19	18	13	10	6	27	26	25
Arbeider fulltid	21	18	16	22	22	19	20	15	13
Arbeider Deltid	13	14	14	15	14	17	12	14	12
Stønad/trygd/pensjon	32	33	33	46	48	48	20	23	24
Arbeidssøker	7	7	8	6	7	8	8	6	8
Under utdanning	12	11	13	8	7	9	15	14	15
Kurs	7	9	10	2	2	2	11	14	15
Antall svar (N)	1641	1774	1978	633	681	722	892	1060	1238

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 105 ukjent beskjeftigelse og 138 ukjent opprinnelse. Ved 22 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 104 ukjent beskjeftigelse og 43 ukjent opprinnelse. Ved 10 opphold manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 97 ukjent beskjeftigelse og 26 ukjent opprinnelse. Ved åtte opphold manglet begge opplysningene

¹³ Tabellen inkluderer både kvinner og menn, men siden det er så få menn har de ikke gitt utslag på prosentfordelingene.

¹⁴ http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?PXSid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selecttable/MenuSelS.asp&SubjectCode=06

4.6 Beboere med funksjonsnedsettelse

Tabell 8: Har beboeren en eller flere funksjonsnedsettelse? 2008-2010. Prosent.

Funksjonsnedsettelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Nedsatt bevegelsesevne	2	2	3	3	5	6	1	1	1
Nedsatt synsevne	1	0,8	0,9	1	1	1	0,5	0,5	0,7
Nedsatt hørselsevne	0,6	0,7	0,7	0,7	0,4	1	0,5	0,8	0,6
Annen funksjonsnedsettelse	2	4	3	4	8	6	0,8	2	2
Ingen funksjonshemming	95	93	93	93	87	88	97	96	96
Antall svar (N)	1597	1837	2029	611	695	746	881	1105	1267

2008: Av 1746 beboere hadde 149 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 138 hadde ikke svart på spørsmålet om bakgrunn. I 33 tilfeller manglet begge opplysningene.

2009: Av 1878 beboere hadde 41 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 43 hadde ikke svart på spørsmålet om bakgrunn. I seks tilfeller manglet begge opplysningene.

2010: Av 2075 beboere hadde 46 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 26 hadde ikke svart på spørsmålet om bakgrunn. I ti tilfeller manglet begge opplysningene.

Tabellen ovenfor viser at syv prosent av beboerne i 2010 hadde en funksjonsnedsettelse. Denne andelen har vært relativt stabil. Som tidligere kan vi merke oss at andelen som hadde en funksjonsnedsettelse var høyere blant beboere uten innvandrerbakgrunn sammenlignet med beboere med innvandrerbakgrunn, henholdsvis 12 mot fire prosent.

Funksjonshemminger som oftest ble nevnt under "Annen funksjonsnedsettelse" var psykiske lidelser, sosial angst og ulike typer smerter i ledd/bein.

4.7 Overgriperne

4.7.1 Hvem var overgriper(ne)?

I 2010 var det mulig å sette flere kryss på alle spørsmål som omhandlet overgriper, mens det i 2008 og 2009 kun var mulig å sette ett kryss (for hovedovergriper). Dette gjør at resultater bare kan sammenlignes over tid i tilfellene hvor det kun ble oppgitt en overgriper og en relasjon.

Totalt hadde 16 prosent av beboerne i 2010 (med første opphold) vært utsatt for flere overgripere.¹⁵ Tilsvarende tall i 2009 var 13 prosent. Det var flere beboere med innvandrerbakgrunn som hadde opplevd flere overgripere (18 prosent) sammenlignet med de uten innvandrerbakgrunn (12 prosent).

For å kunne sammenligne resultater med 2008 og 2009 presenteres først relasjonen til overgriper når det er oppgitt kun en overgriper og en relasjon.

Så godt som alle beboerne var blitt utsatt for vold av personer de hadde en nær relasjon til. For de aller fleste (74 prosent) var overgriperen samboer/ektefelle. Videre svarte 12 prosent at overgriperen var tidligere ektefelle/samboer.

Andelen som oppga ektefelle/samboer som overgriper var større blant beboere med innvandrerbakgrunn enn blant beboere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 78 mot 67 prosent. Videre var det flere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandringsbakgrunn som hadde opplevd overgrep fra tidligere ektefelle/samboer. Her var andelen henholdsvis 16 og ti prosent.

Antall svarkategorier har økt de siste årene. I 2009 ble det lagt til en egen kategori for sønn/datter, mens kategorien stemor/stefar ble lagt til i 2010.

¹⁵ 71 av beboerne hadde ikke besvart spørsmålet om antall overgripere.

Tabell 9: Ved én overgriper. Hvem var overgriper? 2008-2010. Prosent.

Hvem var overgriper?	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	75	72	74	71	64	67	80	78	78
Tidl. ektefelle/samboer	12	12	12	15	17	16	8	9	10
Kjæreste(særbo)	3	4	4	4	5	6	1	3	2
Foreldre	3	3	3	3	3	1	4	3	4
Stemor/stefar	-	-	0,4	-	-	0,6	-	-	0,3
Sønn/datter/annet familiemedlem	3	-	-	3	-	-	3	-	-
Sønn/datter	-	2	1	-	3	2	-	0,9	0,5
Annet familiemedlem	-	3	2	-	3	3	-	3	1
Annen bekjent	3	3	3	3	5	4	3	3	3
Ukjent person	0,4	0,7	0,4	0,2	0,5	0,3	0,5	0,8	0,5
Antall svar (N)	1422	1567	1675	579	624	637	734	908	1021

2008: I alt 1440 beboere oppga en overgriper, men av disse hadde 18 ukjent relasjon og 111 ukjent opprinnelse. Ved to opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1570 beboere oppga en overgriper, men av disse hadde tre ukjent relasjon og 35 ukjent opprinnelse.

2010: I alt 1675 beboere oppga en overgriper og hadde samtidig krysset av for kun en relasjon. Av disse hadde 17 ukjent opprinnelse.

Tabell 10: Ved to eller flere overgripere. Beboernes relasjon til hovedovergriper ved første opphold etter beboers opprinnelse. 2010. Prosent.

Relasjon	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Ektefelle/samboer	29	30	28
Tidl. ektefelle/samboer	12	26	6
Kjæreste (særbo)	4	9	2
Foreldre	31	16	37
Stemor/stefar	2	1	2
Sønn/datter	5	12	2
Annet familiemedlem	36	19	44
En eller flere bekjente	22	38	16
En eller flere ukjente personer	23	31	20
Antall svar (N)	308	86	218

Totalt 314 beboere hadde oppgitt mer enn en overgriper. Av disse hadde seks ikke besvart spørsmålet om relasjon til overgriper, mens fire hadde ukjent landbakgrunn

Tabellen ovenfor viser hvilke relasjoner beboerne hadde til overgriperne ved tilfeller hvor det var flere overgripere involvert.

Vanligvis var overgriperne et annet familiemedlem (36 prosent), foreldre (31 prosent) eller ektefelle/samboer (29 prosent).

Beboere med innvandrerbakgrunn oppga langt oftere at foreldre eller annet familiemedlem var overgripere sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn. Motsatt var den en større andel av beboere uten innvandrerbakgrunn som svarte at overgriperne var bekjente eller ukjente personer, samt tidligere ektefelle/samboer eller sønn/datter.

4.7.2 Overgripernes kjønn og alder

Overgripers kjønn og alder kan ikke sammenlignes direkte med 2008 og 2009, da det i 2010 var mulig å sette flere kryss på disse spørsmålene. I 2008 og 2009 var det kun mulig å svare for hovedovergriper.

Tabell 11: Overgripers kjønn ved beboernes første opphold etter beboernes opprinnelse i 2010. Prosent.

Kjønn overgriper	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Kvinne	10	6	12
Mann	97	98	97
Antall svar (N)	2011	734	1254

Av 2075 beboere hadde 64 ikke oppgitt kjønn på overgriper og 26 hadde ukjent opprinnelse

I 2009 var det fire prosent som oppga en kvinnelig hovedovergriper. I 2010, hvor det var mulig å svare begge kjønn i tilfeller med flere overgripere, var andelen på ti prosent. Det var flere med innvandrerbakgrunn som oppga kvinnelig overgriper sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 12 mot seks prosent.

Tabell 12: Overgriperens alder ved beboernes første opphold, etter beboernes opprinnelse i 2010. Prosent.

Alder overgriper	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Under 18 år	0,6	0,8	0,5
18-23 år	4	5	4
24-29 år	15	14	15
30-39 år	34	32	35
40-49 år	33	29	35
50-59 år	18	19	18
60 år eller eldre	6	7	5
Antall svar (N)	1867	708	1142

Av 2075 beboere hadde 208 ikke oppgitt alder på overgriper og 26 hadde ukjent opprinnelse

Hovedvekten av overgriperne var i alderen 30-49 år. Som tidligere hadde overgriperne en høyere aldersprofil enn beboerne. Kun 26 prosent av beboerne var over 40 år, mens en mye høyere andel hadde opplevd en eller flere overgripere som var eldre enn dette.

4.7.3 Overgripernes opprinnelse

På spørsmålet om overgriperens opprinnelse var det mulig å sette flere kryss i 2010, og analysene viser at halvparten av beboerne rapporterte om en overgriper med innvandrerbakgrunn. Dette er omtrent samme andel som i 2009 og 2008, selv om tallene ikke er direkte sammenlignbare.

Overgriperens opprinnelse varierte tydelig ut fra hvilken opprinnelse beboeren har, og som oftest hadde overgriper og den utsatte personen samme bakgrunn. 79 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn var utsatt for overgrep fra en etnisk norsk person. 72 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn var utsatt for overgrep fra en innvandrer.

Tendensen til at overgriper hadde samme opprinnelse som beboeren var altså ikke like sterk for beboere med innvandrerbakgrunn. 23 prosent av innvandrerne rapporterte om en overgriper uten innvandrerbakgrunn, mens 14 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn hadde vært utsatt for overgrep fra en innvandrer. Vi finner tilsvarende mønster i 2009, selv om tallene ikke er direkte sammenlignbare da det kun var spurt om hovedovergriper.

Tabell 13: Overgriperens opprinnelse blant beboere med og uten innvandrerbakgrunn, ved beboers første opphold i 2010. Prosent.

Overgriperens opprinnelse	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Begge foreldre født i utlandet	50	14	72
En forelder født i utlandet	0,8	0,8	0,8
Ingen foreldre født i utlandet	42	78	22
Vet ikke	7	8	6
Antall svar (N)	2040	741	1281

Av 2075 beboere hadde 35 ikke svart på spørsmålet om overgriperens opprinnelse og 26 hadde ukjent opprinnelse

4.7.4 Overgripernes tilstand ved overgrepene

For å kunne se om det er en sammenheng mellom overgrep og rusmisbruk, inneholder registreringsskjemaene et spørsmål om beboerens forståelse av overgriperens tilstand ved overgrepene.

Det var en tendens til at rus oftere var i bildet når overgrep varte over en lengre periode. Blant beboere som var utsatt for overgrep over en periode på mer enn ett år, svarte 33 prosent at overgriper av og til var ruspåvirket. Denne andelen var på 21 prosent blant de som hadde vært utsatt for overgrep det siste året

eller som et engangstilfelle.¹⁶ Når det gjelder andelen som oppga at overgriper alltid var ruspåvirket finner vi imidlertid mindre forskjeller.

Tabellen nedenfor viser tilstanden overgriper var i etter opprinnelse. Det var mulig å sette flere kryss også på dette spørsmålet, dersom flere overgripere var involvert.

Tabell 14: Overgripers tilstand ved mishandlingen/overgrepet etter opprinnelse. Gjelder beboerens første opphold i 2010. Prosent.

Overgripers tilstand ved overgrep	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Alltid ruspåvirket	10	17	6
Av og til ruspåvirket	29	42	21
Alltid edru	22	16	25
Vet ikke	40	26	48
Antall svar (N)	2013	731	1260

Av 2075 beboere hadde 62 ikke oppgitt overgripers tilstand og 26 hadde ukjent opprinnelse

10 prosent var utsatt for en overgriper som alltid var ruspåvirket når overgrepet fant sted, mens 29 prosent opplevde at overgriper av og til var ruspåvirket. Totalt sett er fordelingen ganske lik 2009, selv om det da var spurt om hovedovergriper og kun var mulig å sette ett kryss.

Overgripers tilstand ved overgrepene varierte betydelig etter bakgrunn. Det var langt mer vanlig at overgriper var ruset blant beboere uten innvandrerbakgrunn. 17 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn svarte at overgriper alltid var ruspåvirket, mot seks prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn. Når det gjelder andelen som opplevde at overgriper av og til var ruspåvirket, var disse på henholdsvis 42 mot 21 prosent.

¹⁶ Totalt 1947 hadde ved sitt første opphold svart både på spørsmål om overgripers tilstand og varighet.

4.8 Barn på krisesentrene

4.8.1 Antall barn som var med på sentrene

51 prosent av beboerne hadde med seg barn da de besøkte krisesenteret for første gang. Dette er samme andel som i 2009.

1994¹⁷ barn var med på senteret i 2010, mens antallet var 1734 i 2009. En del av økningen i antall barn kan ses i sammenheng med at det var flere beboere (med førstegangsopphold) i 2010 enn 2009, og at det tas utgangspunkt i antall barn ved første opphold. Det er også gjort endringer på skjema i forhold til hvordan barn føres (se beskrivelse i vedlegg), som kan ha medført noen variasjoner i hvordan barn har blitt registrert.

Det var en større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn enn uten innvandrerbakgrunn som hadde med seg barn på krisesentrene, henholdsvis 56 og 43 prosent, noe som er i samsvar med tidligere år.

Tabell 15: Beboere som hadde barn med på krisesentrene fordelt på antall barn og beboerens opprinnelse. Første opphold. 2008 - 2010. Prosent.

Antall barn	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1 barn	49	48	46	45	44	49	52	50	45
2 barn	35	33	34	39	39	34	32	30	34
3 barn	11	13	12	12	12	10	11	14	14
4 barn	4	4	5	4	4	5	4	4	5
5 eller flere	1	2	2	0	0,9	2	1	2	2
Antall svar (N)	859	951	1058	307	323	327	508	612	723

2008: 859 beboere hadde med barn på senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent opprinnelse.

2009: 951 beboere hadde med barn på senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent opprinnelse.

2010: 1058 beboere hadde med barn til senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent opprinnelse

46 prosent hadde med seg ett barn til krisesenteret, mens 34 prosent hadde med to barn og 12 prosent hadde med tre barn. Sammenlignet med tidligere år er fordelingen relativt lik. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn var det en liten økning i andelen som hadde med seg ett barn, og en liten nedgang i andelen som hadde med seg to barn. Blant beboere med innvandrerbakgrunn ser vi motsatt tendens.

Det er relativt små forskjeller mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn, men sistnevnte gruppe hadde litt oftere med tre barn og litt sjeldnere bare ett.

4.8.2 Antall overnattingsdøgn for barn

Tabellen nedenfor viser antall overnattingsdøgn for barn i individstatistikken i 2010 og 2009. Det var betydelig flere døgn i 2010 enn i 2009, 64850 mot 53155 døgn, men det er usikkert hvor mye som skyldes en reell økning og hvor mye som skyldes eventuelle tidligere feilføringer. Fra 2010 ble nemlig spørsmålet om antall barnedøgn forenklet i registreringsskjemaet, og det er meldt inn færre feilføringer av barnedøgn i 2010 enn tidligere år. Dette tyder på at forenklingen av spørsmålet alt i alt har medført en mer nøyaktig beregning av overnattingsdøgn for barn.

Tabell 16: Oversikt over antall overnattingsdøgn barn

År	Antall barnedøgn
2010	64850
2009	53155

¹⁷ Tallet på antall barn er funnet ved å summere opp antall barn som var med beboere som hadde førstegangsopphold på senteret. Siden det ikke er gitt at en beboer har med seg samme antall barn for hvert opphold, er dette kun minimum antall barn som har vært på sentrene. Vi finner også to tilfeller der det er oppgitt et urealistisk høyt antall barn (23 og 19). Vi vet ikke hva som er det korrekte antallet, men hvis vi ekskluderer disse blir antall barn 1952.

4.8.3 Barnas alder

Tabellen nedenfor viser fordelingen av barn i ulike aldersgrupper ved beboerens første opphold på krisesentrene i 2008, 2009 og 2010. I tabellen er barna analyseenhet.

Tabell 17: Barnas alder ved første opphold på krisesentrene fordelt på beboerens opprinnelse. 2008-2010. Prosent.

Barnas alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
0-5 år	50	50	50	47	46	45	52	52	52
6-12 år	35	34	33	33	35	33	36	34	33
13-17 år	11	12	13	14	14	18	9	11	11
18 år og over	4	4	4	6	5	5	3	3	4
Antall barn (N)	1506	1656	1994	543	542	600	883	1087	1379

2008: I alt 1506 barn var med på krisesentrene (ved første opphold). 80 av disse manglet opplysninger om beboers opprinnelse.

2009: I alt 1656 barn var med til senteret (ved første opphold). 27 av disse manglet opplysninger om beboers opprinnelse

2010: I alt 1994 barn var med til senteret (ved første opphold). 15 av disse manglet opplysninger om beboers opprinnelse

Alderssammensetningen blant barna har vært relativt stabil over tid. Omtrent halvparten av barna var fem år eller yngre, mens en av tre var i alderen seks til tolv år. Gjennomsnittsalderen blant barna som har en forelder med innvandrerbakgrunn var litt lavere enn blant barn som har en forelder uten innvandrerbakgrunn. Det var syv prosentpoeng flere barn i alderen fem år eller yngre blant de som har en forelder med innvandrerbakgrunn.

Opphold hvor barn var med, varte i snitt fem døgn lengre enn opphold uten barn, henholdsvis 32 mot 27 døgn.

4.8.4 Bekymringsmelding til barnevern

Krisesentrene har en lovpålagt opplysningsplikt til barnevernet. Opplysningsplikten trer i kraft når det er grunn til å tro at barn blir mishandlet i hjemmet, at barn opplever omsorgssvikt eller at barn viser vedvarende atferdsvansker.¹⁸

For beboere som har barn under 18 år (enten med på senteret eller hjemmeboende) er krisesenteret bedt om å krysse av for om de har sendt bekymringsmelding til barnevernet.¹⁹ Ved 21 prosent av førstegangsoppholdene hvor beboeren hadde barn under 18 år, sendte krisesentrene bekymringsmelding til barnevernet. I 41 prosent av tilfellene var barnevernet allerede involvert. For 38 prosent av beboerne ble det verken sendt bekymringsmelding til barnevernet og barnevernet var heller ikke involvert.

Ved 40 prosent av *alle* opphold der mor hadde barn under 18 år og dro tilbake til overgriper, ble det sendt bekymringsmelding til barnevernet. I 32 prosent av disse tilfellene var barnevernet allerede involvert, mens det i de resterende tilfellene (28 prosent) ikke ble sendt bekymringsmelding. Til sammen 238 kvinner med barn under 18 år dro tilbake til overgriper etter sitt *første* opphold på krisesenteret. For 94 (42 prosent) av disse kvinnene ble det sendt bekymringsmelding til barnevernet. For 67 av kvinnene (30 prosent) var barnevernet allerede involvert, mens de resterende 65 kvinnene (29 prosent) ikke opplevde at det ble sendt bekymringsmelding og barnevernet var heller ikke involvert fra før.²⁰ De sistnevnte kvinnene hadde til sammen 110 barn under 18 år, enten hjemmeboende eller med på senteret.

¹⁸ Ot.prp.nr.96 "Om lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova)".

¹⁹ 107 av førstegangsoppholdene hvor det ikke er notert at beboeren hadde barn under 18 år er det likevel svart på spørsmålet om bekymringsmelding. Disse er ekskludert fra analysen. For til sammen 1127 av beboerne med barn under 18 år (enten hjemmeboende eller med på senteret) er det svart på spørsmålet om bekymringsmelding til barnevernet. I 61 tilfeller er spørsmålet ubesvart.

²⁰ For 12 av de 138 kvinnene var det ikke svart på spørsmålet om bekymringsmelding til barnevernet.

4.9 Beboernes situasjon ved henvendelsen til krisesentrene

4.9.1 Mishandlingens varighet

Tabellen nedenfor viser at 94 prosent av krisesenterbeboerne i 2010 hadde vært utsatt for overgrep gjentatte ganger før de oppsøkte sentrene for første gang. Dette er en økning på fem prosentpoeng sammenlignet med 2009, men omtrent samme andel som i 2008.

Sammenlignet med 2009 har det vært en økning i andelen beboere som har vært utsatt for overgrep i fem år eller lengre, men tallet er relativt likt som i 2008. Det har vært en nedgang i andelen som har opplevd overgrep over en periode på 1-4 år, men også her er forskjellen relativt liten sammenlignet med 2008.

Det var en større andel blant beboere uten enn med innvandrerbakgrunn som hadde opplevd overgrep i fem år eller lengre (seks prosentpoeng i forskjell). Ser man på varighet over ett år samlet sett, var det ingen forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn (67 prosent for begge grupper). Det var også like andeler som har opplevd mishandling/overgrep kortere tid enn ett år, totalt sett.

Tabell 18: Mishandlingens/overgrepens varighet forut for første krisesenteropphold fordelt på beboerens opprinnelse. 2008 -2010. Prosent.

Mishandlingens varighet	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Engangstilfelle	7	11	6	7	13	6	6	9	6
Pågått siste året	31	25	27	29	23	27	32	27	27
Pågått i 1 til 4 år	36	44	39	36	41	35	37	45	41
Pågått i 5 år +	26	21	28	29	24	32	24	19	26
Antall svar (N)	1595	1786	1981	613	684	724	873	1070	1235

2008: I alt 1746 beboere. Av disse hadde 151 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 138 hadde ukjent opprinnelse. 29 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 92 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 43 hadde ukjent opprinnelse. 11 beboere manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 94 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 26 hadde ukjent opprinnelse. Fire beboere manglet begge opplysningene.

Tabellen nedenfor viser mishandlingens varighet etter om beboerne ved første opphold har barn under 18 år, enten med til krisesenteret og/eller hjemmeboende barn. Beboerne med barn under 18 år hadde gjennomgående opplevd lengre tid med mishandling enn beboere uten barn. Mens hele 73 prosent av beboerne med barn hadde opplevd mishandling med varighet i mer enn ett år, gjaldt dette 59 prosent av beboerne uten barn.

Tabell 19: Mishandlingens varighet brutt ned på om beboerne har barn under 18 år.

Mishandlingens varighet	Totalt	Har barn under 18 år	Har ikke barn under 18 år
I alt	100	100	100
Engangstilfelle	6	4	9
Pågått siste året	27	23	32
Pågått i 1 til 4 år	39	42	35
Pågått i 5 år +	28	31	24
Antall svar (N)	1981	1139	842

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 94 ikke oppgitt mishandlingens varighet.

4.9.2 Skader av mishandlingen

I tabellen nedenfor tas det utgangspunkt i brukernes egne vurderinger av skader ved det enkelte opphold i 2008, 2009 og 2010.²¹ Langt flere beboere meldte fra om psykiske enn fysiske skader som resultat av mishandlingen. I 68 prosent av tilfellene ble psykiske skader oppgitt, mens det ved 37 prosent av oppholdene ble meldt om fysiske skader. Tallene er forholdsvis stabile sammenlignet med 2009, men det har vært en liten nedgang i andelen som kun oppga psykiske skader, og nedgangen har vært størst blant beboere med innvandrerbakgrunn.

Det var flere beboere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som kun meldte om psykiske skader (åtte prosentpoeng mer).

Det er verdt å merke seg at andelen som svarte "Vet ikke" er relativt høy, og at andelen har økt med årene. Det var en større andel beboere med innvandrerbakgrunn enn beboere uten innvandrerbakgrunn som svarte "Vet ikke".

Tabell 20: Beboernes egne vurderinger av skader av mishandlingen ved det enkelte krisesenteropphold fordelt på opprinnelse. 2008 – 2010. Prosent.

Skader ved mishandlingen	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fysiske skader	5	5	4	5	4	3	5	5	4
Psykiske skader	36	39	35	39	43	40	35	37	32
Begge deler	32	31	33	33	29	34	32	33	33
Ingen skader	8	7	7	9	8	5	8	7	8
Vet ikke	18	19	22	14	16	18	21	20	24
Antall svar (N)	1983	2208	2395	761	832	859	1077	1321	1503

2008: I alt 2 257 opphold. Av disse manglet 274 opphold opplysninger om skade, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 95 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2 271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 63 opphold opplysninger om skade, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved åtte opphold manglet begge opplysninger.

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 32 opplysninger om skade og 36 opphold manglet opprinnelse. Ved tre opphold mangler begge opplysningene.

4.9.3 Anmeldelse av overgrepene

Ved 784 av oppholdene ble overgrepene anmeldt, enten av beboeren selv, ved offentlig påtale eller annen instans. Dette utgjør 32 prosent av alle opphold.²² Dette er samme andel som i 2009, og den har vært relativt stabil de siste årene.

Av de 784 anmeldte forholdene var det som oftest beboeren selv som anmeldte (66 prosent). Offentlig påtale ble tatt ut i 26 prosent av tilfellene, mens åtte prosent oppga at en annen instans anmeldte forholdet. Sammenlignet med 2009 er mønsteret omtrent tilsvarende.

433 (34 prosent) av beboere med innvandrerbakgrunn og 233 (31 prosent) av beboere uten innvandrerbakgrunn oppga at forholdet var anmeldt første gang de bodde på krisesenteret i 2010. Totalt hadde 671 (32 prosent) av beboerne anmeldt forholdet ved første opphold.

Det var mer vanlig å anmelde forholdet ved tilfeller hvor overgriper hadde innvandrerbakgrunn. 36 prosent av beboerne som oppga at overgriper hadde innvandrerbakgrunn svarte ved første opphold at forholdet var anmeldt. Blant de som opplevde en etnisk norsk overgriper svarte 29 prosent at forholdet var anmeldt.

²¹ I beboerskjemaene går det klart frem at det er brukernes egne vurderinger av hvilke skader mishandlingen har ført til som skal ligge til grunn for registreringen.

²² Av 2424 opphold (Med godtatt registrering). For 3 opphold var det ikke svart på spørsmålet om anmeldelse.

Tabell 21: Årsaker til at krisesenterbeboerne ved første opphold ikke har anmeldt forholdet fordelt på opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent

Årsaker ikke anmeldt	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kommer til å anmelde	7	7	5	5	7	5	8	7	5
Ønsker, men tør ikke	3	4	4	3	4	5	3	3	3
Ønsker ikke	60	60	61	66	58	56	56	60	64
Usikker	30	30	30	26	31	34	34	30	28
Antall svar (N)	1003	1177	1296	407	468	490	529	687	795

2008: I alt 1066 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 63 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet og 76 ukjent opprinnelse. For 9 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1208 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 31 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet og 23 ukjent opprinnelse. For en beboer manglet begge opplysningene.

2010: I alt 1323 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 27 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet. For 10 beboere manglet begge opplysningene

Tabellen ovenfor viser fordelingen blant beboere som ikke har anmeldt forholdet, samt årsaken til det. De aller fleste, 61 prosent, ønsket ikke å anmelde forholdet til politiet. Dette er omtrent samme andel som i 2008 og 2009. Totalt svarte kun fem prosent at de kommer til å anmelde forholdet, mens 30 prosent var usikre. Det var fire prosent som ønsket å anmelde, men som ikke turte.

En større andel av beboerne med enn uten innvandrerbakgrunn ønsket ikke å anmelde forholdet, henholdsvis 64 mot 56 prosent. Blant beboerne uten innvandrerbakgrunn har denne andelen sunket i løpet av de tre siste årene, mens den har økt blant beboerne med innvandrerbakgrunn.

4.9.4 Voldsalarm

I 2010 hadde ti prosent av beboerne voldsalarm ved første opphold²³, omtrent samme andel som i 2009. Det var ingen nevneverdige forskjeller mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

De som ikke hadde voldsalarm ble spurt om de skal søke om dette. Sammenlignet med 2009 er det lagt til kategorien "har søkt, men fått avslag" på dette spørsmålet.

Ved første opphold var det syv prosent av de som ikke hadde voldsalarm som svarte at skulle søke om dette. Andelen var åtte prosent i 2009. 16 prosent sa at de vurderte å søke, mens en prosent hadde søkt og fått avslag. 76 prosent av de som ikke hadde voldsalarm ville ikke søke om det.

22 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn skulle eller vurderte å søke om voldsalarm, mens andelen var 25 prosent blant de uten innvandrerbakgrunn.

4.9.5 Graviditet

Kvinner som er utsatt for vold kan befinne seg i en særlig sårbar situasjon dersom de er gravide, siden overgrep som rettes mot dem selv også setter barnet i fare.

I 2010 var seks prosent gravide ved sitt første opphold.²⁴ Opplysninger om krisesenterbeboere er gravid ble for første gang tilgjengelig i 2005. Siden da har andelen holdt seg relativt stabil.

En større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn var gravide (7 prosent), sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn (3 prosent).

²³ Av 2072 personer (inkluderer også de som har svart vet ikke). Tre hadde ikke svart på spørsmålet.

²⁴ Av 1024 beboere (inkluderer også de som har svart vet ikke). 51 hadde ikke svart på spørsmålet.

4.10 Kontakten med krisesentrene

4.10.1 Hvilke instanser setter beboerne i kontakt med krisesentrene?

25 prosent av beboerne oppsøkte krisesenteret på eget initiativ i 2010, og denne andelen har vært relativt stabil de tre siste årene. 22 prosent ble henvist til krisesenteret av politiet, som var den offentlige instansen som sto for flest henvisninger.²⁵ Det var også en god del som ble henvist til krisesenter av en venn/bekjent (14 prosent).²⁶

Det var flere beboere uten innvandrerbakgrunn (35 prosent) enn med innvandrerbakgrunn (19 prosent) som oppsøkte krisesentrene på eget initiativ. Det var også flere beboere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som ble henvist til krisesenteret fra lege/legevakt og familie/venner/bekjente.

Videre viser tabellen at det er flere med innvandrerbakgrunn som har blitt henvist fra politiet (26 prosent) enn blant de uten innvandrerbakgrunn (16 prosent). Det var også litt flere beboere med innvandrerbakgrunn enn uten innvandrerbakgrunn som ble henvist til krisesenteret fra barnevernet, et annet krisesenter, "andre" og selvsagt også fra en flyktninginstans.

Tabell 22: Instanser som henviste beboerne til krisesentrene ved første opphold etter opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Instans	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Eget initiativ	26	27	25	33	34	35	19	21	19
Politiet	17	20	22	15	20	16	18	19	26
Familie/venn/bekjent	14	16	14	14	17	17	14	16	12
Barnevern	7	9	9	8	8	7	7	9	10
Lege/legevakt	5	4	5	5	7	9	3	2	3
NAV/sosialkontor	4	3	4	4	2	4	4	3	4
Flyktninginstans	3	4	3	0	0	0,4	5	6	5
Skole	1	1	1	0,5	0	0,1	2	2	2
Advokat	1	2	1	0,8	2	0,7	2	2	2
Helsesøster	0,8	0,9	0,7	0,6	0,7	0,8	0,9	1	0,7
Familievernkontor	0,8	0,9	0,6	1	0,9	1	0,5	0,8	0,3
Interesseforening	0,3	0,6	0,5	0	0,6	0	0,4	0,6	0,8
Overgrepsmottak	-	0,2	0	-	0,1	0	-	0,2	0,1
Annet krisesenter	3	4	5	2	2	3	4	6	6
Annet	8	8	8	6	5	7	9	10	9
Flere kryss	11	-	-	9	-	-	12	-	-
Antall svar (N)	1700	1856	2049	644	700	746	928	1116	1280

2008: I alt 1746 beboere (med første opphold). Av disse hadde 46 ikke oppgitt instans som henviste dem til og 138 ukjent opprinnelse. 10 beboere manglet begge opplysningene

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 22 ikke oppgitt instans som henviste dem og 43 ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 26 ikke oppgitt instans som henviste og 26 ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene

²⁵ Det kreves ikke henvisning for tilgang til krisesenter. Her er betydningen å formidle kontakt med et krisesenter.

²⁶ I 2009 og 2010 var det kun mulig å sette ett kryss på spørsmålet om hvilke instanser som henviste beboerne til krisesentrene. Tidligere år var det flere som krysset av for flere instanser (til tross for at det kun skulle settes ett kryss), og for å ikke miste informasjon ble det laget en egen kategori for å fange opp disse flerkryssene. Denne kategorien ble fjernet etter overgangen til webskjema.

4.11 Årsaker til henvendelsene

Tabellen under viser årsakene til at beboerne henvendte seg til krisesentrene. Det var mulig å oppgi flere årsaker, og summen i tabellen vil derfor overstige 100.

Tabellen viser at 82 prosent av beboerne hadde vært utsatt for psykisk vold ved første opphold i 2010. 65 prosent hadde vært utsatt for fysisk vold, mens 67 prosent hadde vært utsatt for trusler. Det har vært en økning på seks prosentpoeng i andelen som har blitt utsatt for trusler sammenlignet med 2009, men ellers har tallene vært ganske stabile de tre siste årene.

I 2010 ble kategorien materiell vold lagt til i spørreskjemaet. Relativt mange (16 prosent) svarte at dette var en årsak til at de henvendte seg til krisesenteret.

Det var en større andel av beboerne uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som oppga psykisk vold og trusler som årsak. Tidligere var det en større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn som svarte fysisk vold, men i 2010 var det liten forskjell mellom gruppene.

I 2009 ble kategorien menneskehandel for første gang inkludert i spørreskjemaet. Seks prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn oppga dette som årsak. Det var også seks prosent av innvandrerbeboerne som svarte at årsaken var tvangsgifting.

Seks prosent oppga barnemishandling og seks prosent oppga voldtekt som årsak til henvendelsen. Fem prosent svarte at grunnen var annen seksuell vold. Incest var veldig sjelden årsak til henvendelsen.

Tabell 23: Årsakene til beboernes henvendelse på krisesentrene ved første opphold etter opprinnelse. 2008- 2010. Prosent.

Årsak til henvendelsen	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Psykisk vold	83	82	82	86	84	86	82	81	80
Fysisk vold	63	63	65	61	60	66	65	64	65
Trusler	59	61	67	60	63	72	59	61	64
Materiell vold	-	-	16	-	-	22	-	-	12
Barnemishandling	8	8	6	8	6	5	9	9	6
Voldtekt	6	7	6	6	7	7	7	7	5
Incest- bruker	0,9	1	0,8	2	2	2	0,4	0,2	0,4
Incest - brukers barn	0,9	0,8	0,9	2	1	1	0,5	0,4	0,8
Annen seksuell vold	3	5	5	2	5	6	5	6	4
Tvangsgifting	4	2	4	0	0	0	7	4	6
Menneskehandel	-	4	4	-	0	0	-	7	6
Annet	11	8	6	11	9	7	12	7	5
Antall svar (N)	1690	1851	2030	640	701	733	926	1110	1274

2008: I alt 1746 beboere. Av disse hadde 56 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, og 138 hadde ukjent opprinnelse. 14 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 27 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, og 43 hadde ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 45 ikke oppgitt årsak til henvendelsen og 26 hadde ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene.

Tabellen nedenfor viser årsak til henvendelsen brutt ned på om beboeren har barn under 18 år eller ikke. Beboere med barn oppga oftere psykisk vold, fysisk vold og trusler som årsak enn beboere uten barn. Ikke overraskende var det også en større andel av beboere med barn som oppgir barnemishandling som årsak til henvendelsen. Voldtekt, annen seksuell vold, tvangsgifting og menneskehandel ble oftest nevnt av beboere uten barn.

Tabell 24: Årsak til henvendelsen ved første besøk i 2010, brutt ned på om beboerne har hjemmeboende barn og/eller barn med til krisesenteret som er under 18 år. Prosent

Årsak til henvendelsen	Totalt	Har barn under 18 år	Har ikke barn under 18 år
Psykisk vold	82	86	78
Fysisk vold	65	67	63
Trusler	67	69	64
Materiell vold	16	16	16
Barnemishandling	6	9	2
Voldtekt	6	5	7
Incest- bruker	0,8	0,5	1
Incest - brukers barn	0,9	1	0,5
Annen seksuell vold	5	4	6
Tvangsgifting	4	1	7
Menneskehandel	4	2	6
Annet	6	6	5
Antall svar (N)	2030	1165	865

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 45 ikke oppgitt årsak til henvendelsen

4.12 Bistand fra krisesentrene

Krisesentrene gir mishandlede kvinner, menn og deres barn fysisk beskyttelse og muligheter for overnatting for kortere eller lengre tid. I tillegg tilbyr sentrene samtale, omsorg og støtte, samt rådgivning om mulighetene for hjelp i det ordinære hjelpeapparatet. De gir også rådgivning om juridiske rettigheter i forbindelse med overgrep og mishandling. Mange sentre, men ikke alle, følger også brukerne som ønsker det til andre hjelpeinstanser, samt kan hjelpe til med å finne bolig og arbeid. I tillegg har enkelte krisesentre tilbud om selvhjelps- og nettverksgrupper.

Tabellen nedenfor viser hvilken type bistand som ble gitt for oppholdene i 2008, 2009 og 2010. Summen overstiger 100 prosent, da det er mulig å gi flere typer bistand. Fra 2010 ble svarkategorien "samtale" inkludert og tabellen viser at 92 prosent av beboerne fikk bistand i form av samtale. Ved 65 prosent av oppholdene ble det gitt bistand i form av støtte og praktisk hjelp. Dette er en nedgang fra 83 prosent i 2009, noe som kan skyldes at "samtale" i 2010 er lagt til som egen svarkategori, mens samtale tidligere i noen tilfeller ble registrert i kategorien støtte/praktisk hjelp. Tabellen viser også en betydelig mindre andel som har svart "annen bistand" i 2010, noe som også kan sees i sammenheng med at samtale er blitt et eget svaralternativ.

Tabellen viser videre at det også var relativt vanlig å følge beboerne til hjelpeapparatet, og denne bistanden ble gitt ved 31 prosent av oppholdene. I 2009 var andelen 34 prosent. Barnepass ble gitt ved 20 prosent av oppholdene i 2010, omtrent samme andel som i 2009.

Det var flere beboere med innvandrerbakgrunn som mottok barnepass (23 prosent) enn de uten innvandrerbakgrunn (15 prosent). Beboere med innvandrerbakgrunn ble også oftere fulgt til hjelpeapparatet, en bistand som ble gitt ved 34 prosent av deres opphold. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn var andelen 26 prosent. Generelt ble det gitt mer bistand ved opphold der beboeren har innvandrerbakgrunn. Dette kan kanskje ses i lys av at denne gruppen kan ha større utfordringer med språk og mindre kunnskap om hjelpeapparatet, som gir behov for ekstra bistand når de skal henvende seg til ulike instanser eller finne ny bolig.

Tabell 25: Mottatt bistand fra krisesentrene fordelt på beboerens opprinnelse. 2008-2010. Prosent.

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2007	2008	2010	2007	2008	2010
Samtale	-	-	92	-	-	94	-	-	91
Støtte/praktisk hjelp	84	83	65	84	81	60	85	85	68
Fulgt til hjelpeapp.	35	34	31	27	26	26	40	40	34
Barnepass	16	21	20	15	16	15	18	24	23
Hjelp til å finne bolig	15	15	16	12	9	13	17	19	17
Hjelp til flytting	14	12	13	10	7	8	17	16	16
Andre tilbud til barn	9	12	12	10	10	10	9	13	13
Gruppe/nettverk	9	12	11	10	10	10	8	14	12
Barns kontakt med far	4	4	4	5	2	3	3	4	4
Annen bistand	20	21	3	23	25	3	20	18	3
Ingen bistand	5	4	2	5	5	2	5	4	2
Antall svar (N)	1947	2194	2402	738	835	865	1068	1316	1503

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 310 opphold opplysninger om bistand, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 99 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 77 opphold opplysninger om bistand, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved 20 opphold manglet begge opplysninger.

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 24 opplysninger om bistand, og 36 opphold manglet opprinnelse.

Hvilken bistand som ble gitt varierer også etter hovedbeskjeftigelse. Støtte/praktisk hjelp ble gitt ved 73 prosent av oppholdene av hjemmearbeidende beboere, mot 61 prosent av oppholdene hvor beboerne var utearbeidende i fulltidsstilling. Ved 36 prosent av oppholdene der beboeren var hjemmевærende ble det gitt følge til hjelpeapparatet. Andelen var 35 prosent blant dem som mottok stønad/trygd/pensjon. Til

sammenligning ble følge til hjelpeapparatet kun gitt til en av fem opphold der beboeren var fulltids utearbeidende, og omtrent en av fire opphold der beboeren jobbet deltid.

4.13 Hvilke instanser henvises beboerne til?

Krisesentrene henviser brukerne til tilbud i det øvrige hjelpeapparatet og formidler kontakt med behandlingsinstitusjoner. I tabellen nedenfor går det frem hvilke instanser krisesentrene formidlet beboere til ved oppholdene i 2008, 2009 og 2010. Summen av henvisninger overstiger 100 prosent, da det er mulig å henvise til flere instanser.

Ved 23 prosent av oppholdene ble ikke beboerne henvist videre. Dette er en nedgang på tre prosentpoeng sammenlignet med 2009.

Det er advokat, NAV og politi som var de mest vanlige henvisningsinstansene ved krisesenteropphold, henholdsvis 41, 39 og 32 prosent. Det var en betydelig økning i andelen som ble henvist til NAV sammenlignet med 2009 (29 prosent)²⁷, men ellers er tallene forholdsvis stabile. Det var også relativt vanlig å henvise til lege/legevakt (22 prosent). 19 prosent av oppholdene endte med en henvisning til barnevern, og 10 prosent til familievernkontor og boligkontor.

Beboere med innvandrerbakgrunn ble oftere enn beboere uten innvandrerbakgrunn henvist til advokat, barnevern og/eller NAV.

Tabell 26: Henvisningsinstanser for beboerne på krisesentrene ved det enkelte opphold fordelt på opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Henvisning til hjelpeapparat	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Advokat	44	43	41	37	35	34	50	48	46
NAV/sosialkontor	35	29	39	27	23	32	40	33	44
Trygdekontor	11	-	-	10	-	-	13	-	-
Politi	33	30	32	29	27	32	37	33	33
Lege/legevakt	24	24	22	22	23	24	25	25	22
Barnevern	19	17	19	19	14	15	20	19	21
Familievernkontor	11	11	10	10	10	9	11	12	11
Boligkontor	10	8	10	9	7	10	10	9	10
Helsesøster/-stasjon	-	-	7	-	-	4	-	-	9
Psykolog/psykiater	7	8	7	9	10	9	5	7	5
Annet krisesenter	3	3	4	2	1	2	5	4	5
Flyktninginstans	-	-	3	-	-	0	-	-	5
PPT/BUP	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Annet	8	8	6	7	5	6	8	9	7
Ingen henvisning	21	26	23	26	29	25	17	22	22
Antall svar (N)	1961	2183	2367	741	834	853	1079	1306	1483

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 296 opplysninger om henvisning, og 240 manglet opprinnelse. Ved 99 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 88 opplysninger om henvisning, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved 20 opphold manglet begge opplysninger.

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 60 opplysning om henvisning, og 36 manglet opprinnelse. Ved fem opphold manglet begge opplysningene.

²⁷ I 2010 er det skrevet NAV/sosialkontor, mens det i 2009 kun var skrevet NAV (med presisering i veilederen). I 2008 var det skrevet trygdekontor og sosialkontor som egne kategorier. Endringer i ordlyden sammenlignet med 2009 kan kanskje forklare noe av økningen til 2010.

4.14 Hvor dro beboerne etter kritesenteroppholdet?

I 2010 dro 40 prosent av beboerne til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig etter oppholdet. Det er ingen store forskjeller sammenlignet med 2008 og 2009.

19 prosent av oppholdene endte med at beboeren dro tilbake til overgriper. Dette er omtrent samme andel som i 2009. Det var litt mer vanlig å dra tilbake til overgriper blant beboerne med innvandrerbakgrunn (21 prosent) enn blant beboerne uten innvandrerbakgrunn (17 prosent). Beboerne uten innvandrerbakgrunn flyttet i større grad tilbake til egen bolig uten overgriper.

Ved 14 prosent av oppholdene dro beboerne til slektninger eller venner etter kritesenteroppholdet. Denne andelen var 20 prosent blant beboerne uten innvandrerbakgrunn og elleve prosent blant beboerne med innvandrerbakgrunn.

Det var relativt få som dro til et annet kritesenter, flyktinginstans eller institusjon i 2010. Ved elleve prosent av oppholdene ble det ikke registrert hvor beboerne dro. Ved 10 prosent av oppholdene oppgis annet sted, og mange av disse var beboere som fremdeles bodde på senteret ved årsskiftet. En del har også svart at de reiser til hjemlandet.

Tabell 27: Hvor beboerne drar etter kritesenteroppholdet fordelt på opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Sted etter oppholdet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Egen bolig (uten overgriper)	21	23	21	29	30	26	16	19	18
Ny/annen bolig	23	20	19	23	19	18	23	20	19
Tilbake til overgriper	22	20	19	18	16	17	25	23	21
Slektninger/venner	12	12	14	14	16	20	11	9	11
Overgangsbolig	0,8	0,7	0,4	0,3	0,4	0	1	1	0,6
Annet kritesenter	4	4	6	2	2	3	6	6	7
Institusjon	3	2	2	4	4	2	2	2	1
Flyktinginstans	-	-	2	-	-	0,2	-	-	3
Annet sted	7	10	7	5	6	8	9	13	6
Vet ikke	7	9	11	6	7	6	7	8	14
Antall svar (N)	1995	2267	2422	744	851	868	1092	1355	1519

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 262 opphold opplysninger om sted, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 81 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet fire opplysninger om sted, og 63 manglet opprinnelse. Ved to opphold manglet begge opplysninger.

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet fem opplysning om sted og 36 manglet opprinnelse. Ved ett opphold manglet begge opplysninger.

4.15 Menn som bor på krisesentrene

Dette avsnittet gir en nærmere beskrivelse av menns opphold på krisesentrene, deres bakgrunn, hva de har blitt utsatt for og hvilken bistand som er gitt fra krisesentrenes side. Siden det er relativt få menn, kommenteres antall i stedet for prosentandeler.

Opphold og overnattingsdøgn

- I 2010 var det 37 menn som bodde på totalt 10 krisesentre, med 40 opphold. Til sammen overnattet mennene i 1424 døgn, med et snitt på 36 døgn per opphold. Til sammenligning var det i 2009 kun ni menn som bodde på krisesentrene med totalt 154 overnattingsdøgn.

Bakgrunn

- Av de 37 mennene var elleve mellom 18 og 23 år, mens ti var mellom 30 og 39 år. Seks menn var mellom 24 og 29 år, mens de resterende ti var 40 år eller eldre.
- De fleste (17 menn) var enslige. 12 av mennene var gift/registrert partner, mens seks hadde samboer.
- 23 av mennene hadde utenlandsk opprinnelse, mens resten (14 menn) var etnisk norske.
- Fem av mennene hadde med seg barn til senteret. Mennene hadde til sammen med elleve barn.
- Ti menn var utearbeidende i fulltid, mens en arbeidet deltid. Åtte menn var arbeidssøkende og åtte under utdanning. Åtte menn mottok stønad/trygd/pensjon og tre deltok på kurs.
- To menn hadde nedsatt bevegelsesevne, mens øvrige ikke hadde noen form for funksjonsnedsettelse.

Overgrepssituasjon

- De fleste (25 menn) hadde vært utsatt for en overgriper, mens de resterende (11 menn) hadde vært utsatt for to eller flere.
- 15 menn hadde opplevd overgrep fra ektefelle/samboer, mens tre oppga at overgriper var tidligere ektefelle/samboer. Ni menn opplevde overgrep fra foreldre, mens to var utsatt for overgrep fra stemor/stefar. To menn oppga at overgriper var sønn/datter og seks svarte andre familiemedlemmer. Fem menn opplevde overgrep fra en eller flere bekjente, mens to opplevde overgrep fra ukjente.
- Totalt 20 menn hadde vært utsatt for en mannlig overgriper og 20 menn hadde vært utsatt for en kvinnelig overgriper. Fem hadde oppgitt både en mannlig og kvinnelig overgriper.
- Mennene opplevde relativt sjeldent at overgriper var ruspåvirket. 20 svarte at overgriperen alltid var edru ved overgrep, mens elleve svarte at de ikke kjente til overgriperens tilstand. Tre opplevde at overgriperen alltid var ruspåvirket, mens to av og til opplevde dette.
- Når det gjelder overgrepets varighet hadde de fleste (14 menn) opplevd at overgrepet hadde pågått det siste året, eller pågått i fem år eller mer (13 menn). Åtte menn vært utsatt for overgrep over en periode på ett til fire år, mens en mann hadde vært utsatt for en engangsforeteelse.

Konsekvenser av overgrepet(ene)

- Psykiske skader var den vanligste konsekvensen av mishandlingen(e), og dette ble meldt ved 25 av mennenes opphold. Ved syv opphold oppga menn fysiske skader, ved tre opphold ble det ikke meldt om noen skader, mens beboerne ved åtte opphold svarte "vet ikke" på spørsmålet.
- Ved første opphold oppga 29 menn at psykisk vold var årsaken til at de henvendte seg til krisesenteret. 18 menn svarte fysisk vold. 22 hadde opplevd trusler og fire hadde opplevd materiell

vold. Fire henvendte seg til krisesenteret på grunn av tvangsgifting. To svarte at barnemishandling var årsak, og to oppga annen seksuell vold. En mann hadde blitt utsatt for menneskehandel.

- Syv menn hadde anmeldt forholdet(ene). Av de som ikke anmeldte (29 menn) var det kun tre som ønsket å anmelde.

Henvising og bistand

- Åtte menn oppsøkte krisesenteret på eget initiativ, mens seks var blitt henvist fra familie/venn/bekjent. Fire menn ble henvist fra politiet, og like mange ble henvist fra barnevernet.
- Når det gjelder bistand fikk 36 av mennene samtale, 22 fikk støtte/praktisk hjelp og 13 ble fulgt til hjelpeapparatet. Ni menn fikk hjelp til å finne bolig.
- Ved 18 opphold henviste krisesentrene beboeren til advokat, og ved 15 opphold til NAV/sosialkontor. Ved ti opphold ble beboeren henvist til politiet og seks opphold endte med henvising til lege/legevakt. Ved fem opphold ble mannen henvist til psykolog/psykiater og tre opphold endte med henvising til boligkontor. Syv av oppholdene endte uten at beboeren ble henvist videre til noen hjelpeinstans.
- Ved åtte opphold dro beboeren tilbake til egen bolig uten overgriper, mens ni opphold endte med at mannen dro tilbake til overgriper. Ved seks av oppholdene dro beboeren til slektninger/venner. Fire opphold endte med at beboeren dro til ny/annen bolig, mens det ved seks opphold endte med at beboeren dro andre steder. Ved seks tilfeller var det ukjent hvor beboeren dro etter oppholdet.

5 Dagbrukere på krisesentrene

5.1 Krisesentrenes tilbud på dagtid

Krisesentrene gir tilbud til personer om å komme på sentrene for samtale, rådgivning og veiledning. De som benytter seg av dette tilbudet kalles dagbrukere. Mange kommer jevnlig til krisesentrene for samtale, støtte og oppfølging, eller for å delta i ulike gruppetilbud. Det kan være personer som tidligere har bodd på sentrene og som trenger støtte i en reetableringsfase, eller personer som kun bruker sentrene for samtale og rådgivning.

Tidligere har alle analyser av dagbrukere vært basert på første dagsbesøk i registreringsåret (individer). Ved sammenligning av resultater over tid vil analysene i 2010 basere seg på første dagsbesøk, men der det er mulig og interessant vil det også bli vist fordelinger basert på alle dagsbesøk. Det vil fremgå av teksten om analysen tar utgangspunkt i dagbrukere eller dagsbesøk.

5.2 Henvisning til krisesenteret

De fleste dagbrukerne besøkte senteret på eget initiativ (56 prosent) eller ble henvist fra familie/venn/bekjent (18 prosent).²⁸ Det var ganske uvanlig å bli henvist fra ulike instanser. De instansene som oftest henviste dagbrukere til krisesenteret var politiet (6 prosent) eller lege/legevakt (4 prosent). Blant beboere var det mer vanlig å bli henvist fra offentlige instanser, spesielt politiet (22 prosent). Men også beboerne oppsøkte ofte krisesenteret på eget initiativ (25 prosent).

5.3 Omfanget av dagbrukere

I 2010 ble det registrert 8154 dagsbesøk ved krisesentrene. I 2009 var antallet 7546, noe som betyr at det har vært en økning på 608 dagsbesøk. Av alle dagsbesøk i 2010 var det 232 tilfeller hvor personen ikke godtok registrering.

35 prosent av dagbrukerne (med første dagsbesøk) hadde i 2010 aldri hadde vært i kontakt med noe krisesenter tidligere. I 2009 var denne andelen 38 prosent, mens den var 31 prosent i 2008.

Tabellen nedenfor viser andelen tidligere beboere blant dagbrukere med og uten innvandrerbakgrunn. Gruppen med tidligere beboere omfatter både de som har bodd på krisesenteret der de var dagsbesøkende og/eller andre krisesenter, i løpet av 2010 eller tidligere år. 38 prosent av dagbrukerne hadde ved sitt første dagsbesøk i 2010 vært beboer på et krisesenter tidligere.

51 prosent av *alle dagsbesøk* var av en person som har vært beboer tidligere. Sammenlignet med 2009 er andelen ganske lik.

Det er blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn vi finner den største andelen som har bodd på et krisesenter tidligere, hele 47 prosent, mot 30 prosent av de etnisk norske dagbrukerne. Dette viser at mange beboere, særlig de med innvandrerbakgrunn, brukte krisesentrene som en oppfølgingsinstans for samtale, råd og bistand etter at de har flyttet ut.

²⁸ Av 2251 dagbrukere (første dagsbesøk i 2010). 27 hadde ikke besvart spørsmålet om hvordan de ble henvist til krisesenteret.

Tabell 28: Tidligere beboere blant dagbrukerne (første dagsbesøk), etter bakgrunn. 2009-2010. Prosent.

Tidligere beboer?	Total		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100
Ikke vært beboer tidligere	64	62	71	70	54	53
Vært beboer tidligere	36	38	29	30	46	47
Antall svar (N)	2096	2278	1108	1171	931	1047

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse har 57 ukjent bakgrunn.

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 60 ukjent bakgrunn.

5.4 Noen menn blant dagbrukerne

Av de 2278 dagbrukerne i 2010 var det 91 menn, noe som utgjør fire prosent. Dette er omtrent tilsvarende som i 2009. 17 prosent av mennene er under 18 år, mens dette gjelder for kun to prosent av kvinnene. Tidligere har det vært avdekket at enkelte krisesentre fyller ut egne skjema for barn, noe som er i strid med gitte instruksjoner. Det må derfor tas høyde for at noen av mennene kan være barn i følge med mor. Det er ikke mulig å identifisere hvilke dette i så fall gjelder, og derfor er alle skjema med i individstatistikken for dagbrukere. I 2009 var 33 prosent av mennene under 18 år, og dette kan tyde på at problemet har blitt mindre.

5.5 Dagbrukernes opprinnelse

I 2010 var 53 prosent av dagbrukerne av norsk opprinnelse, mens 47 prosent hadde innvandrerbakgrunn.²⁹ Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene, med tendens til en svak økning i andelen med innvandrerbakgrunn. Hvis vi ser på gruppen som *ikke* har bodd på et krisesenter tidligere, var andelen med innvandrerbakgrunn mye lavere. I denne gruppen utgjør etnisk norske 60 prosent, mens 40 prosent har innvandrerbakgrunn.

Andelen med norsk bakgrunn var høyere blant dagbrukerne (53 prosent) enn blant beboerne (37 prosent). En mulig forklaring kan være at de uten innvandrerbakgrunn i større grad kjenner til at krisesentrene også kan brukes som rådgivningsinstans. Språkbarrierer kan i tillegg gjøre det vanskelig for kvinner med innvandrerbakgrunn å bruke krisesentrene til rådgivning. Krisesentrene har tidligere rapportert at brukere uten innvandrerbakgrunn i mange tilfeller har et større nettverk av personer de kan få hjelp og overnatting hos. De har derfor ikke samme behov for krisesentrenes overnattingstilbud i forbindelse med overgrep, men bruker i større grad sentrenes samtaletilbud.

Norsk språkkunnskap varierte blant dagbrukerne med innvandrerbakgrunn. De fleste (57 prosent) snakket godt norsk.³⁰ 13 prosent snakket ikke norsk, mens 30 prosent snakket litt norsk. Andelen som snakket godt norsk har økt med fire prosentpoeng sammenlignet med 2009. Blant beboerne var det 22 prosent som ikke snakket norsk, altså en høyere andel enn for dagbrukerne.

For ti prosent av dagbrukerne var det behov for tolk uten at dette ble brukt, omtrent samme andel som for beboerne.³¹ Dette er fire prosentpoeng lavere enn i 2009. Dersom vi ser på alle dagsbesøk finner vi at det ved åtte prosent var behov for tolk uten at dette ble benyttet.

Fra krisesentrenes side har det blitt påpekt at mange snakker relativt godt engelsk, selv om de ikke snakker godt norsk. Derfor hadde de ofte ikke behov for tolk, selv om norsk språkkunnskap var dårlig.

²⁹ Av 2218 dagbrukere. For 60 av dagbrukeren er det ikke registrert bakgrunn, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om foreldrene er født i utlandet. Disse er ikke med i prosentberegningen.

³⁰ Av 1046 dagbrukere. En hadde ikke besvart spørsmålet.

³¹ Av 1018 beboere. 29 hadde ikke besvart spørsmålet.

5.6 Dagbrukernes alder

Aldersprofilen til dagbrukerne i 2010 var relativt lik tidligere år. Til sammen 33 prosent av dagbrukerne var under 30 år, mens 11 prosent var over 50 år. Dagbrukere med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. 41 prosent av dagbrukerne med innvandrerbakgrunn og 26 prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn var under 30 år.

Tabell 29: Dagbrukernes alder fordelt på opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	4	5	2	4	6	2	3	3	3
18-23 år	-	-	10	-	-	9	-	-	11
24-29 år	-	-	21	-	-	15	-	-	27
18-29 år	29	29	-	22	22	-	38	36	-
30-39 år	34	35	34	33	33	31	36	38	38
40-49 år	23	21	21	27	25	28	17	17	14
50-59 år	8	8	9	10	11	12	5	5	6
Over 60 år	3	3	2	4	3,9	4	0,8	1	0,7
Antall svar (N)	2198	2198	2234	1140	1095	1156	905	919	1026

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 88 ukjent alder, 205 ukjent opprinnelse. 52 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 29 ukjent alder, 57 ukjent opprinnelse. Fire dagbrukere manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 44 ukjent alder og 60 ukjent opprinnelse. Åtte dagbrukere manglet begge opplysningene.

5.7 Funksjonshemminger blant dagbrukere

Seks prosent av dagbrukerne hadde en funksjonsnedsettelse, omtrent samme andel som blant beboerne. Ca. tre prosent hadde nedsatt bevegelsesevne og en prosent hadde nedsatt synsevne. De fleste som hadde en funksjonsnedsettelse (3 prosent) faller inn under "annet-kategorien".

Det var mer vanlig for dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn å ha en funksjonsnedsettelse enn for de med innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. Mens ni prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn hadde en funksjonsnedsettelse, gjaldt dette kun tre prosent av de med innvandrerbakgrunn. Dette mønsteret har også gått igjen tidligere år.

Tabell 30: Funksjonsnedsettelser hos dagbrukere fordelt på opprinnelse. 2008-2010. Prosent.

Funksjonsnedsettelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Nedsatt bevegelsesevne	2	2	3	3	3	4	1	2	1
Nedsatt synsevne	0,4	0,3	0,9	0,7	1	1	0,2	0,2	0,5
Nedsatt hørselsevne	0,2	1	0,5	0,3	1	0,8	0,2	0,7	0,3
Annen funksjonsnedsettelse	5	3	3	6	4	4	3	2	1
Ingen funksjonshemming	93	94	94	91	92	91	96	96	97
Antall svar (N)	2069	2043	2223	1076	1092	1161	871	907	1024

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 217 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse, 205 ukjent opprinnelse. 95 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 53 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse, 57 ukjent opprinnelse. 13 manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse har 55 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse, 60 ukjent opprinnelse. 22 manglet begge opplysningene.

5.8 Dagbrukernes sivilstand

Tabellen nedenfor viser dagbrukernes sivilstand. 53 prosent av dagbrukerne i 2010 var aleneboende (enslig, separert, skilt, flyttet fra samboer eller enke/enkemann). Sammenlignet med 2009 er totaltallene relativt like.

Tabell 31: Dagbrukernes sivilstand fordelt på opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Sivilstand	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	24	20	21	28	25	22	18	15	20
Samboende	13	16	16	19	23	25	5	7	7
Gift/reg. partner	30	32	30	22	22	21	39	44	41
Separert	15	13	13	10	9	9	23	18	19
Skilt	10	9	9	9	8	9	12	10	9
Flyttet fra samb.	8	9	9	12	12	14	3	5	4
Enke/enkemann	0,8	0,6	0,9	1	0,7	0,7	0,5	0,5	1
Antall svar (N)	2193	2046	2242	1128	1087	1150	921	911	1036

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 93 ukjent sivilstand og 205 ukjent opprinnelse. 61 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 50 ukjent sivilstand og 57 ukjent opprinnelse. Ni manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 36 ukjent sivilstand og 60 ukjent opprinnelse. Fire manglet begge opplysningene.

Det var flere separerte blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn (19 prosent) enn blant de uten innvandrerbakgrunn (9 prosent). Når det gjelder de som levde i parforhold var andelen samboende og gifte omtrent like store blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn. Blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn var det betydelig flere som var gift enn samboende.

Det var færre dagbrukere (46 prosent) enn beboere (67 prosent) som var samboer eller gift/hadde registrert partner.

5.9 Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet

Av dagbrukerne var 28 prosent utearbeidende i fulltid og 16 prosent i deltid i 2010. 26 prosent av dagbrukerne gikk på stønad/trygd/pensjon. Sammenlignet med beboerne var en større andel av dagbrukerne utearbeidende, henholdsvis 44 mot 30 prosent.

Tabell 32: Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet fordelt på opprinnelse. 2010. Prosent.

Tilknytning til arbeidslivet	Total	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Hjemmearbeidende	10	5	16
Utearbeidende fulltid	28	35	20
Utearbeidende deltid	16	15	17
Arbeidssøker	7	5	10
Under utdanning	14	10	18
Stønad/Trygd/Pensjon	26	35	17
Deltar på kurs	6	1	13
Antall svar (N)	2188	1132	1006

I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 90 ikke svart på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet og 60 hadde ukjent opprinnelse. Ti manglet begge opplysninger.

Det var en større andel utearbeidende blant dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn (50 prosent) enn blant de med innvandrerbakgrunn (37 prosent). Videre var det større andel blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (35 prosent) som mottok stønad/trygd/pensjon, sammenlignet med dagbrukerne med innvandrerbakgrunn (17 prosent). De med innvandrerbakgrunn (16 prosent) var i større grad enn de uten

innvandrerbakgrunn (5 prosent) hjemmearbeidende. De var også i større grad arbeidssøkere, under utdanning eller deltok på kurs.

Dagbrukerne som *ikke* hadde bodd på et krisesenter tidligere var i større grad deltakende i arbeidslivet (34 prosent) sammenlignet med tidligere beboere (50 prosent). Motsatt mottok en større andel av de tidligere beboerne stønad/trygd/pensjon, henholdsvis 32 mot 23 prosent.

Tabell 33: Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet fordelt på om de har bodd på et krisesenter tidligere eller ikke. 2010. Prosent.

Tilknytning til arbeidslivet	Total	Vært beboer tidligere	Ikke vært beboer tidligere
Hjemmearbeidende	10	12	10
Utearbeidende fulltid	28	19	33
Utearbeidende deltid	16	15	17
Arbeidssøker	7	9	6
Under utdanning	14	14	13
Stønad/Trygd/Pensjon	26	32	23
Deltar på kurs	6	9	5
Antall svar (N)	2188	826	1362

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 90 ikke svart på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet.

Blant beboerne var 30 prosent deltagende i arbeidslivet (enten fulltid eller deltid). Denne andelen var 34 prosent blant dagbrukerne som hadde bodd på et krisesenter tidligere. Den største andelen utearbeidende (50 prosent) var altså blant dagbrukerne som ikke var tidligere beboere.

5.10 Dagbrukere med barn

59 prosent av dagbrukerne i 2010 hadde hjemmeboende barn over eller under 18 år, litt flere blant de med innvandrerbakgrunn (61 prosent) enn de uten innvandrerbakgrunn (56 prosent).³²

55 prosent hadde ett eller flere hjemmeboende barn under 18 år, mens syv prosent hadde hjemmeboende barn over 18 år. Det er ingen store forskjeller sammenlignet med 2009. Til sammen hadde dagbrukerne 283 hjemmeboende barn over 18 år og 2175 hjemmeboende barn under 18 år.³³

Tre prosent av dagbrukerne var gravide da de kom til krisesenteret første gang. Dette gjelder henholdsvis fem prosent av dagbrukere med innvandrerbakgrunn og en prosent av dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

Blant dagbrukere som hadde barn under 18 år ble det ved syv prosent av førstegangsbesøkende sendt bekymringsmelding til barnevernet, mens barnevernet allerede var involvert i 30 prosent av tilfellene.³⁴ I 63 prosent av tilfellene ble det ikke sendt bekymringsmelding til barnevernet, og barnevernet var heller ikke involvert fra før. Denne andelen var 42 prosent blant beboerne.

Det ble oftere sendt bekymringsmelding til barnevernet når dagbrukeren hadde innvandrerbakgrunn enn når dagbrukeren ikke hadde innvandrerbakgrunn, henholdsvis elleve mot fire prosent.

³² Av 2248 dagbrukere. 30 hadde ikke besvart, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om dagbrukeren hadde hjemmeboende barn.

³³ En dagbruker hadde oppgitt 21 hjemmeboende barn over 18 år, noe som kan antas å være tastefeil. Dette er imidlertid ikke justert i statistikken, da vi ikke vet hva som er korrekt.

³⁴ 1230 dagbrukere hadde barn under 18 år, av disse var det i 30 tilfeller ikke svart på spørsmålet om bekymringsmelding

5.11 Dagbrukernes relasjon til overgriper

I 2010 var det tillatt å sette flere kryss på spørsmålene om overgriper, mens det i 2008 og 2009 kun skulle settes ett kryss for den personen som dagbrukeren opplevde som hovedovergriper. Det er derfor bare mulig å sammenligne tilfellene der det var oppgitt en overgriper med 2008 og 2009. De fleste (85 prosent) var utsatt for en overgriper, mens 15 prosent var utsatt for to eller flere.³⁵

De fleste dagbrukerne, på samme måte som beboere, hadde som regel en nær relasjon til overgriper, som ofte var enten tidligere eller nåværende ektefelle/samboer. Blant dagbrukerne svarte 52 prosent at overgriperen var nåværende ektefelle/samboer, mens dette gjaldt hele 74 prosent av beboerne. Videre var overgriperen tidligere ektefelle/samboer blant 34 prosent av dagbrukerne, mens dette kun gjaldt 12 prosent av beboerne. Det var altså mer vanlig at overgriperen var nåværende ektefelle/samboer blant beboerne, mens dagbrukerne i større grad opplevde overgrep fra tidligere ektefelle/samboer.

Tabell 34: Hvem var overgriper? Ved en overgriper, brutt ned på opprinnelse. 2008 -2010. Prosent.

Hvem var overgriper	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	41	47	52	35	39	47	47	56	59
Tidligere ektefelle/samboer	42	37	34	41	40	37	42	34	30
Kjæreste	3	3	4	5	4	5	1	2	2
Foreldre	4	4	3	5	5	3	4	2	4
Stemor/stefar	-	-	1	-	-	1	-	-	0,7
Sønn/datter/annet familiemedlem	4	-	-	5	-	-	4	-	-
Sønn/datter	-	2	0,9	-	3	1	-	1	0,7
Annet familiemedlem	-	3	2	-	5	2	-	2	2
Bekjent	5	3	3	7	3	3	2	2	2
Ukjent person	1	1	0,5	2	1	0,8	0,8	0,6	0,2
Antall svar (N)	1750	1750	1840	924	937	991	714	775	808

2008: I alt 1785 dagbrukere har oppgitt en overgriper, av disse hadde 35 ukjent relasjon og 69 ukjent opprinnelse.

2009: I alt 1762 dagbrukere har oppgitt en overgriper, av disse hadde 12 ukjent relasjon og 38 ukjent opprinnelse.

2010: I alt 1840 dagbrukere har oppgitt en overgriper (og satt kun ett kryss på relasjon), av disse hadde 41 ukjent opprinnelse.

Det har vært en økning på fem prosentpoeng som opplevde at ektefelle/samboer var overgriper, og en nedgang på tre prosentpoeng som opplevde overgrep fra tidligere ektefelle/samboer, sammenlignet med 2009. Det har vært en tendens de tre siste årene i retning av at flere lever i samliv med overgriperen. Andelene i 2009 er imidlertid relativt lik 2007, og det er derfor ikke mulig å si om dette er en trend over lengre tid. Vi har ikke sammenlignbare tall på dette fra tidligere år.

Dagbrukere med innvandrerbakgrunn opplevde oftere at ektefelle/samboer var overgriper enn de uten innvandrerbakgrunn. Motsatt mønster viser seg når vi ser på tidligere ektefelle/samboer. Man kan derfor anta at dagbrukere med innvandrerbakgrunn oftere lever i samliv med overgriperen, mens dagbrukere uten innvandrerbakgrunn i større grad har brutt ut av ekteskapet/samboerskapet.

Blant dagbrukerne som opplevde flere overgripere var overgripere som regel enten annet familiemedlem (37 prosent), foreldre (28 prosent), tidligere ektefelle/samboer (27 prosent) eller ektefelle/samboer (24 prosent). Det var mer vanlig blant dagbrukerne med innvandrerbakgrunn at overgriperne var foreldre eller annet familiemedlem, mens det var mer vanlig blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn at overgriperne var tidligere ektefelle/samboer.

³⁵ Av 2167 dagbrukere. 111 hadde ikke besvart spørsmålet.

Tabell 35: Hvem var overgriper? Ved flere overgripere, brutt ned på opprinnelse. 2010. Prosent.

Hvem var overgriper	Total	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Ektefelle/samboer	24	25	24
Tidligere ektefelle/samboer	27	34	22
Kjæreste	6	8	4
Foreldre	28	25	31
Stemor/stefar	2	2	3
Sønn/datter/annet familiemedlem	-	-	-
Sønn/datter	5	8	2
Annet familiemedlem	37	30	43
En eller flere bekjente	18	23	16
En eller flere ukjente	14	13	14
Antall svar (N)	317	122	186

2010: I alt 317 dagbrukere har oppgitt en overgriper (og satt ett eller flere kryss på relasjon), av disse hadde ni ukjent opprinnelse.

5.12 Årsak til dagsbesøk

79 prosent av dagbrukerne svarte at psykisk vold var en årsak til at de tok kontakt med krisesenteret. Andelen har vært relativt stabil de siste årene. 49 prosent svarte at fysisk vold var årsak, mens 58 prosent hadde blitt truet, omtrent tilsvarende andeler som i 2009.

Flere beboere (65 prosent) enn dagbrukere (49 prosent) oppga fysisk vold som årsak til henvendelsen. Når det gjelder andelen som svarte psykisk vold var forskjellen liten. Det var også en større andel av beboerne (67 prosent) enn dagbrukerne (58 prosent) som oppga trusler som årsak.

Videre oppga 14 prosent av dagbrukerne materiell vold som årsak til dagsbesøket. Andelene som oppga barnemishandling, voldtekt og annen seksuell vold var fem prosent. To prosent oppga incest og to prosent oppga tvangsgifting som årsak. Fire prosent av dagbrukere med innvandrerbakgrunn svarte at tvangsgifting var årsak til henvendelsen.

Psykisk vold var en litt vanligere årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (82 prosent), sammenlignet med innvandrerbeboerne (76 prosent). Trusler ble litt oftere oppgitt som årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (62 prosent), sammenlignet med dagbrukere med innvandrerbakgrunn (56 prosent). Materiell vold, voldtekt og incest mot bruker ble litt oftere oppgitt som årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

16 prosent av dagbrukerne oppga "annet" som årsak til henvendelsen. Flere spesifiserte at de var på krisesenteret for å få oppfølging. Dette kan være dagbrukere som tidligere har vært i kontakt med senteret, enten på telefon, som beboere eller dagbrukere tidligere år. Samlivsproblemer, økonomisk vold og ulike typer rådgivning var andre ting som ble nevnt.

Tabell 36: Årsakene til kontakt med krisesentrene ved første besøk etter opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Årsak til henvendelse	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Fysisk vold	45	48	49	43	47	48	47	50	50
Psykisk vold	77	78	79	80	80	82	74	76	76
Trusler	57	59	58	60	58	62	56	61	56
Materiell vold	-	-	14	-	-	18	-	-	10
Barnemishandling	6	6	5	7	7	5	7	5	5
Tvangsgifting	1	1	2	0	0	0	3	2	4
Voldtekt	8	6	5	9	7	7	7	5	3
Incest mot bruker	3	2	2	6	4	2	0,6	0,3	0,7
Incest mot brukers barn	1	0,8	0,6	2	1	0,8	0,2	0,5	0,4
Annen seksuell vold	6	6	5	7	6	7	5	5	4
Utsatt for menneskehandel	-	0,6	0,8	-	0,1	0	-	1	2
Annet	22	19	16	19	17	15	26	21	17
Antall svar (N)	2176	2060	2242	1125	1102	1159	898	910	1030

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 110 ukjent årsak og 205 ukjent opprinnelse. 52 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 36 ukjent årsak og 57 ukjent opprinnelse. Ni manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 36 ukjent årsak og 60 ukjent opprinnelse. Syv manglet begge opplysningene.

5.13 Henvisning til hjelpeinstanser

Langt færre dagbrukere enn beboere ble henvist videre til hjelpeinstanser. 77 prosent av beboere ble henvist videre ved første opphold, mens kun 55 prosent av dagbrukerne ble henvist videre etter sitt første besøk på senteret.

Tabell 37: Henvisninger til hjelpeapparatet ved første besøk etter opprinnelse. 2008 - 2010. Prosent.

Henvisninger til hjelpeapparatet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Advokat	25	30	27	23	27	26	29	34	27
Politi	13	17	14	13	16	14	13	17	14
Familiekontor	8	9	7	11	9	8	6	8	6
Lege/legevakt	8	7	7	8	8	8	7	7	7
Barnevern	4	8	7	4	7	6	5	9	8
Sosialkontor	9	-	-	6	-	-	13	-	-
Trygdekontor	3	-	-	2	-	-	3	-	-
NAV/sosialkontor	-	11	12	-	5	8	-	17	17
Psykolog o.l.	3	4	3	4	6	4	2	2	2
Boligkontor	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Annet krisesenter	1	1	2	0,8	0,7	1	2	1	2
PPT/BUP	0,6	1	0,7	0,7	1	1	0,6	1	0,3
Flyktning instans	-	-	0,4	-	-	0	-	-	0,9
Helsesøster/-stasjon	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Andre	6	6	5	4	6	4	9	7	7
Ingen henvisning	49	43	45	53	46	49	46	40	41
Antall svar (N)	2098	2023	2218	1088	1074	1150	862	904	1024

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 188 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 205 hadde ukjent opprinnelse. 40 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 73 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 57 hadde ukjent opprinnelse. 12 manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 60 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 60 hadde ukjent opprinnelse. 16 manglet begge opplysningene.

Etter en økning i andelen som ble henvist videre fra 2008 til 2009, har andelen nå sunket litt igjen og kan sies å være relativt stabil.

Det var mest vanlig å henvise til advokat (27 prosent) eller politi (14 prosent). Det var også en del som ble henvist til NAV (12 prosent), familiekontor (7 prosent), lege/legevakt (7 prosent) og barnevern (7 prosent).³⁶ Tallene er forholdsvis stabile sammenlignet med tidligere år.

Dagbrukere med innvandrerbakgrunn ble oftere henvist til hjelpeapparatet enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 59 prosent mot 51 prosent. Blant de ulike instansene gjaldt den største forskjellen først og fremst NAV/sosialkontor.

Dagbrukerne som tidligere har vært beboere ble i mindre grad henvist videre til hjelpeapparatet enn andre dagbrukere. Dette kan muligens skyldes at nødvendige henvisninger ble gjort mens de var beboere.

³⁶ I 2009 ble alternativene sosialkontor og trygdekontor slått sammen til NAV.

Tabell 38: Henvisning til hjelpeapparatet (første dagsbesøk) blant de som ikke har bodd på et krisesenter tidligere og de som har vært beboere, enten i 2010 eller tidligere år. Prosent.

Henvisninger til hjelpeapparatet	Total	Ikke vært beboer tidligere	Vært beboer tidligere
Advokat	27	31	20
Politi	14	15	13
Familiekontor	7	9	4
Lege/legevakt	7	8	7
Barnevern	7	7	7
NAV/sosialkontor	12	11	15
Psykolog o.l.	3	3	3
Boligkontor	2	2	4
Annet krisesenter	2	1,9	1
PPT/BUP	0,7	0,5	1,1
Flyktning instans	0,4	0	0,4
Helsesøster/-stasjon	2	1,9	1
Andre	5	6	5
Ingen henvisning	45	42	51
Antall svar (N)	2218	1392	826

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 60 ikke svart på spørsmålet om henvisning

5.14 Bistand fra krisesenteret

Dagtilbudet handler i stor grad om å kunne komme på sentrene for samtale, råd og veiledning. Det er derfor ikke overraskende at 94 prosent av dagbrukerne har fått bistand i form av samtaler. Andelen er forholdsvis lik sammenlignet med foregående år. Omtrent alle dagbrukere har fått en eller annen form for bistand.

Etter samtale er støtte/praktisk hjelp den bistanden som oftest blir gitt. 24 prosent mottok slik bistand i 2010, noe som er en nedgang sammenlignet med 2009, men omtrent tilsvarende som i 2008. Denne typen bistand var imidlertid mer vanlig blant beboerne, hvor det ble gitt støtte/praktisk hjelp ved 65 prosent av førstegangsoppholdene. Det ble også oftere gitt følge til hjelpeapparat ved første opphold (31 prosent) enn det som var tilfelle ved første dagsbesøk (5 prosent). Det er et generelt mønster at bistand utover samtale oftere ble gitt ved opphold enn dagsbesøk.

Kvinner med innvandrerbakgrunn mottok i noe større grad bistand i form av støtte/praktisk hjelp enn kvinner uten innvandrerbakgrunn, mens en noe større andel av kvinnene uten innvandrerbakgrunn mottok støtte i form av samtale.

Tabell 39: Bistand fra krisesentrene ved første besøk etter opprinnelse. 2008-2010. Prosent

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Samtale	93	95	94	94	96	96	91	94	91
Støtte/praktisk hjelp	23	28	24	18	24	19	32	34	32
Blitt fulgt til hjelpeapparat	7	9	5	6	7	5	8	12	6
Gruppe/nettverk	5	5	4	5	4	3	5	6	4
Hjelp til å finne bolig	0,9	3	2	0,5	0,7	1	1	5	2
Hjelp til flytting	0,8	2	0,7	0,4	0,9	0,2	1	4	1
Barns kontakt med far	1	1	0,3	1	1	0,5	1	1	0,1
Barnepass	2	2	1	0,7	1	0,6	3	4	2
Andre tilbud til barn	3	3	2	3	3	2	2	3	2
Tilbud om å bo på senteret	-	-	16	-	-	16	-	-	16
Annen bistand	7	8	6	6	6	5	9	10	7
Ingen bistand	0,7	0,5	0,6	1	0,6	0,5	0,4	0,2	0,6
Antall svar (N)	2181	2061	2261	1131	1095	1165	893	914	1038

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 105 ikke svart på spørsmålet om bistand og 205 hadde ukjent opprinnelse. 48 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 35 ikke svart på spørsmålet om bistand og 57 hadde ukjent opprinnelse. Fem manglet begge opplysningene.

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 17 ikke svart på spørsmålet om bistand og 60 hadde ukjent opprinnelse. To manglet begge opplysninger.

Dagbrukerne som tidligere har vært beboere mottok i noe større grad støtte og praktisk hjelp sammenlignet med øvrige dagbrukere. Motsatt var det en litt høyere andel blant dagbrukerne som ikke hadde bodd på et krisesenter tidligere, som fikk tilbud om å bo på senteret.

Seks prosent oppga at de har fått "annen" bistand. I de åpne kommentarene var det mange som skrev at dagbrukeren hadde benyttet seg av advokatvakt, kurs, samt ulik type oppfølging og veiledning.

Tabell 40: Bistand fra krisesenteret (første dagsbesøk) blant de som ikke har bodd på et krisesenter tidligere og de som har vært beboere, enten i 2010 eller tidligere år. Prosent.

Bistand fra krisesenteret	Total	Ikke vært beboer tidligere	Vært beboer tidligere
Samtale	94	95	90
Støtte/praktisk hjelp	24	20	33
Blitt fulgt til hjelpeapparatet	5	4	7
Gruppe/nettverk	4	2	6
Hjelp til å finne bolig	2	1	2
Hjelp til flytting	0,7	0,1	1,6
Barns kontakt med far	0,3	0,3	0,4
Barnepass	1	1,1	1
Andre tilbud til barn	2	1	3
Tilbud om å bo på senteret	16	20	9
Annen bistand	6	6	6
Ingen bistand	0,6	0,3	1,1
Antall svar (N)	2261	1412	849

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 17 ikke svart på spørsmålet om bistand

6 Organiseringen av tilbudene til menn og kvinner

I dette kapittelet presenteres resultater fra registreringskjemaet om organisering, kapasitet og fasiliteter som krisesentertilbudene fylte ut ved overgangen til 2011. På dette skjemaet skulle sentrene først fylle ut informasjon om tilbudet for menn og kvinner slik det var utformet ved overgangen til 2011, og deretter oppgi opplysninger basert på driften i 2010..

Denne fremstillingen vil være temabasert og resultatene for tilbudene til menn og kvinner vises i samme kapittel. Man bør imidlertid være oppmerksom på at mange av tilbudene til menn er i samme lokaler som for kvinner, eller på annen måte samlokalisert. I slike tilfeller kan opplysninger om eksempelvis lokaler, belegg og bemanning være overlappende mellom tilbudene.

Nedenfor er en oversikt over krisesentertilbudene basert på utfylling av samleskjema (skjema som omhandler organisering, kapasitet og fasiliteter ved tilbudene) overgangen 2010-2011. For tilbudene som har drift i 2011 er det navnet på tilbudet i 2011 som er benyttet i tabellen.

Tabell 41: Oversikt over leverte samleskjema 2010

Navn	Verts-kommune	Tilbud til		Navn	Verts-kommune	Tilbud til	
		Kvinner	Menn			Kvinner	Menn
Alta Krisesenter	Alta	x		Krisesenteret i Salten	Bodø	x	x
Aust Agder Krisesenter	Arendal	x		Krisesenteret i Stavanger	Stavanger	x	x
Betzy, Drammensregionens interkommunale. krisesenter	Drammen	x		Krisesenteret i Telemark	Skien	x	x
Eva Krisesenter	Halden	x		Lofoten Krisesenter	Vestvågøy	x	x
Glåmdal krisesenter IKS	Kongsvinger	x	x	Mosjøen krisesenter	Vefsn	x	x
Gudbrandsdal Krisesenter	Lillehammer	x	x	Narvik og omegn krisesenter	Narvik	x	x
Harstad krisesenter	Harstad	x	x	Norasenteret	Sør-Varanger	x	x
Indre Østfold krisesenter	Eidsberg	x		Nordmøre Krisesenter	Kristiansund	x	x
Kongsberg krisesenter	Kongsberg	x		Orkdal og omegn Krisesenter	Orkdal	x	
Krise- og incestsenteret i Fredrikstad	Fredrikstad	x	x	Oslo Krisesenter	Oslo	x	x
Krisesenter Vest IKS avd Haugesund	Haugesund	x	x	Romerike Krisesenter	Skedsmo	x	x
Krisesenter Vest IKS avd Odde	Odde	x		Samisk krise- og incestsenter	Karasjok	x	x
Krisesenter Vest IKS avd Stord	Stord	x		Sauda og omland krisesenter	Sauda	x	
Krisesenteret for Bergen og omegn	Bergen	x	x	Stiftelsen Hallingdal Krisesenter	Gol	x	x
Krisesenteret for kvinner, Tromsø	Tromsø	x		Stiftelsen Hamar Krisesenter	Hamar	x	x
Krisesenteret for Molde og omegn IKS	Molde	x	x	Stiftelsen Krisesenter Sarpsborg	Sarpsborg	x	x
Krisesenteret i Asker og Bærum	Bærum	x	x	Stiftelsen krisesenteret i Vestfold	Tønsberg	x	x
Krisesenteret i Follo	Ås	x	x	Stiftelsen Vest-Agder Krisesenter	Kristiansand	x	x
Krisesenteret i Gjøvik	Gjøvik	x	x	Stiftinga Krisesenteret i Sogn og Fjordane	Flora	x	x
Krisesenteret i Hønefoss	Ringerike	x	x	Sunnmøre Krisesenter	Ålesund	x	x
Krisesenteret i midt-troms	Lenvik	x	x	Sør-Helgeland krisesenter	Brønnøy	x	x
Krisesenteret i Moss IKS	Moss	x		Trondheim krisesenter	Trondheim	x	x
Krisesenteret i Nord-Trøndelag	Verdal	x		Vesterålen krisesenter	Sortland	x	x
Krisesenteret i Nord-Østerdal og Røros	Tynset	x		Vest-Finnmark krisesenter	Hammerfest	x	
Krisesenteret i Rana	Rana	x	x	Voss krisesenter	Voss	x	

Til sammen ble det levert 50 samleskjema for tilbud til kvinner og 34 for tilbud til menn for 2010. Glåmdal krisesenter har kun telefontilbud til menn, og har derfor ikke svart på spørsmål i skjemaet for menn som gjelder andre forhold. To av tilbudene til kvinner ble lagt ned ved overgangen til 2011. Dette gjelder Sauda og omland krisesenter, samt krisesenteret i Nord-Østerdal og Røros. 22 av krisesentertilbudene til menn var i drift i 2010.

Det ble gitt tilbakemelding om at samleskjema til menn var vanskelig å fylle ut, da flere tilbud ikke passet inn i kategoriene på skjema. Det at noen senter ikke har levert samleskjema for menn betyr ikke at de er helt uten et tilbud til menn, samtidig som en del som har levert samleskjema for menn, ikke har et fullt utbygd tilbud. Andre sentre har organisert det slik at de tar i mot telefoner fra menn, men at kommunen ordner med overnatting dersom det er behov, for eksempel på hotell. Det er flere som nevner at de ikke skiller telefonhenvendelser fra menn ut fra telefonhenvendelsene for kvinner, da henvendelsene mottas samme plass. Noen senter nevner også at de er i ferd med å etablere et eget tilbud for menn i løpet av 2011, mens andre har avtale med henvisning av menn til andre krisesenter. Det er altså en del variasjoner i tilbudene til menn, og i noen tilfeller virker det litt tilfeldig om de har levert samleskjema for tilbud til menn eller ikke. Dette gjør fremstillingen av tilbudene til menn noe mangelfull, noe man bør være oppmerksom på i samlestatistikken.

6.1 Organisering av tilbudene til menn i 2011

De fleste tilbudene til menn (30) er i regi av tilbudet til kvinner, mens tre er i regi av kommunen selv.

Tabellen nedenfor viser at elleve av tilbudene for menn som er i regi av tilbudet til kvinner, er lokalisert i egne lokaler. 17 er lokalisert sammen med tilbudet for kvinner, men fysisk atskilt, mens to er samlokalisert med tilbudet for kvinner.

Tabell 42: Hvis i regi av tilbudet til kvinner, hvor er tilbudet til menn lokalisert?

	Antall
I egne lokaler	11
Sammen med tilbudet for kvinner- FYSISK ATSKILT	17
Sammen med tilbudet for kvinner- SAMLOKALISERT	2
Totalt	30

Det kan se ut som om administrasjonen av tilbudene i stor grad er felles. På spørsmål om kontaktinformasjonen til tilbudene er det nemlig kun to tilbud som har annen kontaktadresse enn tilbudet for kvinner.

6.2 Organisering av tilbudene til kvinner i 2011

Fra 2011 var det 48 krisesentertilbud til kvinner, da to ble nedlagt ved overgangen til 2011. De fleste tilbudene til kvinner (45 sentre) er en videreføring av tidligere krisesenter, som oftest i samme lokaler (42 sentre).

6.3 Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne

Krisesenterloven spesifiserer at personer med nedsatt funksjonsevne har krav på et likeverdig tilbud. Kommunene er pålagt å finne alternative løsninger dersom et krisesenter ikke er tilrettelagt for en bruker med nedsatt funksjonsnedsettelse. Individstatistikken for 2010 viser at syv prosent av beboerne og seks prosent av dagbrukerne hadde en eller annen form for funksjonsnedsettelse.

Tabellen nedenfor viser hvor mange av krisesentertilbudene som var tilrettelagt for ulike typer funksjonsnedsettelser. Det er sentrenes egen vurdering som ligger til grunn, og det er ikke spesifisert i skjemaet hva slags tilrettelegging som tilbys.

Tabell 43: Antall tilbud som er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. 2009-2010.

	2009 Antall	2010 tilbud kvinner Antall	2010 tilbud menn Antall
Nedsatt bevegelsesevne	24	27	14
Nedsatt synsevne	7	13	7
Nedsatt hørselsevne	5	9	6
Annen funksjonsnedsettelse	9	13	9
Totalt antall krisesentertilbud (N)	50	50	22

Litt over halvparten av tilbudene var tilrettelagt for brukere med nedsatt funksjonsevne. Det har vært en generell økning i antall tilbud som er tilrettelagt for ulike funksjonsnedsettelse sammenlignet med 2009.

Ni av tilbudene til kvinner har egne parkeringsplasser merket for personer med nedsatt funksjonsevne, til sammen 12 parkeringsplasser. Fem av tilbudene til menn har dette, med totalt 14 parkeringsplasser merket til personer med nedsatt funksjonsevne.

6.4 Sentrenes fasiliteter

Tabellen nedenfor viser hvor mange senter som hadde ulike fasiliteter i 2010. De fleste tallene er relativt stabile over de tre siste år, men det er en økning i antallet som har dataspill/Playstation, lekerom og uteplass. Disse tilbudene retter seg hovedsakelig mot barn. Nedenfor kommer en nærmere gjennomgang av hvordan sentrene var tilpasset barn som brukergruppe.

Tabell 44: Fasiliteter på krisesentertilbudene. 2008-2010.

	2008 Antall	2009 Antall	2010 tilbud kvinner Antall	2010 tilbud menn Antall
PC	48	47	46	15
Internett	46	48	49	18
Dataspill/Playstation	41	43	46	12
TV	49	50	50	21
Bøker, blader, aviser	49	50	50	17
Lekerom	40	43	47	11
Ungdomsrom	17	22	21	4
Lekeplass ute	37	42	42	12
Uteplass	44	44	48	13
Totalt antall krisesentertilbud (N)	50	50	50	22

6.5 Tilbud til barn

35 av de 50 tilbudene til kvinner, og 16 av de 22 tilbudene til menn, hadde egne ansatte som primært jobbet med barn. For tilbudene til kvinner er dette fire flere senter enn i 2009. Tilbudene til menn hadde til sammen 31 ansatte som primært jobbet med barn, mens dette antallet var 67 for tilbudene til kvinner totalt.

31 av tilbudene til kvinner som hadde ansatte som primært jobbet med barn, oppga at det var et krav om relevant utdanning til denne typen stillinger. 14 av tilbudene til menn hadde samme krav.

17 av krisesentertilbudene til menn og 43 av krisesentertilbudene for kvinner hadde spesielle tilbud rettet mot barn. For tilbudene til kvinner er dette en økning på to senter fra 2009. Nedenfor er en oversikt over hvilke typer tilbud dette gjelder.

Tabell 45: Tilbud til barn ved krisesentertilbud. 2008-2010.

	2008 Antall	2009 Antall	2010 Tilbud kvinner Antall	2010 Tilbud menn Antall
Enesamtaler for barn med eller uten mor til stede	33	35	40	17
Gruppesamtaler-tilbud for barn	3	5	8	3
Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpetjenester	12	19	19	8
Bistand ved samvær med far og overlevering	25	21	24	12
Oppfølging av barn som tidligere hatt opphold ved senteret	19	23	28	12
Barnehagetilbud – egen regi el avtale med annen barnehage	13	14	16	7
Skyssoordning til/fra barnehage og skole	21	19	17	4
Fritidsaktiviteter for barn i regi av senteret	32	34	31	15
Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige org	17	16	18	9
Andre tilbud	6	9	7	3
Totalt antall krisesentertilbud (N)	50	50	50	22

Det har vært en generell økning i antall sentre som har ulike tilbud til barn, spesielt når det gjelder enesamtaler med barn og oppfølging av barn med tidligere opphold. Dette tyder på et økt fokus på barns behov ved krisesentertilbudene, og at krisesenterloven har hatt en effekt i retning av en bedre tilpasning av tilbudene for barn. Den vanligste bistanden til barn ved tilbudene for kvinner var enesamtaler med eller uten mor til stede. På andreplass kommer fritidsaktiviteter for barn i regi av senteret. Deretter følger oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold på senteret. Omtrent halvparten tilbød bistand ved samvær med far og overlevering.

Blant andre tilbud nevnes det at noen tilbyr leksehjelp, husmøter, nettverkstilbud og at ansatte tar med barn på tur.

6.6 Personell

Siden 2007 har det blitt innhentet informasjon om ansatte og frivillige vakter som er tilknyttet krisesentrene. Det skilles mellom ordinære stillinger, heltid eller deltid, samt frivillige vakter.³⁷ Nytt i 2010 er at det blir skilt mellom personell ansatt i tilbudene for kvinner og menn. Det kan imidlertid tenkes at noen jobber begge plasser, og en person kan således være registrert to ganger.

Tabellen under viser antall ansatte i heltidsstillinger, deltidsstillinger og frivillige vakter, samt hvor mange årsverk disse utgjør til sammen.

Tabell 46: Ansatte og årsverk ved krisesentertilbud for kvinner. 2009-2010.³⁸

2010	Antall ansatte	Antall krisesenter (N)	Antall årsverk	Antall krisesenter (N)
Heltid	172	49	168,7	50
Deltid	337	49	155,6	50
Frivillige vakter	255	49	70,7	49
2009	Antall ansatte	Antall krisesenter (N)	Antall årsverk	Antall krisesenter (N)
Heltid	153	50	148,0	50
Deltid	343	50	147,6	49
Frivillige vakter	331	50	76,0	48

³⁷ Med frivillige vakter menes personer som ikke har et ordinært ansettelsesforhold, men som utfører arbeidsoppgaver mot et honorar. En heltidsstilling utgjør ett årsverk. Alle stillinger under 100 prosent skal registreres som deltidsstilling. Alle personer som har jobbet ved krisesentertilbudet i løpet av året skal registreres under antall personer. Personer som bare har jobbet deler av året skal også registreres som en person. Når det gjelder "antall årsverk", skal summen av de utførte årsverkene ved krisesentertilbudet registreres. Personer som slutter, går ut i permisjon, eller har høyt sykefravær, skal registreres som en person. For disse skal summen av de faktiske utførte årsverkene registreres. Overtid og ferievikarer skal ikke registreres.

³⁸ I spørreskjemaet på web var det obligatorisk å svare på disse spørsmålene for å komme videre i skjemaet. Ett senter (som ble nedlagt i overgangen til 2011) fikk lov å levere skjema på papir, og har unnlatt å svare på noen av spørsmålene. Årsaken til at antall personer ansatt i heltidsstilling ikke er identisk med antall årsverk, kan skyldes at noen ikke har jobbet der hele 2010.

Det var 509 ansatte ved krisesentertilbudene for kvinner i 2010, enten i heltidsstilling eller deltidstilling. Dette er en økning fra 496 personer i 2009, og tabellen viser at økningen skyldes flere heltidsstillinger. I tillegg rapporteres det om 255 personer som jobbet som frivillige vakter, noe som er en nedgang fra 331 i 2009.

Antall årsverk (heltid) har økt med ca. 20 sammenlignet med 2009, mens antall årsverk (deltid) har sunket med åtte. Antall årsverk som gjelder frivillige vakter har sunket med ca. fem sammenlignet med 2009.

Tre krisesentertilbud for kvinner har til sammen hatt fem mannlige ansatte i heltidsstilling. Ni av tilbudene har til sammen hatt 12 menn som har jobbet deltid. Disse jobbet til sammen 4,23 årsverk. Fem menn har jobbet frivillige vakter på tre krisesentertilbud, til sammen 1,03 årsverk. På de fleste tilbudene var det en del merkantile stillinger, slik som eksempelvis vaktmester, renholder og kontoransvarlig. Det antas at noen av mennene faller inn under disse kategoriene i skjema, uten at det er mulig å kontrollere dette direkte da det ikke er spurt etter kjønn på spørsmålet om fordeling av stillingskategoriene på de merkantile stillingene.

Tabell 47: Ansatte og årsverk ved krisesentertilbud for menn. 2010. N=22.

	Antall ansatte	Antall årsverk
Heltid	65	62,9
Deltid	162	70,0
Frivillige vakter	38	11,13

Tabellen overfor viser antall ansatte og årsverk ved de 22 tilbudene for menn i 2010. 65 personer har jobbet heltid, 162 har jobbet deltid og 38 har jobbet frivillige vakter. Tre krisesentertilbud for menn har til sammen hatt fem mannlige ansatte i heltidsstilling. Syv tilbud har til sammen hatt 12 menn som har jobbet deltid. Disse jobbet til sammen 4,35 årsverk. Åtte menn har jobbet frivillige vakter fordelt på tre krisesentertilbud for menn, til sammen 11,33 årsverk.

6.7 Utdanningsnivå blant personell

Tabellene nedenfor viser fordelingen av ansatte i brukerretnede stillinger fordelt på utdanningsnivå. Det prosentueres med basis i alle brukerretnede stillinger som er fordelt på utdanningsnivå. Dersom personen ikke har fullført norsk grunnskole, eller har en utdanning som ikke tilsvarer utdanningsnivået i Norge, skal det registreres som annet. Tabellene viser relativt stabile tall over tid, med tendens til en økning i antall som har fullført utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Fordelingen for tilbudene til menn er relativt lik som for kvinner.

Tabell 48: De ansattes høyeste fullførte utdanning ved tilbudene til kvinner. 2008-2010. Prosent.³⁹

	2008	2009	2010
Totalt	100	100	100
Grunnskolenivå	17	16	14
Videregående skolenivå	38	39	41
Universitets- og høyskolenivå	39	37	42
Annet	6	8	4
Antall svar (N)	453	591	618

Tabell 49: De ansattes høyeste fullførte utdanning ved tilbudene til menn. 2010. Prosent.

	Prosent
Totalt	100
Grunnskolenivå	13
Videregående skolenivå	44
Universitets- og høyskolenivå	42
Annet	2
Antall svar (N)	248

³⁹ I annet-kategorien er det ett senter som presiserer at de har ført inn 5 studenter (gjelder både på tilbud til menn og kvinner). Disse er beholdt i annet-kategorien da vi ikke vet hva som er reelt utdanningsnivå.

6.8 Overnattingstilbud og belegg

Krisesentertilbudene kan til tider oppleve kapasitetsproblemer. Om sentrene er fulle avhenger både av antall beboere som oppsøker sentrene, hvor lenge den enkelte blir boende, og hvor mange sengeplasser og soverom sentrene har til rådighet.

Tilbud til kvinner

De 50 krisesentertilbudene for kvinner hadde til sammen 317 soverom for beboere. Halvparten hadde mellom tre og fem soverom. Antall faste sengeplasser for beboere var til sammen 815. Det har vært fullt på 32 av tilbudene flere ganger i løpet av 2010, mens fire tilbud har hatt fullt en gang.

Tilbudene hadde til sammen 43 soverom for ansatte med totalt 62 sengeplasser. 48 av tilbudene var bemannet hele døgnet. I 2009 gjaldt dette 46 krisesentre.

Tilbud til menn

De 22 krisesentertilbudene til menn hadde til sammen 64 soverom for beboere, med totalt 183 faste sengeplasser.⁴⁰ Over halvparten (13) av tilbudene disponerte ett til to soverom for beboere. Det har vært fullt på seks av tilbudene en eller flere ganger i løpet av 2010.

Syv tilbud hadde ett soverom for ansatte og det rapporteres om til sammen 14 faste sengeplasser for ansatte. 21 av tilbudene var bemannet hele døgnet.

⁴⁰ Ett senter som har ført opp 20 sengeplasser skriver i kommentar at dette er hotellrom.

Referanser

Hirsch, Agnes Aaby og Elisabeth Nørgaard (2008): Rapportering fra krisesentrene i 2007. Rapporter 2008/34, Statistisk sentralbyrå.

Kleven, Laila og Sandra Lien (2007): Rapportering fra krisesentrene i 2006. Rapporter 2007/32, statistisk sentralbyrå.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2009): Rapportering fra krisesentrene 2008. Sentio Research Norge.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2010): Rapportering fra krisesentrene 2009. Sentio Research Norge.

Krisesentersekretariatet (2010): Bistand og trygge oppholdssteder for kvinner utsatt for menneskehandel. ROSA årsrapport 2010 (reetablering, oppholdssteder, sikkerhet, assistanse).

Krisesenterloven Ot.prp.nr.96 "Om lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova)".

Vedlegg

- A. Kontroll og revisjon av datamaterialet**
- B. Beregning av overnattingsdøgn**
- C. Person versus tilfelle**
- D. Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk 2010**
- E. Telefonhenvendelser**
- F. Beboere og dagbrukere på krisesentrene i 2010**
- G. Registreringsskjemaene i 2010**

A. Kontroll og revisjon av datamaterialet

Hvert skjema har et unikt skjemanummer som tastes inn på web når skjemaet registreres. Dette gjøres for at det skal være en link mellom det fysiske papirskjemaet og det skjemaet som registreres på web. På denne måten har det vært mulig å avdekke feilkilder i datamaterialet, som for eksempel at samme skjema registreres flere ganger. Sentrene har også hatt mulighet til melde registreringsfeil ved å oppgi hvilket skjemanummer feilen gjelder, slik at det kunne rettes i etterkant.

Rådata for dagbrukere og beboere ble gjennomgått etter fristen for å registrere skjema på web. Det ble først og fremst undersøkt om noen skjemanummer var registrert mer enn en gang i datasettet. Det viste seg å være en god del dobbeltregistreringer, og ved identiske registreringer ble den ene slettet. Det var også tilfeller hvor det både var registrert et ferdig utfylt skjema, samt et som var halvt utfylt med samme skjemanummer. Skjemaet som var fullført ble da beholdt. I tilfeller hvor det ikke var åpenbart hva som var skjedd, for eksempel når samme skjemanummer var registrert to ganger med ulike svar på spørsmålene, ble det tatt direkte kontakt med sentrene for å avdekke årsaken. I noen tilfeller viste det seg at det dreide seg om ulike besøk eller opphold der det ved en feil var blitt tastet inn likt skjemanummer. I andre tilfeller dreide det seg om ett feilregistrert skjema. De aller fleste tilfellene ble oppklart på denne måten. I tilfellene der vi ikke fikk en oppklaring, er begge registreringer beholdt når de var ulike, da det antas at det dreier seg om ulike besøk/opphold. I øvrige tilfeller der registreringene var svært like ble det skjemaet som var mest fullført eller sist registrert beholdt. Det ble også foretatt endringer i datamaterialet etter tilbakemelding fra sentre om feilregistreringer eller konkrete skjema som skulle slettes. Til sammen ble 216 dagbrugerregistreringer og 104 beboerregistreringer slettet. Dette er noe færre enn i 2009, men det er fremdeles rom for å bedre rutineene ved en del senter når det gjelder dataregistreringen. På skjema om sentrenes organisering, kapasitet og fasiliteter ble det foretatt korrigeringer av åpenbare feil, der senter eksempelvis hadde skrevet årsverk i prosent i stedet for antall.

Det kan ikke garanteres for at datamaterialet er uten feil. Data er imidlertid gjennomgått nøye og forsøkt kvalitetssikret ved hjelp av nevnte strategier. Etter en revisjon av data fikk sentrene en senterrapport og en frist for å melde tilbake om eventuelle feil. Blant tilbakemeldingene var det noen som hadde glemt å føre antall overnattingsdøgn på barn på noen skjema, samt noen få senter som hadde glemt å registrere ett eller flere beboerskjema på web. Disse fikk mulighet til å registrere skjemaene etter fristen og det ble ført barnedøgn på registreringene hvor dette var glemt.

Kjønn

I 2010 var det hele 12 senter som hadde oppgitt ett eller flere opphold av menn. I tillegg til at sentrene hadde mulighet til å melde inn feil på senterrapporten, ble det gjennomført en ekstra sjekk på denne variabelen ved å sende ut mail med spørsmål om dette var korrekt. Ett senter meldte i fra om at det var klikket for feil kjønn da skjemaet ble registrert på web, og dette ble endret til kvinne. I ettertid viste det seg også at ett senter hadde fylt ut et skjema for en mannlig ungdom som egentlig var i følge med mor. I kapittelet hvor vi omtaler menn og overnattingsdøgn for menn er dette skjemaet ekskludert. Vi står da igjen med 10 senter som hadde en eller flere mannlige beboere i 2010.

B. Beregning av overnattingsdøgn

Metoden for å regne ut overnattingsdøgn i 2010 har vært å se på differansen mellom ankomst- og utflyttingsdato. Tilsvarende prosedyre er også benyttet tidligere år. Nytt i 2010 er imidlertid at det er oppgitt ankomst- og utflyttingsdato også på beboerskjemaene hvor beboeren ikke har godtatt registrering, og dermed blir også disse døgnene med i statistikken.

I noen tilfeller er det mangelfulle eller inkonsekvente opplysninger når det gjelder utfylling av datoer. Så langt det er mulig er det benyttet tilsvarende metode for å korrigere dataene som i 2009.

Oppsummert er revisjon av datoer for 2010 gjort etter følgende kriterier:

- På 16 skjema er det satt utflyttingsdato før ankomstdato. På 4 av disse virker det sannsynlig at det er gjort en feilføring basert på at beboeren kom høsten 2010 og dro i januar 2011, der dette er blitt ført med årstall 2010 både på ankomst og utflytting. I disse tilfellene er det blitt satt utflytting til 31.12.2010, som er prosedyren for beboere som bor der ved overgang til nytt år.
- På ett skjema er det fylt ut ankomst 01.07 og utflytting 07.02. Her anses det som sannsynlig at personen har byttet om på dag og måned, og at oppholdet egentlig er fra 1-2 juli. Det samme antas å ha skjedd på et skjema med ankomst 04.05 og utflytting 05.04, som antas å egentlig være et opphold fra 4-5 mai. På de resterende 10 skjemaene virker det sannsynlig at man har byttet om dato for ankomst og utflytting ved registrering på web.
- På 5 skjema er det mangelfulle opplysninger både på dag og måned for ankomst og/eller utflytting. Disse er gitt ett døgn (samme prosedyre som tidligere).
- På ett skjema er det kun måned som mangler på ankomst. Måneden ble satt til samme måned som utflytting. På ett skjema mangler kun dag for utflytting, og i dette tilfellet ble dagen satt til den første i måneden som er oppgitt på utflytting.
- På 46 skjema er det oppgitt ankomst og utflytting på samme dag. Disse er gitt ett døgn, tilsvarende prosedyre som tidligere.

Tidligere kunne man sammenligne døgn beregnet i individstatistikken med døgn som var oppgitt fra sentrenes egne beregninger på skjema som omhandlet tilbud, kapasitet og fasiliteter. Fordi døgn nå beregnes for alle opphold er ikke dette lengre inkludert i samlestatistikken for sentrene. Tabellen nedenfor viser antall overnattingsdøgn i 2008, 2009 og 2010 beregnet ut fra individstatistikken. Tabellen viser at det har vært en betydelig økning sammenlignet med 2009. Noe av forklaringen kan være at det i 2010 er beregnet overnattingsdøgn også ved tilfeller hvor beboeren ikke godtok registrering.

Tabell 50: Oversikt over totalt antall overnattingsdøgn

År	Antall overnattingsdøgn
2010	74133
2009	68403
2008	67831

#

Antall overnattingsdøgn for barn

I 2010 ble det gjort forenklinger på skjema der antall overnattingsdøgn for barn kun er beregnet ut fra ett spørsmål. Beboeren er bedt om å oppgi totalt antall overnattingsdøgn for alle barna i dette spørsmålet. Tidligere var spørsmålet delt inn i flere deler der man først skulle oppgi antall barn som var med til senteret, antall barn som ikke bodde der hele oppholdet og deretter overnattingsdøgn for disse barna. Dette var kilde til en del feilføringer, noe som er bakgrunnen for endringen på skjema. I 2010 er det kommet inn noen meldinger om at sentre har glemt å føre overnattingsdøgn for barn på enkelte skjema, og dette ble rettet i den ferdige datafilen.

Tabellen nedenfor viser antall overnattingsdøgn for barn i individstatistikken i 2010 og 2009. Det var betydelig flere døgn i 2010 enn i 2009, men det er usikkert hvor mye som skyldes en reell økning og hvor mye som skyldes eventuelle tidligere feilføringer. Det er imidlertid meldt inn færre feilføringer av barnedøgn i 2010 enn tidligere år. Dette tyder på at forenklingen av spørsmålet alt i alt har medført en mer nøyaktig beregning av overnattingsdøgn for barn.

Tabell 51: Oversikt over antall overnattingsdøgn barn

År	Antall barnedøgn
2010	64850
2009	53155

C. Person versus tilfelle

For å skille mellom person versus tilfelle blant beboere, er det tatt utgangspunkt i spørsmålet om det er beboerens første opphold ved krisesenteret i 2010. Ved 2427 opphold har beboeren godtatt registrering, og av disse mangler 34 skjema (1,4 prosent) opplysninger om dette.

Skillet mellom personer og opphold blant beboere er basert på samme prosedyre som i 2009, 2008 og 2007 for at data skal være sammenlignbar. Ved å benytte denne metoden må man imidlertid være oppmerksom på at personer som bor på flere krisesenter i løpet av samme år vil bli registrert som flere personer, en for hver gang det er et førstegangsopphold på nytt senter. Person må således tolkes som individer som oppholder seg på det aktuelle senteret for første gang. Dette innebærer at alle sentrene får med sine førstegangsopphold som personer. I 127 tilfeller er det krysset av for både førstegangsopphold ved dette senteret og at de har vært beboer på et annet senter i samme år.

For å skille mellom person versus tilfelle blant dagbrukere, er det benyttet et konkret spørsmål om de har vært dagbruker ved det aktuelle senteret tidligere i 2010. De som ikke har vært i kontakt med et krisesenter tidligere, samt de som har vært i kontakt med et krisesenter tidligere, men ikke har vært dagbrukere ved det aktuelle senteret i 2010, blir regnet som individer i dagbruckerstatistikken.

Ved 7922 av besøkene har dagbrukeren godtatt å bli registrert. Ved 260 (3,3 prosent) av disse tilfellene er det svart at man ikke vet om dagbrukeren har vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere. Til sammen har 2278 besøkt senteret for første gang og regnes således som personer i statistikken. På samme måte som for beboere vil hvert førstegangsopphold på ett senter telles med som personer. Det er imidlertid kun seks av dagbruckerne med førstegangsbesøk som har besøkt andre krisesentre.

D. Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk 2010

Tabell 52: Oversikt over kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2010. Del I.

Krisesenter	Vertskommune	Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2010	Antall
ØSTFOLD			
Eva krisesenter	Halden	Halden	1
Krise- og incesnter i Fredrikstad	Fredrikstad	Hvaler, Fradrikstad	2
Krisesenteret i Moss	Moss	Moss, Rygge, Våler, Råde	4
Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg	Sarpsborg	1
Indre Østfold krisesenter	Eidsberg	Eidsberg, Askim, Hobøl, Rakkestad, Marker, Skiptvet, Trøgstad, Spydeberg, Rømskog	9
AKERSHUS			
Krisesenter i Asker og Bærum	Bærum	Bærum, Asker	2
Krisesenteret i Follo	Ås	Ås, Ski, Vestby, Nesodden, Frogn, Oppegård, Enebakk	7
Romerike krisesenter	Skedsmo	Aurskog-Høland, Fet, Lørenskog, Nittedal, Sørum, Enebakk, Gjerdrum, Nannestad, Rælingen, Ullensaker, Eidsvoll, Hurdal, Nes, Skedsmo	14
OSLO			
Oslo krisesenter	Oslo	Oslo	1
HEDMARK			
Glåmdal krisesenter	Kongsvinger	Kongsvinger, Eidskog, Nord-Odal, Grue, Sør-Odal, Åsnes	6
Hamar krisesenter	Hamar	Hamar, Ringsaker, Løten, Stange, Elverum, Våler, Engerdal, Trysil, Åmot	9
Krisesenteret for Nord-Østerdal	Tynset	Tynset, Folldal, Os, Tolga, Rendalen, Alvdal, Stor-Elvdal	7
OPPLAND			
Gudbrandsdal krisesenter	Lillehammer	Lillehammer, Sør-Fron, Sel, Skjåk, Gausdal, Nord-Fron, Vågå, Dovre, Øyer, Ringebu, Lom, Lesja	11
Gjøvik krisesenter	Gjøvik	Gjøvik, Vestre Toten, Østre Toten, Søndre Land, Nordre Land, Nord Aurdal, Vang, Etnedal, Øystre Slidre, Vestre Slidre	11
BUSKERUD			
Betzy krisesenter	Drammen	Drammen, Lie, Svelvik, Røyken, Sande, Hurum, Øvre Eiker, Nedre Eiker	8
Kongsberg krisesenter	Kongsberg	Kongsberg, Nore og uvdal, Rollag, Flesberg, Øvre Eiker, Notodden, Sigdal	7
Hønefoss krisesenter	Ringerike	Hole, Modum, Jevnaker, Lunner, Gran, Sør-Aurdal, Krødsherad, Ringerike	8
Hallingdal krisesenter	Gol	Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol	6
VESTFOLD			
Vestfold krisesenter	Tønsberg	Tønsberg, Stokke, Horten, Larvik, Sandefjord, Re, Lardal, Nøtterøy, Tjøme, Hof, Andebu, Holmestrand	12
TELEMARK			
Krisesenteret i Telemark	Skien	Skien, Porsgrunn, Bamle, Siljan, Bø, Selgjord, Kragerø, Nome, Nissedal, Tokke, Tinn, Vinje, Sauherad, Drangedal, Kvitseid, Fyresdal	16
AUST-AGDER			
Aust-Agder krisesenter	Arendal	Arendal, Grimstad, Birkenes, Lillesand, Bygland, Bykle, Valle, Froland, Vegårshei, Åmli, Risør, Gjørstad, Iveland, Tvedestrand, Evje og Hornnes	15
VEST-AGDER			
Vest-Agder krisesenter	Kristiansand	Audnedal, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kristiansand, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnadal, Sirdal, Songdalen, Søgne, Vennesla, Åseral	15
ROGALAND			
Stavanger krisesenter	Stavanger	Stavanger, Sandnes, Sola, Randberg, Bjerkreim, Lund, Klepp, Hå, Strand, Sokendal, Hjelmeland, Forsand, Egersund, Time, Rennesøy, Finnøy, Gjesdal, Kvitvøy	18
Haugesund krisesenter	Haugesund	Haugesund, Sveio, Bokn, Karmøy, Vindafjord, Utsira, Tysvær, Etne	8
Sauda og omland krisesenter	Sauda	Sauda	1
HORDALAND			
Bergen krisesenter	Bergen	Askøy, Fjell, Kvam, Meland, Osterøy, Sund, Austrheim, Fedje, Lindås, Modalen, Radøy, Øygarden, Austevoll, Fusa, Masfjorden, Os, Samnanger, Vaksdal, Bergen	19
Krisesenter for kvinner i Sunnhordland	Stord	Bømlo, Fitjar, Kvinnherad, Tysnes, Stord	5
Krisesenter for kvinner i Odda og Omland	Odda	Ullesvang, Eidfjord, Odda	3
Voss krisesenter	Voss	Voss, Granvin herad, Ulvik herad, Aurland	4
SOGN OG FJORDANE			
Krisesenteret i Sogn og Fjordane	Flora	Balestrand, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Høyanger, Jølster, Leikanger, Luster, Lærdal, Naustdal, Selje, Sogndal, Solund, Stryn, Vik i Sogn, Vågsøy, Årdal, Askvoll	25
MØRE OG ROMSDAL			
Krisesenteret i Molde og omegn	Molde	Molde, Fræna, Nesset, Aukra, Sandøy, Rauma, Midsund, Eide, Gjemnes, Sunndal, Vestnes	11
Nordmøre krisesenter	Kristiansund	Kristiansund, Aure, Averøy, Halså, Surnadal, Smøla, Tingvoll	7
Sunnmøre krisesenter	Ålesund	Giske, Sykkylven, Ørskog, Herøy, Skodje, Haram, Stordal, Ørsta, Sande, Norddal, Sula, Stranda, Volda, Vannylven, Ulstein, Ålesund, Hareid	17
Krisesenter for menn- Region Sunnmøre	Ålesund	Giske, Sykkylven, Ørskog, Herøy, Skodje, Haram, Stordal, Ørsta, Sande, Norddal, Sula, Stranda, Volda, Vannylven, Ulstein, Ålesund, Hareid	17
SØR-TRØNDELAG			
Trondheim krisesenter	Trondheim	Trondheim	1
Orkdal og omegn krisesenter	Orkdal	Orkdal, Meldal, Rindal, Åfjord, Hitra, Agdenes, Skaun, Snillfjord, Hemne, Holtålen, Rennebu, Frøya, Røros	13
NORD-TRØNDELAG			
Krisesenteret i Nord-Trøndelag	Verdal	Verdal, Flatanger, Fosnes, Frosta, Grong, Høylandet, Inderøy, Leka, Leksvik, Levanger, Lierne, Meråker, Mosvik, Namdalseid, Namsos, Namskogan, Nærøy, Overhalla, Røyrvik, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Verran, Vikna	24

Tabell 53: Oversikt over kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2010. Del II

Krisesenter	Vertskommune	Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2010	Antall
NORDLAND			
Bodø krisesenter	Bodø	Bodø, Beiarn, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Steigen, Sørfold, Værøy	11
Narvik og omegn krisesenter	Narvik	Narvik, Ballangen, Evenes	3
Sør-Helgeland krisesenter	Brønnøy	Brønnøy, Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad	5
Mosjøen krisesenter	Vefsn	Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Alstahaug, Dønna, Leirfjord, Herøy	7
Rana krisesenter	Rana	Rana, Nesna, Hemnes, Rødøy, Lurøy	3
Lofoten Krisesenter	Vestvågøy	Vestvågøy, Vågan, Flakstad, Moskenes	4
Vesterålen krisesenter	Sortland	Sortland, Andøy, Hadsel, Lødingen, Øksnes, Bø i Vesterålen	6
TROMS			
Harstad krisesenter	Harstad	Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Skånland, Evenes, Bjarkøy	6
Midt-Troms Krisesenter	Lenvik	Sørreisa, Berg, Tranøy, Torsken, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Lenvik, Lavangen	10
Tromsø krisesenter	Tromsø	Nordreisa, Balsfjord, Karlsøy, Storfjord, Lyngen, Kvænangen, Tromsø	7
FINNMARK			
Vest-Finnmark krisesenter	Hammerfest	Nordkapp, Hasvik, Kvalsund, Måsøy, Hammerfest	5
Samisk krise- og incestsenter	Karasjok	Utsjok, Karasjok	2
Nora-senteret	Sør-Varanger	Lebesby, Båtsfjord, Vardø, Vadsø, Tana, Gamvik, Nesseby, Finnmark fylkeskommune, Sør-Varanger	9
Alta krisesenter	Alta	Alta, Loppa	2

Oversikten ovenfor inkluderer tilbudene til kvinner, samt krisesenteret for menn på Sunnmøre (alle sentre som er med i individstatistikken). Når det gjelder øvrige tilbud til menn har det vært generelt mangelfull levering, og det er derfor ikke utarbeidet en egen oversikt for disse.

E. Telefonhenvendelser

Tabell 54: Samlestatistikk for telefonhenvendelser til krisesentrene i 2010. Tall er hentet fra skjema om sentrenes organisering, kapasitet og fasiliteter 2010.

Navn på tilbud	Vertskommune	Henvendelser tilbud kvinner			Henvendelser tilbud menn		
		Registrert antall telefonhenvendelser	Registrert antall krisetelefoner	Registrert antall henvendelser per e-post	Registrert antall telefonhenvendelser	Registrert antall krisetelefoner	Registrert antall henvendelser per e-post
Alta krisesenter	Alta	197	23	3			
Asker og Bærum krisesenter	Bærum	1960	201	13	98	19	0
Aust-Agder krisesenter	Arendal	ikke reg	ikke reg	ikke reg			
Bergen krisesenter	Bergen	3732	277	ikke reg	0	0	0
Betzy krisesenter, Drammen	Drammen	3700	400	200			
Bodø krisesenter	Bodø	2041	278	125			
Eva krisesenter, Halden	Halden	129	62	0			
Follo krisesenter	Ås	4068	678	0	330	107	0
Fredrikstad krisesenter	Fredrikstad	3347	158	47			
Gjøvik krisesenter	Gjøvik	373	77	8			
Glåmdal krisesenter	Kongsvinger	1382	105	126			
Gudbrandsdal krisesenter	Lillehammer	925	124	0	22	0	0
Hallingdal krisesenter	Gol kommune	499	45	4			
Hamar krisesenter	Hamar	699	150	2	X	X	X
Harstad krisesenter	Harstad	218	108	0	16	16	0
Haugesund krisesenter	Haugesund	1082	150	9			
Hønefoss krisesenter	Ringerike	1056	117	10	X	X	X
Indre Østfold krisesenter	Eidsberg	ikke reg	ikke reg	ikke reg			
Kongsberg krisesenter	kongsberg	597	83	7			
Lofoten krisesenter	Vestvågøy	1298	332	5	17	0	0
Midt-Troms kisesenter	Lenvik	223	61	11	5	3	2
Molde og omegn krisesenter	Molde	2504	145	1370	279	30	15
Mosjøen krisesenter	Vefsn	1695	120	ikke reg	X	8	ikke reg
Moss krisesenter	Moss	772	118	4			
Narvik krisesenter	Narvik	472	472	4			
Nora senteret	Sør-Varanger	247	55	3	X	X	X
Nordmøre krisesenter, Kristiansund	Kristiansund	712	625	20	X	X	X
Nord-Trøndelag krisesenter	Verdal	371	60	ikke reg			
Nord-Østerdal krisesenter	Tynset	100	26	0			
Odda og omland krisesenter	Haugesund	231	6	0			
Orkdal og omegn krisesenter	Orkdal	510	75	10			
Oslo krisesenter	Oslo	ikke reg	2040	1500	ikke reg	42	7
Rana krisesenter	Rana	116	57	0	5	5	0
Romeriket krisesenter	Skedsmo	1284	286	60			
Samisk krisesenter, Karasjok	Karasjok	169	138	0	54	0	0
Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg	1037	135	0			
Sauda og omland krisesenter	Sauda	8	6	0			
Sogn og Fjordane krisesenter	Flora	2046	1108	6			
Stavanger krisesenter	Stavanger	1918	895	180	40	29	5
Sunnhordaland krisesenter, Stord	Stord	321	74	0			
Sunnmøre krisesenter, Ålesund	Ålesund	899	247	29	15	10	0
Sør-Helgeland krisesenter	Brønnøy	135	33	1	12	6	1
Telemark krisesenter, Skien	Skien	1985	179	0	X	X	X
Tromsø krisesenter	Tromsø	628	137	4			
Trondheim krisesenter	Trondheim	1139	267	9			
Vest-Agder krisesenter, Kristiansand	Kristiansand	2841	890	0	9	2	0
Vesterålen krisesenter	Sortland	216	35	750	0	0	0
Vest-Finnmark krisesenter	Hammerfest	166	46	12			
Vestfold krisesenter, Tønsberg	Tønsberg	2799	2542	35			
Voss krisesenter	Voss	159	10	0			
Totalt	50 kommuner	53006	14256	4567	902	277	30

X: Henvendelsene er registrert sammen med tilbudet for kvinner. 22 tilbud for menn var oppgitt å være i drift i 2010. En del har skrevet samme antall henvendelser på tilbudet til menn og kvinner, og åpenbart ikke hatt mulighet til å skille dem fra hverandre.

F. Beboere og dagbrukere på krisesentrene i 2010

Tabell 55: Oversikt over dagbrukere og beboere på krisesentrene i 2010. Tall er hentet fra individskjema.

Navn på tilbud	Antall overnattingsdøgn kvinner	Antall overnattingsdøgn menn	Antall overnattingsdøgn uten godtatt registrering	Antall overnattingsdøgn barn	Antall opphold kvinner	Antall opphold menn	Antall opphold uten godtatt registrering eller ubesvart på spørsmål om kjønn	Antall opphold med barn	Antall dagbrukere /første dagsbesøk	Antall dagsbesøk
Alta krisesenter	513	0	14	171	20	0	1	6	34	69
Asker og Bærum krisesenter	2184	287	12	3189	75	4	1	46	31	58
Aust-Agder krisesenter	1378	0	1	1199	35	0	1	19	64	295
Bergen krisesenter	2981	33	8	2513	96	3	2	49	19	34
Betzy krisesenter, Drammen	2812	0	61	2263	128	0	3	70	190	943
Bodø krisesenter	1572	3	0	1173	27	1	0	16	58	294
Eva krisesenter, Halden	590	0	0	362	26	0	0	13	11	28
Follo krisesenter	2266	0	4	1957	93	0	2	45	159	466
Fredrikstad krisesenter	1765	0	56	1512	43	0	9	21	44	424
Gjøvik krisesenter	1386	0	0	444	48	0	0	22	10	31
Glåmdal krisesenter	1086	0	28	609	32	0	4	17	23	86
Gudbrandsdal krisesenter	1085	0	1	1372	28	0	1	16	28	79
Hallingdal krisesenter	460	0	0	87	27	0	0	5	16	109
Hammer krisesenter	2444	0	0	3063	71	0	0	37	62	175
Harstad krisesenter	299	0	0	297	15	0	0	8	10	28
Haugesund krisesenter	1095	0	16	1243	38	0	6	16	15	37
Hønefoss krisesenter	2467	356	0	4170	53	8	0	42	47	147
Indre Østfold krisesenter	1921	0	0	1164	65	0	0	32	18	67
Kongsberg krisesenter	657	0	0	745	28	0	0	17	21	141
Lofoten krisesenter	167	0	0	184	24	0	0	14	19	89
Midt-Troms krisesenter	180	0	0	130	16	0	0	8	7	8
Molde og omegn krisesenter	880	94	0	702	45	2	0	21	65	371
Mosjøen krisesenter	860	0	0	1194	17	0	0	5	21	140
Moss krisesenter	1735	0	0	1335	40	0	0	20	67	246
Narvik krisesenter	665	0	0	0	17	0	0	1	22	109
Nora senteret	644	0	0	555	29	0	0	17	22	51
Nordmøre krisesenter, Kristiansund	684	2	2	594	27	1	1	16	42	216
Nord-Trøndelag krisesenter	422	0	174	384	22	0	14	18	4	12
Nord-Østerdal krisesenter	113	0	0	66	8	0	0	2	3	3
Odda og omland krisesenter	51	0	89	28	4	0	4	4	1	3
Orkdal og omegn krisesenter	922	0	0	856	23	0	0	10	26	27
Oslo krisesenter	8435	321	216	7513	321	8	9	158	451	1942
Rana krisesenter	332	15	157	382	12	1	12	7	2	8
Romeriket krisesenter	2941	0	0	3585	121	0	0	73	33	38
Samisk krisesenter, Karasjok	28	0	16	0	1	0	3	0	0	0
Sarpsborg krisesenter	2517	0	152	2183	61	0	17	28	10	71
Sauda og omland krisesenter	10	0	2	14	2	0	1	1	0	0
Sogn og Fjordane krisesenter	1218	0	0	985	40	0	0	22	50	112
Stavanger krisesenter	3742	280	0	2482	137	9	0	65	113	209
Sunnhordaland krisesenter, Stord	914	0	0	463	19	0	0	10	7	9
Sunnmøre krisesenter, Ålesund	888	0	0	692	39	0	0	18	24	31
Sør-Helgeland krisesenter	308	0	0	370	11	0	0	8	16	62
Telemark krisesenter, Skien	1592	33	0	1697	73	3	0	31	42	103
Tromsø krisesenter	316	0	16	234	13	0	8	7	16	21
Trondheim krisesenter	2225	0	29	757	64	0	7	30	45	48
Vest-Agder krisesenter, Kristiansand	5529	0	0	4981	97	0	0	48	144	217
Vesterålen krisesenter	584	0	2	647	28	0	1	15	3	5
Vest-Finnmark krisesenter	519	0	0	315	16	0	0	6	19	23
Vestfold krisesenter, Tønsberg	2939	0	3	3937	94	0	3	53	144	469
Voss krisesenter	321	0	3	52	7	0	1	1	0	0
Totalt	71642	1424	1062	64850	2376	40	111	1214	2278	8154

Sunnmøre krisesenter for menn er det eneste tilbudet for menn i 2010 som har fått tilsendt egne skjema. I tabellen ovenfor er deres tall inkludert i Sunnmøre krisesenter, Ålesund. Senteret hadde ingen beboere i 2010, men to dagsbesøk.

G. Registreringsskjemaene i 2010

Endringer i dagbruker- og beboerskjema:

Statistikkføringen i 2010 er i all hovedsak lik 2009. Det er imidlertid gjort noen justeringer på både dagbrukerskjema og beboerskjema.

En viktig endring er at spørsmålet om dagbrukerne eller beboerne har godtatt registrering er i 2010 blitt flyttet etter spørsmålet om dato for ankomst og eventuelt utflytting. Årsaken til dette er et ønske om å få registrert antall overnattingsdøgn for alle opphold, også oppholdene der beboeren ikke godtar registrering av personlige opplysninger.

På spørsmålet om alder er kategoriene endret til "18-23 år" og "24-29 år" i stedet for kategorien 18-29 år som var i 2009. Dette er gjort for å få en mer presis aldersfordeling for de unge dagbrukerne og beboerne. Tilsvarende endring er også gjort på spørsmålet om alder på overgriper.

På spørsmål om antall overnattingsdøgn for barn er det gjort en forenkling på skjemaet for 2010 sammenlignet med 2009. I 2009 ble man bedt om å oppgi antall barn som bodde på senteret under hele oppholdet, og deretter trekke fra barna som bodde der bare deler av tiden, for til slutt å beregne antall overnattingsdøgn for disse. Denne prosedyren ble i mange tilfeller ikke fulgt, og det ble avdekket en del feilkilder. I 2010 ble dette forenklet til ett spørsmål der man skal oppgi totalt antall overnattingsdøgn for barna som beboeren hadde med seg til senteret.

Det ble spurt om kriesenteret har sendt bekymringsmelding til barnevernet om dagbrukere og beboere som har barn under 18 år. I 2010 er det lagt til svarkategorien "barnevernet er allerede involvert", mens det i 2009 kun var mulig å svare "ja" eller "nei" på dette spørsmålet.

På spørsmålet om nedsatt funksjonshemming er det i 2010 blitt mulig å spesifisere hvilken type funksjonshemming dagbrukeren eller beboeren har, der denne ikke samsvarer med de oppgitte kategoriene.

På alle spørsmål som dreier seg om overgriper var det i 2010 mulig å sette flere kryss dersom man har mer enn en overgriper. I 2009 var det kun mulig å sette ett kryss, og man ble bedt om å svare for hovedovergriper. Mange opplevde det som vanskelig å definere en hovedovergriper, og dette er bakgrunnen for at det ble åpnet for å sette flere kryss.

Spørsmålet om overgriper er blitt forenklet. I 2010 er det spurt: "Hvem var overgriper(ne)", mens det i 2009 ble spurt: "Hva er beboernes relasjon til overgriperen ved dette besøket". Årsaken til endringen var at noen ble forvirret ved tilfeller hvor for eksempel foreldre var overgriperne, hvor de ble usikker på om relasjonen da var "sønn/datter" eller "foreldre". I 2010 er det også lagt til svarkategorien "Stemor/stefar" på spørsmålet.

På spørsmål om årsak til henvendelsen ble det i 2010 lagt til kategorien "Materiell vold". Dette ble besluttet etter en gjennomgang av hva som var skrevet i "annet-kategorien" på spørsmålet i 2009.

På spørsmålet om hvordan beboeren/dagbrukeren ble henvist til kriesenteret, ble ordlyden endret på to kategorier. "Helsesøster" ble erstattet med "Helsesøster/-stasjon" og NAV ble erstattet med NAV/sosialkontor. De samme endringene er også gjort på spørsmålet om beboeren/dagbrukeren er henvist/formidlet til en eller flere instanser. På sistnevnte spørsmål var ikke kategorien "Helsesøster/-stasjon" med i 2009, men er altså inkludert i 2010-statistikken.

På spørsmålet om beboeren skal søke om voldsalarm ble det i 2010 lagt til kategorien "Har søkt, men fått avslag".

Kategorien "samtale" ble lagt til på beboerskjema under spørsmålet om hvilken bistand beboeren har fått fra kriesenteret under oppholdet. I 2009 var denne kategorien kun inkludert på dagbrukerskjemaene.

På spørsmålet om hvor beboeren drar etter oppholdet ble det i 2010 lagt til svarkategorien "flyktningsinstans". Alternativet ble lagt til etter en gjennomgang av svarene i "annet-kategorien" i 2009.

På dagbrukerskjemaene var det i 2009 kun nødvendig å fylle ut fullstendig skjema for personer som var førstegangs dagbrukere. Dette fordi dagbrukerstatistikken kun har basert seg på individer. I 2010 er det gjort en endring som innebærer at alle besøk skal registrere svar på spørsmål 13, 14 og 15 (som omhandler landbakgrunn, språkforståelse og tolk), samt spørsmål 21 og 22 som omhandler henvisning og bistand.

Endringer i skjema om organisering, kapasitet og fasiliteter ved sentrene

I 2010 ble det for første gang sendt ut to typer samleskjema, ett for tilbud til kvinner og ett for tilbud til menn. I 2010 er spørsmålene om antall overnattingsdøgn for menn, kvinner og barn tatt bort i samleskjema. Dette fordi døgn (dato for ankomst og utflytting) skal registreres på alle beboerskjema, også i tilfeller hvor beboerne ikke ønsker at det registreres personlige opplysninger om dem.

Under spørsmålet om antall rom er det lagt til kategorien ungdomsrom i 2010. Videre er det lagt til et spørsmål om det er krav om relevant utdanning for stillinger som har hovedansvar for barn.

Beboerskjema

Neste side

Registrerings skjema for beboere ved krisesenteret 2010

Underlagt taushetsplikt

Navn på krisesenter:

Skjemanr:

For innlogging på web: <http://survey.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

1 Dato for ankomst og utflytting fra krisesenteret:

	Dag	Måned	År
Ankomst:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Utflytting:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2 Har beboeren godtatt å bli registrert?

- Ja ⇒ Fortsett utfylling
 Nei ⇒ Vennligst registrer skjemaet på web

3 Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- Vertskommunen
 Annen kommune
 Ingen kommunetilhørighet

4 Er oppholdet beboerens første ved krisesenteret i 2010?

- Ja
 Nei

5 Har beboeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere?

- Ja, vært i kontakt
 Nei

Flere kryss mulig i hver kolonne

	Dette krisesenteret	Annet krisesenter
Hatt telefonkontakt	☐	☐
Vært dagbruker i 2010.....	☐	☐
Vært dagbruker før 2010.....	☐	☐
Vært beboer i 2010.....	☐	☐
Vært beboer før 2010.....	☐	☐

Opplysninger om beboeren

6 Hva er beboerens kjønn?

- Kvinne
 Mann

7 Hvilken aldersgruppe tilhører beboeren?

- Under 18 år 40-49 år
 18-23 år 50-59 år
 24-29 år 60 år eller eldre
 30-39 år

8 Ved ankomst, var beboeren ...

- ... enslig?
 ... samboer?
 ... gift/registrert partner?
 ... separert?
 ... skilt?
 ... flyttet fra samboer?
 ... enke/enkemann?

9 Hvor mange barn i de ulike aldersgruppene har beboeren med til krisesenteret?

0-5 år.....	<input type="text"/>
6-12 år.....	<input type="text"/>
13-17 år.....	<input type="text"/>
18 år eller eldre....	<input type="text"/>

10 Hvor mange døgn til sammen bodde barna på senteret?

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------

Dersom det er flere barn, summer antall døgn for alle barn. Eksempel: Tre barn er med til senteret. Det første barnet bor der i 2 døgn, det neste i 4 døgn og det siste i 10 døgn. Det skal da fylles ut 16 døgn på spørsmål 10.

11 Hvor mange *hjemmeboende* barn i de ulike aldersgruppene er ikke med til krisesenteret?

0-5 år:	☐	☐
6-12 år	☐	☐
13-17 år:	☐	☐
18 år eller eldre:...	☐	☐

12 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barnevernet?

- Ja
 Nei
 Barnevernet er allerede involvert

13 Er beboeren gravid ved ankomst til krisesenteret?

- Ja
 Nei
 Vet ikke/ubesvart

14 Er en av eller begge beboerens foreldre født i utlandet?

- Ja, begge
 Ja, en av dem
 Nei
 Vet ikke

15 Hvordan er språkforståelsen ved ankomst?

- Snakker ikke norsk
 Snakker litt norsk
 Snakker godt norsk

16 Var det behov for tolk under samtalen med beboeren?

- Ja, brukte tolk
 Ja, men brukte ikke tolk
 Nei

17 Har beboeren en eller flere funksjonsnedsettelse(r)?

Flere kryss mulig

- Ja, nedsatt bevegelsesevne
 Ja, nedsatt synsevne
 Ja, nedsatt hørselsevne
 Ja, annen funksjonsnedsettelse, spesifiser:
 Nei

18 Hvilken tilknytning har beboeren til arbeidslivet?

Flere kryss mulig

- Hjemmearbeidende
 Utearbeidende fulltid
 Utearbeidende deltid
 Arbeidssøker
 Under utdanning
 Stønad/Trygd/Pensjon
 Deltar på kurs

19 Oppgir beboeren en eller flere overgriper(e)?

- Én
 To
 Tre eller flere

Opplysninger om overgriper(ne)

Det er mulig å sette **flere kryss** på alle spørsmål som dreier seg om overgriper, dersom det har vært flere overgripere involvert.

20 Hvem var overgriper(ne)?

- Ektefelle/samboer
 Tidligere ektefelle/samboer
 Kjæreste (særbo)
 Foreldre
 Stemor/stefar
 Sønn/datter
 Annet familiemedlem
 En eller flere bekjente
 En eller flere ukjente

21 Hvilket kjønn har overgriper(ne)?

- Kvinne
 Mann

22 Hvilken aldersgruppe tilhører overgriper(ne)?

☐ Under 18 år	☐ 40-49 år
☐ 18-23 år	☐ 50-59 år
☐ 24-29 år	☐ 60 år eller eldre
☐ 30-39 år	

23 Er en eller begge av foreldrene til overgriper(ne) født i utlandet?

- Ja, begge
- Ja, en av dem
- Nei
- Vet ikke

24 Hvilken tilstand var overgriper(ne) ved mishandlingen(e)/overgrepet(ene)?

- Alltid ruspåvirket
- Av og til ruspåvirket
- Alltid edru
- Vet ikke

Henvendelse og situasjon

25 Hvor lenge har overgrepet(ene) vart?

- Engangstilfelle
- Pågått 1 til 4 år
- Pågått siste året
- Pågått 5 år eller lengre

27 Hva oppgav beboeren som årsak til henvendelsen?

Flere kryss mulig

- Fysisk vold
- Psykisk vold
- Trusler
- Materiell vold
- Barnemishandling
- Tvangsgifte
- Voldtekt
- Incest mot bruker
- Incest mot brukerens barn
- Annen seksuell vold
- Utsatt for menneskehandel
- Annet, (spesifiser/skriv inn)

26 Hvordan ble beboeren henvist til krisesenteret?

Sett ett kryss

- Eget initiativ
- Familie/venn/bekjent
- Lege/Legevakt
- Overgrepsmottak
- Helsesøster/-stasjon
- NAV/sosialkontor
- Barnevern
- Politiet
- Advokat
- Familievernkontor
- Flyktninginstans
- Skole
- Interesseforening
- Annet krisesenter
- Andre, (spesifiser/skriv inn)

28 Hvordan vurderer beboeren eventuelle skader påført under mishandlingen(e)?

- Fysiske skader
- Psykiske skader
- Både fysiske og psykiske skader
- Ingen skader
- Vet ikke

29 Er forholdet anmeldt?

- Ja, av beboer
- Ja, ved offentlig påtale
- Ja, av annen instans
- Nei

31 Har beboeren voldsalarm

- Ja
- Nei

30 Ønsker beboeren å anmelde forholdet?

- Ja, kommer til å anmelde
- Ja, men tørr ikke å anmelde
- Nei, ønsker ikke å anmelde
- Usikker

32 Skal beboeren søke om voldsalarm?

- Ja, skal søke
- Vurderer å søke
- Nei
- Har søkt, men fått avslag

Bistand

33 Er beboeren henvist/formidlet til en eller flere av de følgende institusjonene/instansene i forbindelse med oppholdet?

Flere kryss mulig

- Ingen henvisning
- Politiet
- Lege/legevakt
- Helsesøster/-stasjon
- NAV/sosialkontor
- Barnevern
- Boligkontor
- Advokat
- Familievernkontor
- Flyktninginstans
- Psykolog/psykiater
- PPT/BUP
- Annet krisesenter
- Andre (spesifiser/skriv inn)

34 Hvilken bistand har beboeren fått fra krisesenteret under oppholdet?

Flere kryss mulig

- Ingen bistand
- Samtale
- Blitt fulgt til hjelpeapparatet
- Hjelp til å finne bolig
- Hjelp til flytting
- Støtte/praktisk hjelp
- Bistand i forbindelse med barns kontakt med far
- Deltakelse i gruppe/nettverk
- Barnepass
- Andre tilbud til barn ved senteret
- Annet (Spesifiser/skriv inn)

Etter oppholdet

35 Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesenteret?

- Hjem til egen bolig (uten overgriper)
- Ny/annen bolig
- Tilbake til overgriper
- Slektninger/venner
- Overgangsbolig →
- Annet krisesenter
- Institusjon
- Flyktninginstans
- Vet ikke
- Annet sted (spesifiser/skriv inn)

36 Dato for ankomst og utflytting fra overgangsboligen:

	Dag	Måned	År
Innflytting:.....	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Planlagt utflytting:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Dagbrukerskjema

Neste side

Registrerings skjema for dagbrukere ved krisesenteret 2010

Underlagt taushetsplikt

Navn på Krisesenter:

Skjemanr:

For innlogging på web: <http://survey.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

1 Dato for dagbrukerens kontakt med krisesenteret:

Dag	Måned	År
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2 Har dagbrukeren godtatt å bli registrert?

- Ja ⇒ Fortsett utfylling
 Nei ⇒ Vennligst registrer skjemaet på web

3 Har dagbrukeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere?

- Ja, vært i kontakt
 Nei

Flere kryss mulig i hver kolonne	Dette krisesenteret	Annet krisesenter
Hatt telefonkontakt	☐	☐
Vært beboer i 2010	☐	☐
Vært beboer før 2010	☐	☐
Vært dagbruker før 2010	☐	☐
Vært dagbruker i 2010	☐	☐

Dersom personen tidligere har vært dagbruker ved dette krisesenteret i 2010, skal kun spørsmålene med lysegrå bakgrunn i resten av skjemaet fylles ut på nytt (spm 13, 14, 15, 21 og 22).

Opplysninger om dagbrukeren

4 Hvilken kommune kommer dagbrukeren fra?

- Vertskommune Annen kommune Ingen kommunetilhørighet

5 Hva er dagbrukerens kjønn?

- Kvinne Mann

6 Hvilken aldersgruppe tilhører dagbrukeren?

- Under 18 år 40-49 år
 18-23 år 50-59 år
 24-29 år 60 år eller eldre
 30-39 år

7 Ved dette besøket, var dagbrukeren ...

- enslig? samboer?
 gift/registrert partner? separert?
 skilt? flyttet fra samboer?
 enke/enkemann?

8 Har dagbrukeren hjemmeboende barn?

- Ja
 Nei ⇒ Gå til spørsmål 11

9 Hvor mange hjemmeboende barn i de ulike aldersgruppene har dagbrukeren?

- Over 18 år: ⇒ Gå til spørsmål 11
Under 18 år:

11 Hvilken tilknytning har dagbrukeren til arbeidslivet?

Flere kryss mulig

- Hjemmearbeidende Under utdanning
 Utearbeidende fulltid Stønad/Trygd/Pensjon
 Utearbeidende deltid Deltar på kurs
 Arbeidssøker

12 Er dagbrukeren gravid ved dette besøket?

- Ja Nei Vet ikke/ubesvart

10 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barnevernet?

- Ja
 Nei
 Barnevernet er allerede involvert

13 Er en av eller begge dagbrukerens foreldre født i utlandet?

- Ja, begge
 Ja, en av dem
 Nei
 Vet ikke

14 Hvordan er språkforståelsen ved ankomst?

- Snakker ikke norsk Snakker litt norsk
 Snakker godt norsk

15 Var det behov for tolk under samtalen med dagbrukeren?

- Ja, brukte tolk
 Ja, men brukte ikke tolk
 Nei

Fortsett neste side

16 Har dagbrukeren en eller flere funksjonsnedsettelse?

Flere kryss mulig

- Ja, nedsatt bevegelsesevne
- Ja, nedsatt synsevne
- Ja, nedsatt hørselsevne
- Ja, annen funksjonsnedsettelse, spesifiser:
- Nei

17 Oppgir dagbrukeren en eller flere overgripere?

- Én
- To
- Tre eller flere

18 Hvem var overgriper(ne)? Flere kryss mulig

- Ektefelle/samboer
- Tidligere ektefelle/samboer
- Kjæreste (særbo)
- Foreldre
- Stemor/stefar
- Sønn/datter
- Annet familiemedlem
- En eller flere bekjente
- En eller flere ukjente

Henvendelse og situasjon

19 Hvordan ble dagbrukeren henvist til krisesenteret?

Sett ett kryss

- Eget initiativ
- Familie/venn/bekjent
- Lege/Legevakt
- Overgrepsmottak
- Helsesøster/-stasjon
- NAV/Sosialkontor
- Barnevern
- Politiet
- Advokat
- Familievernkontor
- Flyktningsinstans
- Skole
- Interesseforening
- Annet krisesenter
- Andre (spesifiser/skriv inn)

20 Hva oppgav dagbrukeren som årsak til henvendelsen? Flere kryss mulig

- Fysisk vold
- Psykisk vold
- Trusler
- Materiell vold
- Barnemishandling
- Tvangsgifte
- Voldtekt
- Incest mot bruker
- Incest mot brukerens barn
- Annen seksuell vold
- Utsatt for menneskehandel
- Annet (spesifiser/skriv inn)

Bistand

21 Er dagbrukeren henvist/formidlet til en eller flere av de følgende institusjonene/instansene i forbindelse med besøket? Flere kryss mulig

- Ingen henvisning
- Politiet
- Lege/legevakt
- Helsesøster/-stasjon
- NAV/Sosialkontor
- Barnevern
- Boligkontor
- Advokat
- Familievernkontor
- Flyktningsinstans
- Psykolog/psykiater
- PPT/BUP
- Annet krisesenter
- Andre (spesifiser/skriv inn)

22 Hvilken bistand har dagbrukeren fått fra krisesenteret under dette besøket? Flere kryss mulig

- Ingen bistand
- Samtale
- Blitt fulgt til hjelpeapparatet
- Hjelp til å finne bolig
- Hjelp til flytting
- Støtte/praktisk hjelp
- Bistand i forbindelse med barns kontakt med far
- Deltakelse i gruppe/nettverk
- Barnepass
- Andre tilbud til barn ved senteret
- Fått tilbud om å bo på krisesenteret
- Annet (Spesifiser/skriv inn)

Skjema om sentrenes organisering, kapasitet og fasiliteter (samleskjema) 2010

Neste side

Samleskjema for krisesentertilbud for KVINNER per 31.12 2010Link til innloggingsside: <http://login.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

BAKGRUNNSOPPLYSNINGER FOR TILBUDET I 2011

Navn på kommunen hvor krisesentertilbudet er lokalisert

Oppgi kontaktinformasjon for krisesentertilbudet:

Navn på krisesentertilbud:
Navn på kontaktperson:
Adresse:
Telefonnummer:
Mailadresse:

Er krisesentertilbudet en videreføring av tidligere krisesenter?

- Ja
 Nei

Er krisesentertilbudet videreført i samme eller nye lokaler?

- Samme lokaler
 Nye lokaler

Er det etablert et nytt krisesentertilbud?

- Ja, i regi av kommunen
 Ja, i regi av andre organisasjoner

Skriv inn navn på organisasjon:

OPPLYSNINGER OM KRISESENTERTILBUDET i 2010

Opplysninger i resten av skjemaet omfatter kun krisesentertilbudet i 2010.

Hvis krisesentertilbudet har hatt drift i andre lokaler i 2010 enn 2011, skal det fylles ut opplysninger basert på lokalene og driften av senteret i 2010.

- 1 Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi navn på kommuner som støtter krisesentertilbudet økonomisk i 2010:

(NB: Skriv også vertskommunen)

- 2 Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi...

... totalt antall telefonhenvendelser i 2010:

... totalt antall krisetelefonhenvendelser i 2010:

... totalt antall henvendelser på e-post i 2010:

Eie- og leieforhold ved krisesentertilbudet

Informasjon om eventuelle overgangsboliger skal rapporteres kun der dette er presisert i spørsmålet.

- 3 Hva slags eie- eller leieforhold har krisesentertilbudet?

Eier ⇒ Gå til 5

Leier ⇒ Gå til 4

- 4 Hvem leier krisesentertilbudet av?

Kommunen

Staten

Stiftelse

Private

- 5 Har krisesentertilbudet overgangsbolig(er) for sine beboere?

Ja

Nei ⇒ Gå til 6

Antall overgangsboliger:

6 Hva slags eie- eller leieforhold har krisesentertilbudet til overgangboligen(e)?

- Eier alle boligene ⇒ Gå til 8
- Leier alle boligene
- Både eier og leier

7 Hvem leier krisesentertilbudet overgangsboligen(e) av? Sett flere kryss dersom det er flere boliger

- Kommunen
- Staten
- Stiftelse
- Private

8 Hvordan er organisasjonsstrukturen ved krisesentertilbudet?

- Stiftelse
- Kommunal/interkommunal
- Annet, spesifiser

Tilgjengelighet på krisesentertilbudet

De videre spørsmålene gjelder kun forholdene ved selve krisesentertilbudet, ikke eventuelle overgangsboliger.

9 Er tilbudet tilrettelagt for brukere med følgende funksjonsnedsettelse?

	Ja	Nei
Nedsatt bevegelseevne	☐	☐
Nedsatt synsevne	☐	☐
Nedsatt hørselsevne.....	☐	☐
Annen funksjonsnedsettelse	☐	☐

10 Antall parkeringsplasser merket for personer med nedsatt funksjonsevne:

Antall øvrige parkeringsplasser:

11 Hvor stort areal har krisesentertilbudet?

Brutto kvadratmeter:

Lokalene

12 Hvor mange rom er det på krisesentertilbudet?

Ett og samme rom skal telles kun én gang. For eksempel skal vaktrom som også er soverom for ansatte enten registreres som Vaktrom eller som Soverom for ansatte. Alle kategoriene skal fylles ut. For kategorier der krisesentertilbudet ikke har aktuelle romtyper, registreres 0 (null).

	Antall rom		
Soverom for beboere:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Soverom for ansatte:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kjøkken:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Stue(r):	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Aktivitetsrom/lekerom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ungdomsrom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Bad med WC:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Bad uten WC:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Separat WC:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kontor(er):	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Samtalerom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Vaktrom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Møterom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Besøksrom:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Andre rom, spesifiser	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Antall rom totalt	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

13 Antall faste sengeplasser for beboere:

Antall faste sengeplasser ansatte:

14 Har krisesentertilbudet vært fullt en eller flere ganger i løpet av året?

- Ja, en gang
 Ja, flere ganger
 Nei

Bemanning og tilbud på krisesentertilbudet

15 Er krisesentertilbudet bemannet hele døgnet?

- Ja
 Nei

16 Har krisesentertilbudet egne ansatte som primært jobber med barn?

- Ja
 Nei ⇒ Gå til 19

17 Antall ansatte som primært jobber med barn:

18 Er det krav om relevant utdanning til stillinger som har hovedansvar for barn?

- Ja
 Nei

19 Har krisesentertilbudet spesielle tilbud rettet mot barn?

- Ja
 Nei ⇒ Gå til 21

20 Spesifiser hvilke tilbud til barn? Flere kryss er mulig.

- Enesamtaler for barn med/uten mor tilstede
 Gruppesamtaler/-tilbud for barn
 Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpetjenester
 Bistand ved samvær med far/overlevering
 Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved krisesentertilbudet
 Barnehagetilbud – i egen regi eller avtale med annen barnehage
 Skyssordning til/fra barnehage/skole
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av krisesentertilbudet
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner
 Andre tilbud, spesifiser:

21 Hvilke av følgende fasiliteter finnes på krisesentertilbudet? Flere kryss er mulig.

- PC
 Internett
 Dataspill/Playstation
 TV
 Bøker/blader/aviser
 Lekerom
 Ungdomsrom
 Lekeplass ute
 Uteplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård

22 Hvilke regler gjelder for besøk?

- Besøk tillates ikke
 Besøk tillates med visse restriksjoner
 Det er ingen restriksjoner for besøk

Ansatte

23 Hvor mange ansatte har jobbet ved krisesentertilbudet i løpet av året fordelt på følgende kategorier?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Frivillige vakter:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

24 Hvor mange ansatte i løpet av året er menn?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Frivillige vakter:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

25 Hvilke stillingskategorier fordeler de brukerrettede stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Daglig leder/dagarbeider(e):	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Nestleder:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Miljøarbeider:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Andre brukerrettede stillinger:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

26 Hvilke stillingskategorier fordeler de merkantile stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Kontoransvarlig/sekretær:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Kjøkken/husansvarlig:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Vaktmester:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Renholder:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Andre merkantile stillinger:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

27 Antall ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på deres høyest fullførte utdanning:

	Antall ansatte
Grunnskolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Videregående skolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Universitets- og høghskolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Annet:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Samleskjema for krisesentertilbud for MENN per 31.12 2010Link til innloggingsside: <http://login.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

BAKGRUNNSOPPLYSNINGER FOR TILBUDET I 2011

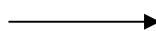
Navn på kommunen hvor krisesentertilbudet er lokalisert

Oppgi kontaktinformasjon for krisesentertilbudet:

Navn på krisesentertilbud:
Navn på kontaktperson:
Adresse:
Telefonnummer:
Mailadresse:

Er krisesentertilbudet for menn i regi av:

- Krisesentertilbudet for kvinner
- Annen organisasjon
- Kommunen selv

Hvor er tilbudet til menn lokalisert?

- I egne lokaler
- Sammen med tilbudet for kvinner- FYSISK ATSKILT
- Sammen med tilbudet for kvinner- SAMLOKALISERT

Spesifiser hvis annen organisasjon:

OPPLYSNINGER OM KRISESENTERTILBUDET i 2010

Opplysninger i resten av skjemaet omfatter kun krisesentertilbudet i 2010.

Hvis krisesentertilbudet har hatt drift i andre lokaler i 2010 enn 2011, skal det fylles ut opplysninger basert på lokalene og driften av senteret i 2010.

- 1 Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi navn på kommuner som støtter krisesentertilbudet økonomisk i 2010:
(NB: Skriv også vertskommunen)

- 2 Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi...

... totalt antall telefonhenvendelser i 2010:

... totalt antall krisetelefonhenvendelser i 2010:

... totalt antall henvendelser på e-post i 2010:

Eie- og leieforhold ved krisesentertilbudet

Informasjon om eventuelle overgangsboliger skal rapporteres kun der dette er presisert i spørsmålet.

- 3 Hva slags eie- eller leieforhold har krisesentertilbudet?

Eier ⇒ Gå til 5

Leier ⇒ Gå til 4

- 4 Hvem leier krisesentertilbudet av?

Kommunen

Staten

Stiftelse

Private

- 5 Har krisesentertilbudet overgangsbolig(er) for sine beboere?

Ja

Nei ⇒ Gå til 6

Antall overgangsboliger:

6 Hva slags eie- eller leieforhold har krisesentertilbudet til overgangboligen(e)?

- Eier alle boligene ⇒ Gå til 8
- Leier alle boligene
- Både eier og leier

7 Hvem leier krisesentertilbudet overgangsboligen(e) av? Sett flere kryss dersom det er flere boliger

- Kommunen
- Staten
- Stiftelse
- Private

8 Hvordan er organisasjonsstrukturen ved krisesentertilbudet?

- Stiftelse
- Kommunal/interkommunal
- Annet, spesifiser

Tilgjengelighet på krisesentertilbudet

De videre spørsmålene gjelder kun forholdene ved selve krisesentertilbudet, ikke eventuelle overgangsboliger.

9 Er tilbudet tilrettelagt for brukere med følgende funksjonsnedsettelse?

	Ja	Nei
Nedsatt bevegelseevne	☐	☐
Nedsatt synsevne	☐	☐
Nedsatt hørselsevne.....	☐	☐
Annen funksjonsnedsettelse	☐	☐

10 Antall parkeringsplasser merket for personer med nedsatt funksjonsevne:

Antall øvrige parkeringsplasser:

11 Hvor stort areal har krisesentertilbudet?

Brutto kvadratmeter:

Lokalene

12 Hvor mange rom er det på krisesentertilbudet?

Ett og samme rom skal telles kun én gang. For eksempel skal vaktrom som også er soverom for ansatte enten registreres som Vaktrom eller som Soverom for ansatte. Alle kategoriene skal fylles ut. For kategorier der krisesentertilbudet ikke har aktuelle romtyper, registreres 0 (null).

	Antall rom	
Soverom for beboere:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Soverom for ansatte:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Kjøkken:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Stue(r):	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Aktivitetsrom/lekerom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Ungdomsrom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Bad med WC:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Bad uten WC:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Separat WC:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Kontor(er):	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Samtalerom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Vaktrom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Møterom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Besøksrom:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Andre rom, spesifiser	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/>
Antall rom totalt	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	

13 Antall faste sengeplasser for beboere:

Antall faste sengeplasser ansatte:

14 Har krisesentertilbudet vært fullt en eller flere ganger i løpet av året?

- Ja, en gang
 Ja, flere ganger
 Nei

Bemanning og tilbud på krisesentertilbudet

15 Er krisesentertilbudet bemannet hele døgnet?

- Ja
 Nei

16 Har krisesentertilbudet egne ansatte som primært jobber med barn?

- Ja
 Nei ⇒ Gå til 18

17 Antall ansatte som primært jobber med barn:

--	--	--

18 Er det krav om relevant utdanning til stillinger som har hovedansvar for barn?

- Ja
 Nei

19 Har krisesentertilbudet spesielle tilbud rettet mot barn?

- Ja
 Nei ⇒ Gå til 21

20 Spesifiser hvilke tilbud til barn? Flere kryss er mulig.

- Enesamtaler for barn med/uten mor tilstede
 Gruppesamtaler/-tilbud for barn
 Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpetjenester
 Bistand ved samvær med far/overlevering
 Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved krisesentertilbudet
 Barnehagetilbud – i egen regi eller avtale med annen barnehage
 Skyssordning til/fra barnehage/skole
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av krisesentertilbudet
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner
 Andre tilbud, spesifiser:

--

21 Hvilke av følgende fasiliteter finnes på krisesentertilbudet? Flere kryss er mulig.

- PC
 Internett
 Dataspill/Playstation
 TV
 Bøker/blader/aviser
 Lekerom
 Ungdomsrom
 Lekeplass ute
 Uteplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård

22 Hvilke regler gjelder for besøk?

- Besøk tillates ikke
 Besøk tillates med visse restriksjoner
 Det er ingen restriksjoner for besøk

Ansatte

23 Hvor mange ansatte har jobbet ved krisesentertilbudet i løpet av året fordelt på følgende kategorier?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Frivillige vakter:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

24 Hvor mange ansatte i løpet av året er menn?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Frivillige vakter:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

25 Hvilke stillingskategorier fordeler de brukerrettede stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Daglig leder/dagarbeider(e):	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Nestleder:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Miljøarbeider:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Andre brukerrettede stillinger:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

26 Hvilke stillingskategorier fordeler de merkantile stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Kontoransvarlig/sekretær:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Kjøkken/husansvarlig:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Vaktmester:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Renholder:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Andre merkantile stillinger:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

27 Antall ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på deres høyest fullførte utdanning:

	Antall ansatte
Grunnskolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Videregående skolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Universitets- og høghskolenivå:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Annet:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Trondheim
2011